

Erillisverkot

VUOSIKERTOMUS 2023

Sisällysluettelo

Vuosikatsaus on julkaistu verkkosivuillamme:

www.erillisverkot.fi/vuosikertomus-2023

VASTUULLISUUSRAPORTTI	3
Vuoden vastuullisuusteemoja meillä ja maailmalla	4
Vastuullisuusstrategia ja -ohjelma	7
Ympäristö ja ilmasto	13
Palveluiden ja yhteiskunnan toimivuus	18
Uudistuva, hyvinvoiva työyhteisö	21
Hyvä hallintotapa, talous ja hankintakäytännöt	26
Raportointiperiaatteet	31
HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄ	41
HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS	48
TILINPÄÄTÖS	53

Kansikuva on tehty tekoälyllä.

VASTUULLISUUSRAPORTTI

Vuoden vastuullisuus-teemoja meillä ja maailmalla

Kysymme asiakkaidemme näkemyksiä vastuullisuudestamme osana vuosittaista asiakaskokemustutkimusta. Esimerkiksi vuonna 2022 toimintaamme piti erittäin vastuullisena tai vastuullisena 88 prosenttia vastaajista.

Uudistimme vastuullisuuskysymykset vuoden 2023 asiakaskokemustutkimukseemme, sillä halusimme kartoittaa olennaisuusanalyysia varten asiakkaiden näkemyksiä eri tavalla kuin aiemmin. Asiakkaat olivat edelleen hyvin tyytyväisiä palveluidemme vastuullisuuteen, sillä se nousi kokonaistyytyväisyyden osa-alueista kakkossijalle. Ensimmäisellä sijalla oli palvelujen turvallisuus, ja kolmanneksi ylsi palvelujen laatu. Asiakkaat näki-

vät Erillisverkkojen palveluiden vastuullisuuden resurssitekijänä, eli keskeistä on ylläpitää hyvää tasoa.

Erillisverkkojen toiminnan vaikutusten kannalta merkittävimiksi vastuullisuusaiheiksi asiakkaat nimesivät hankintojen vastuullisuuden, osaamisen kehittämisen sekä työturvallisuuden ja -hyvinvoinnin. Erillisverkkojen koettiin onnistuneen erityisesti turvallisuudessa, luotettavuudessa ja yhteyksien, kuten verkkojen, toimintavarmuudessa. Kehitettävää on läpinäkyvyydessä, vastuullisuudesta viestimisessä ja ympäristöasioissa, kuten ilmastonmuutoksen hillitsemisessä.

Asiakkaat ovat tyytyväisiä palveluidemme

1. turvallisuuteen
2. vastuullisuuteen
3. laatuun

Erityishuomiota energiaan

Erillisverkkojen liiketoiminta vastaa yhteiskunnan tarpeeseen varautua ja rakentaa kyvykkyyttä toimia myös häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Niinpä vuoden 2023 vastuullisuustyön taustalla näkyivät edelleen Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ja varautuminen mahdolliseen energiakriisiin ja sähkökatkoihin. Palveluiden kyvykkyyttä testataan ja varautumista harjoitellaan meillä säännöllisesti. Vaikka pahimmat pelot energian saataavuuden suhteen alkuvuodesta eivät toteutuneet, energiakysymykset vaativat jatkuvaa valppautta myös ympäristötavoitteiden takia.

Erillisverkkojen konesalien varavoimaratkaisut ovat teholtaan merkittäviä. Varavoiman osalta lähdimme alkuvuodesta 2023 mukaan Fingridin vapaaehtoiseen sähköjärjestelmän tuki-menettelyyn. Menettelyllä pyritään hyödyntämään säätösähkömarkkinoiden ulkopuolinen joustopotentiaali ja välttämään näin sähköpulasta johtuvia mahdollisia sähkökatkoja.

Energiakriisin on toivottu vauhdittavan Euroopan vihreää siirtymää. Erillisverkkojen toimintaan energiakriisi vaikutti myös pyrkimyksenä uusien korvaavien energiaratkaisujen löytämiseksi ja käyttöönottamiseksi erityisesti vuonna 2022, ja tätä työtä jatkoimme 2023. Loppuvuodesta otimme käyttöön Motivan ohjeistuksen mukaisen ETJ+-energiatehokkuusjärjestelmän, joka antaa hyvät raamit ja kokoaa energiatehokkuustoimia organisaatiollemme parhaiten soveltuvalla tavalla.

Ilmastonmuutos vaatii kaikkia mahdollisia toimia

Erillisverkkojen tarjoamien ict-ratkaisujen avulla asiakkaat ja yhteiskunta voivat tehostaa toimintaansa ja siten kasvattaa hiilikädenjälkeä eli tuotteen, prosessin tai palvelun aikaansaamia positiivisia ilmastovaikutuksia. Ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi kaikkien toimijoiden pitää kuitenkin myös pienentää hiilijalanjälkeä eli aiheuttamaansa ilmastokuormaa. Erillisverkot on selvittänyt toimintansa aiheuttamia kasvihuonekaasupäästöjä vuodesta 2020 alkaen, ja tavoitteena on lähestyä hiilineutraaliutta vuoteen 2035 mennessä päästöjen vähentämissuunnitelman mukaisesti. Tämä on haaste toiminnan volyymin kasvaessa, ja suunnitelmaamme on tarkasteltava uudelleen 2024.

Ilmastonmuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumisen rinnalle tarkasteluun on noussut globaalisti luonnon monimuotoisuus. Vaikutuksemme siihen sekä riippuvuutemme luonnon ekosysteemipalveluista vaativat vielä selvitystyötä ja -ymmärrystä. Aloitamme tämän työn 2024.

Hillitäksemme ilmastonmuutosta käynnistimme vuonna 2023 pilotteja, joissa selvitimme vaihtoehtoja fossiilisille polttoaineille varavoimälähteenä.

Monimuotoisuustyön ensiaskeleet

Ihmisten erilaisuuden ja monimuotoisuuden kunnioittaminen sekä yhdenvertaisten osallistumismahdollisuuksien järjestäminen kaikille ovat nousseet yhteiskunnalliseen keskusteluun aivan uudella tavalla viime vuosina. Yrityksissä nämä kysymykset liittyvät muun muassa osaajapulaan ja pitovoimaan.

Yhdenvertaisuus ja nollatoleranssi syrjinnässä ovat jo osa Erillisverkkojen toimintakulttuuria. Monimuotoisuus ja osallisuus ovat sen sijaan osia alueita, joiden merkitys ja mahdollisuudet meidän täytyy ymmärtää vieläkin paremmin. Aloitimme tämän matkan marraskuussa, kun HR ja markkinointi-, viestintä- ja vastuullisuustiimi perehtyivät DEI-teemoihin (diversity, equity, inclusion) alaan erikoistuneen konsultin kanssa.

Kartoitimme myös FIBS ry:n Monimuotoisuusjohtamisen itsearviointi -työkalun avulla nykytilaamme. Arvion mukaan olemme useimmilla osa-alueella aloittelija, mutta esimerkiksi rekrytointikäytännöissä, henkilöstön hyvinvoinnissa sekä työn ja muun elämän yhteensovittamisessa olemme jo kehittyneet hyvin.

Kohti uudistuvaa kestävyysraportointia

EU:n uusi kestävyysraportointidirektiivi eli CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) tulee voimaan vuoden 2024 alusta. Erillisverkkoja se koskee vuodesta 2025 lähtien. Direktiivin tarkoitus on yhtenäistää kestävyystietojen raportointia ja tehdä siitä läpinäkyvämpää ja helpommin vertailtavaa. Kestävyystiedot tullaan myös varmentamaan, eli siinäkin mielessä ne lähenevät taloustietoja.

Myös me olemme aloittaneet valmistautumisen raportointimuutoksiin perehtymällä heinäkuun lopussa julkaistuihin ESRS-standardeihin (European Sustainability Reporting Standards), tarkentamalla vastuullisuusraportointia jälleen edellisvuodesta ja tekemällä olennaisuusanalyysin kaksoisolennaisuuden periaatteella. Raportoitavan datan hahmottaminen edelleen ja vertailutietojen kerääminen alkaa vuonna 2024.

Olemme edistyneet hyvin muun muassa rekrytointikäytännöissä, hyvinvoinnissa sekä työn ja muun elämän yhteensovittamisessa.

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet Erillisverkoissa

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet eli SDG:t (Sustainable Development Goals) ovat kattava kuvaus asioista, joiden pitää toteutua, jotta mahdollisimman monella olisi hyvän elämän edellytykset. Olemme tunnistanee, että Erillisverkkojen liiketoiminnalla vaikutetaan erityisesti seitsemän kestävän kehityksen tavoitteen toteutumiseen:

- 8: Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua
- 9: Kestävää teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja
- 11: Kestävät kaupungit ja yhteisöt
- 12: Vastuullista kuluttamista
- 13: Ilmastotekoja
- 16: Rauha, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto
- 17: Yhteistyö ja kumppanuus

Seuraamme vaikutustamme osana vastuullisuuden johtamista ja teemme tarvittaessa korjaavia toimenpiteitä. Tarkempaa tietoa SDG:iden toteuttamisesta toiminnassamme on luettavissa [verkkosivuillamme](#).

Vastuullisuusstrategia ja -ohjelma

Vuoden 2023 aikana huomasimme tarpeen päivittää 2020 laadittuja ja vuoteen 2025 ulottuvia vastuullisuuteen liittyviä tavoitteitamme, jotka ovat hahmottuneet kuuden teeman ympärille. Sivun 12 taulukossa käydään läpi vuoden 2023 toteumat näiden kuuden teeman kautta. Tarkempi tarkastelu tehdään sivulta 13 alkaen päivitettyjen neljän teeman kautta eli:

- ympäristö ja ilmasto
- palveluiden ja yhteiskunnan toimivuus
- uudistuva, hyvinvoiva työyhteisö
- hyvä hallintotapa, talous ja hankintakäytännöt.

Muutosten syynä oli Erillisverkkojen vastuullisuustyön hyvä edistyminen ja tarve fokusoida vastuullisuustoimia sen mukaisesti. Muutokset perustuivat vastuullisuusryhmän ja vastuullisuuden ohjaus-

ryhmän keskusteluihin, omistajaohjauksen ja tarkastusvaliokunnan kanssa käytyihin keskusteluihin, syksyn aikana tehtyyn olennaisuusanalyysiin ja erillisverkkoalaisten eri yhteyksissä esittämiin näkemyksiin. Hallitus hyväksyi päivitetyn vastuullisuusstrategian ja -ohjelman marraskuussa.

Muutoksia myös vastuullisuuden johtamiseen

Lainsäädännön noudattaminen on luonnollisesti kaiken toimintamme lähtökohta. Erillisverkkojen vastuullisuustyötä ohjaa lisäksi valtioneuvoston omistajapoliittinen periaatepäätös. Tuottaessamme palveluja yhteiskunnalle tarkastelemme

VASTUULLISUUSSTRATEGIA 2025

Teema	Ympäristö ja ilmasto	Palveluiden ja yhteiskunnan toimivuus	Uudistuva, hyvinvoiva työyhteisö	Hyvä hallintotapa, talous ja hankintakäytännöt
Tavoite	 <p>Sitoudumme pienentämään hiilijalanjälkeämme lähelle nollaa 2035 mennessä.</p>	 <p>Häiriöttömät ja energiatehokkaat palvelumme takaavat toimivan, turvallisen yhteiskunnan.</p>	 <p>Vastuullinen toiminta on yhteistä tekemistä ja käytäntöjä, jatkuvaa koulutusta, innovaatiokulttuuria ja hyvinvoinnin perusta.</p>	 <p>Erillisverkkoalaisten eettiset toimintaperiaatteet ja vastuullisuuden vähimmäistavoitteet toimittajille ohjaavat toimintaamme. Kestävä taloudenpito turvaa toiminnan jatkuvuuden.</p>

koko arvoketjumme vaikutuksia ympäristöllisestä, sosiaalisesta sekä hallinnollisesta ja taloudellisesta näkökulmasta. Toimintamme yhdessä kumppaneiden kanssa luo lisäarvoa asiakkaille, valtio-omistajalle ja yhteiskunnalle.

Vastuullisuustavoitteet ovat osa eri toimintojen tavoitteita, ja ne integroituvat liiketoimintojen lyhyen ja pitkän tähtäimen suunnitteluun sekä konsernin strategiaprosessiin. Vastuullisuustoimintaa ohjaa konsernin johtamisen vuosikello. Vastuullisuus on myös osa palkitsemiskriteerejä: vuonna 2023 energiatehokkuuden parantaminen sekä kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen kuuluivat koko konsernin tulokorttimittareihin.

Loppuvuonna teimme kaksi muutosta vastuullisuuden johtamismalliin:

- 1) Vastuullisuuden ohjausryhmä lakkasi, ja siinä käsiteltävät asiat siirtyvät 2024 alusta osaksi johtoryhmän kokouksia. Näin pyrimme varmistamaan tiedonkulkua ja vastuullisuuden entistäkin parempaa integroitumista toimintoihimme.
- 2) Green Office -ryhmä lakkasi, kun irtaannuimme WWF Green Office -ohjelmasta sen käytäntöjen tultua osaksi normaalia arkeamme.

Vastuullisuuden toimintamalliin kuuluu myös energiatehokkuuden johtaminen. Toimintaa koordinoi liiketoimintojen ja osaamisalueiden edustajista koostuva energiatehokkuusryhmä. Energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä on käsitelty vastuullisuuden ohjausryhmässä, tammikuusta 2024 alkaen siis johtoryhmässä.

VASTUULLISUUSOHJELMA 2025

Teema 2024–2025	Tavoitteet 2025 asti
Ympäristö ja ilmasto Sitoudumme pienentämään hiilijalanjälkeämme lähelle nollaa 2035 mennessä	<ul style="list-style-type: none"> Hiilijalanjälkemme on merkittävästi pienempi vuonna 2025 kuin vuonna 2020. Toiminnastamme aiheutuvien jätteiden vuotuinen kierrätysaste on 70 % ja hyötykäyttöaste 100 %.
Palveluiden ja yhteiskunnan toimivuus Häiriöttömät ja energia- tehokkaat palvelumme takaavat toimivan, turvallisen yhteiskunnan.	<ul style="list-style-type: none"> Asiakkaille luvattu palveluiden käytettävyytaso saavutetaan joka vuosi. Asiakkaiden suositteluhaluus eli NPS-luku säilyy nykyisellä erinomaisella tasolla. Energiatehokkuus on yksi päätöksentekokriteereistämme, myös investoinneissa.
Uudistuva, hyvinvoiva työyhteisö Vastuullinen toiminta on yhteistä tekemistä ja käytäntöjä, jatkuvaa koulutusta, innovaatiokulttuuria ja hyvinvoinnin perusta.	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstötyytyväisyys on vuosittain vähintään 80 % tasolla. Ymmärrämme monimuotoisuuden, yhdenvertaisuuden ja osallisuuden merkityksen osana toimivaa työyhteisöä. Meillä on nollatoleranssi häirintään, ja käsittelemme esiin tulleet kaikki tapaukset. Meillä ei tapahdu yhtään vakavaa työtaturmaa.
Hyvä hallintotapa, talous ja hankintakäytännöt Erillisverkkolaisten eettiset toimintaperiaatteet ja vastuullisuuden vähimmäistavoitteet toimittajille ohjaavat toimintaamme. Kestävä taloudenpito turvaa toiminnan jatkuvuuden.	<ul style="list-style-type: none"> Vähintään 95 % henkilöstöstä käy läpi Eettiset toimintaperiaatteet -verkkokoulutuksen joka toinen vuosi. Kaikki uudet työntekijät käyvät sen läpi osana perehdytystä. Vastuullisuus huomioidaan hankintakriteereissä, esim. energiatehokkuus, vähäpäästöisyys, uusiutuvan energian käyttö. Pyrimme tuottavuutta parantaviin budjetteihin ja niiden saavuttamiseen.

ROOLIT JA VASTUUT

Erillisverkkojen hallitus	<ul style="list-style-type: none"> Valvoo vastuullisuuden ja kestävä kehityksen toteutumista yhtiön toiminnassa. Tunnistaa ja seuraa yhtiön toiminnan aiheuttamia tai aikaansaamia vaikutuksia ympäristöön, ihmisiin ja talouteen. Hyväksyy liiketoiminnan vastuullisuutta koskevat politiikat ja vastuullisuusraportin.
Johtoryhmä	<ul style="list-style-type: none"> Ohjaa ja tekee päätöksiä vastuullisuustoiminnasta, korjausliikkeistä ja muutoksenhallinnasta. Päätää hyväksyttäväksi esitettävästä vastuullisuusstrategiasta ja -ohjelmasta. <i>Huom. Aiemmin asiaa hoiti erillinen vastuullisuuden ohjausryhmä, vuoden 2024 alusta alkaen johtoryhmä.</i>
Vastuullisuusryhmä	<ul style="list-style-type: none"> Koostuu liiketoimintojen ja konsernin yhteisten palveluiden edustajista Varmistaa liiketoiminnan vastuullisuuden toteutumisen arjessa ja kumppaneiden kanssa. Valmistelee vastuullista ja kestävä kehitystä koskevat strategiset linjaukset ja muut toimintaa koskevat asiat johtoryhmälle (vuoden 2023 loppuun asti vastuullisuuden ohjausryhmälle). Määrittää liiketoimintaa tukevat vastuullisuustoimenpiteet ja -mittarit.
Henkilöstö	<ul style="list-style-type: none"> Havaitsee ja antaa ehdotuksia kehityskohteista. Tutustuu tavoitteisiin sekä linjauksiin ja soveltaa niitä omassa työssään.

Olennaisuusanalyysi vastuullisuustyön pohjana

Erillisverkkojen edellinen olennaisuusmäärittely oli tehty 2020, ja vuonna 2023 tuli aika päivittää sitä. CSRD-kestävyysraportointidirektiivissä sisältöä määrittää niin sanottu kaksoisolennaisuuden periaate: yrityksen tulee tunnistaa sekä toimintansa aiheuttamat vaikutukset kestävyysseikkoihin että kestävyysseikkojen taloudelliset vaikutukset liiketoimintaan eli millaisia ja kuinka suuria liiketoimintariskejä ja -mahdollisuuksia vaikkapa ilmastonmuutos aiheuttaa. Näin vastuullisuustyö ja siitä raportointi perustuvat vaikutuksiltaan merkittävimpiin, olennaisiin seikkoihin.

Olennaisuusanalyysin osallistettiin eri sidosryhmiä, kuten henkilöstöä verkkokyselyllä intranvälityksellä, asiakkaita osana asiakaskokemustutkimusta sekä omistajaohjausta, kumppaneita, hallitusta ja johtoryhmää.

Keskusteluiden tuloksena syntyi lista Erillisverkkojen toiminnan kannalta olennaisina pidetyistä kestävyysseikoista. Listaa ja alustavaa arviointia käytiin läpi johtavan asiantuntijamme kanssa, ja lopullisen validoinnin teki johtoryhmä joulukuussa. Olennaisiksi tunnistettujen kestävyysseikkojen pohjalta alamme valmistautumaan CSRD:n mukaiseen vastuullisuusraportointiin, jonka aloitamme vuoden 2025 tiedoista.

Vastuullisuus osana prosesseja

Vastuullisuuspolitiikat, kuten ympäristöpolitiikka, eettiset toimintaohjeet henkilöstölle ja vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteet toimittajille, ovat osa Erillisverkkojen johtamista ja liiketoimintaprosesseja, ja niiden noudattamista seurataan esimerkiksi prosessikatselmoinnin avulla. Eettisten periaatteiden käytännön soveltamisosaamista edistetään verkkokoulutuksella ja viestinnällä ja niiden noudattamista seurataan osana esihenkilötyötä.

Vuonna 2023 konsernin työjärjestystä ja sen liitteitä tukevaksi ohjeeksi lisättiin eturistiriitojen välttäminen Erillisverkoissa. Työjärjestys määrittelee hallituksen tehtävät ja toimintaperiaatteet sekä ohjeistaa henkilöstöä.

Valtio-omistajan odotukset vastuullisuudelle

Valtio-omistaja tunnistaa, että sen omistamien yhtiöiden vastuullisuus vaikuttaa yhä enemmän niiden kilpailukykyyn ja omistaja-arvoon. 2020 julkaistu omistajapoliittinen periaatepäätös edellyttää valtionyhtiöiltä vastuullisuutta ja kestävästä kehitystä toiminnassa.

Erillisverkot aloitti vastuullisuuden integroinnin yhtiön strategiaan ja liiketoimintaan 2019, ja se on ollut mukana myös johdon ja henkilöstön palkitsemisessa vuodesta 2020 alkaen. Asetimme vuonna 2022 vuoteen 2025 ja 2035 ulottuvat

SITOUTUMISEMME VASTUULLISUUTTA OHJAAVIIN POLITIIKKOIHIN, PERIAATTEISIIN JA JÄRJESTELMIIN

Toimintaamme ohjaavat johtamisjärjestelmät ja sopimukset

- Konsernin työjärjestys liitteineen ja ohjeineen
- Turvallisuuden kehittämistä ohjaavat tietoturvallisuuden ja riskienhallinnan standardit ISO 27000, ISO 22301 ja ISO 31000
- Teknologiateollisuuden energia- ja tehokkuussopimus 9/2021 alkaen
- Energiatehokkuusjärjestelmä ETJ+ otettiin käyttöön loppuvuodesta 2023

Toimintaamme ohjaavat eettiset periaatteet, politiikat ja ohjeet

- Eettiset toimintaperiaatteet henkilöstölle
- Vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteet toimittajille ja kumppaneille
- Henkilöstöpolitiikka, ml. matkustusohjeet ja rekrytoinnin periaatteet
- Työsuhdeautopolitiikka
- Etätyöpolitiikka
- Turvallisuuden, riskienhallinnan ja varautumisen politiikat
- Tietosuojapolitiikka
- Ympäristöpolitiikka (yhdistettiin energiapolitiikan kanssa syksyllä 2023)
- Toimitilapolitiikka
- Hankintaohje
- Sijoituspolitiikka
- Ohje eturistiriitojen välttämiseksi

päästövähennystavoitteet, joiden toteutumista seurataan muun muassa yhtiökokouksessa ja vuosiraportoinnissa. Raportoimme kasvihuonekaasupäästöistä GHG-protokollan mukaisesti sekä suorien että epäsuorien päästöjen osalta (scopet 1, 2 ja 3). Liiketoiminnan laajuuden muutokset ja laskennan vertailukelpoisuuden tarkentuminen voivat vaikuttaa päästöjen vähentämissuunnitelman tavoiteasetantaan. Lisäksi raportoimme valtioneuvoston kanslialle vastuullisuustoiminnan kehitymisestä yleisesti.

Edellytämme, että toimittajamme sitoutuvat vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteisiin ja että niiden avainhenkilöt suorittavat vastuullisuuden verkkokoulutuksen.

Selvitämme säännöllisesti keinojamme ja mahdollisuuksiemme tehdä valvontaa sopimuskauden aikana. Käytössämme on ollut vuodesta 2020 ilmoituskanava väärinkäytösepäilyistä ilmoittamiseen. Ilmoituskanavaan voi anonymisti ilmoittaa havaitsemiaan lain ja säädösten rikkomiseen liittyviä epäilyjä. Ilmoituskanavaan tulleet ilmoitukset käsittelee Erillisverkkojen ulkopuolinen, neutraali toimija luottamuksellisesti. Vuonna 2023 ilmoituskanavaan tuli kaksi ilmoitusta. Ne käsiteltiin prosessimme mukaisesti.

Vastuullisuusriskien hallinta on osa johtamista

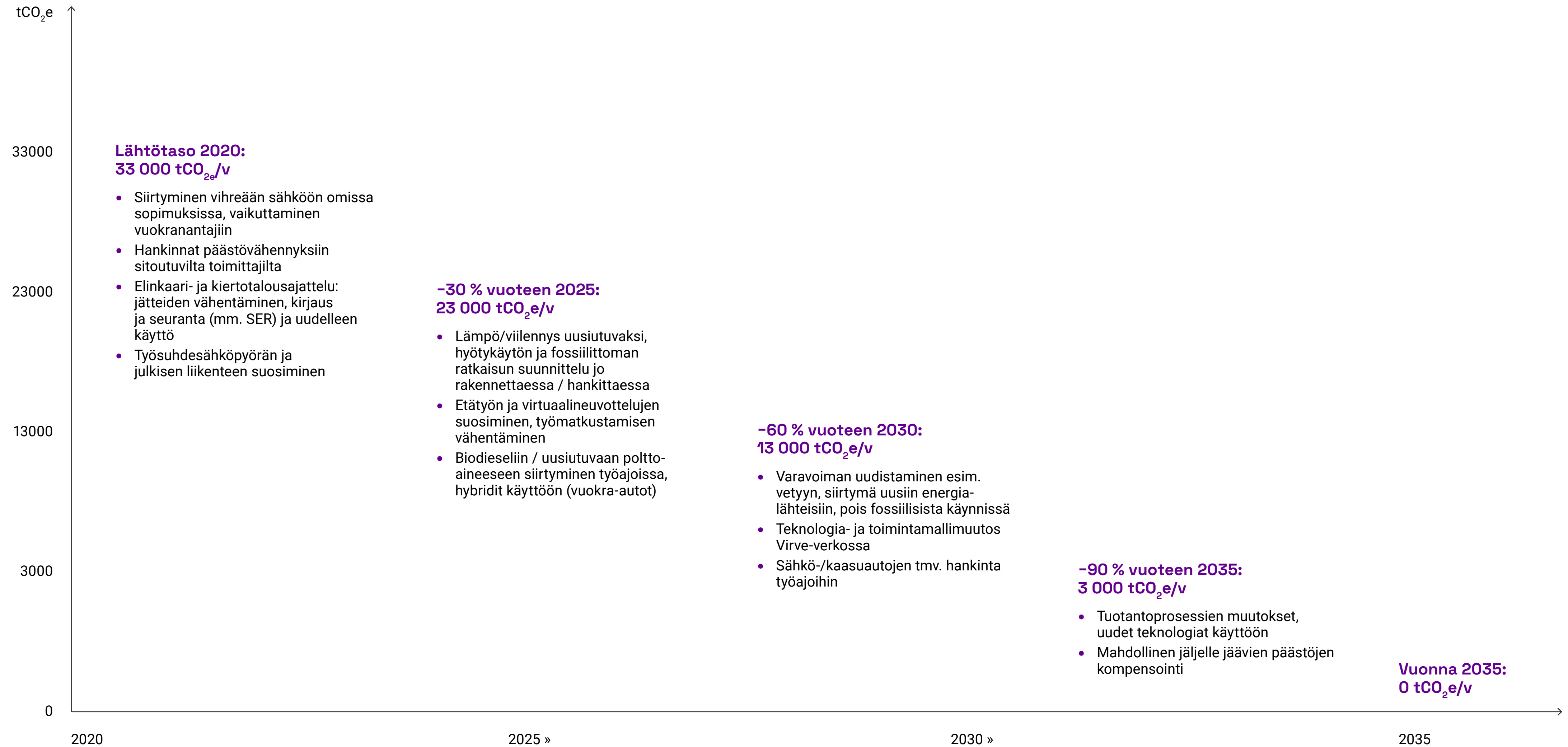
Riskienhallinnan prosessimme avulla tunnistamme merkittävimpiä riskejä sekä niiden hallintakeinoja. Johtoryhmä ja tarkastusvaliokunta seuraavat riskienhallintasuunnitelmien toteutumista johtamisen vuosikellon mukaisesti. Myös vastuullisuusriskit ja niiden hallintakeinot käsitellään osana yhtiön riskienhallintaprosessia. Lisätietoja riskienhallinnasta löytyy Hallinto- ja ohjausjärjestelmä -osiosta sivulta 47. Merkittävimmät ilmastonmuutoksen aiheuttamat taloudelliset riskit on kuvattu sivulla 30.

Vastuullisuuden näkökulmasta huomioimme riskienhallinnassa:

- tietoturvariskit, kuten tietomurrot, kyberhyökkäykset ja hybridi-vaikuttamisen
- ilmastonmuutokseen liittyvät riskit, jotka voivat vaikuttaa palvelujen toimintavarmuuteen sään ääri-ilmiöiden lisääntyessä
- yhdenvertaisuuteen ja monimuotoisuuteen sekä eturistiriitoihin liittyvät riskit
- työterveys- ja turvallisuusriskit, jotka liittyvät henkilöstön hyvinvointiin ja jaksamiseen, sekä välillisesti työturvallisuusriskit alihankintana tehdyissä huolto- ja tietoliikenneasennustöissä
- korruption tai lahjontaan liittyvät riskit, jotka kohdistuvat toimitusketjuun ja asiakassuhteisiin.

PÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMISSUUNNITELMA VUOTEEN 2035

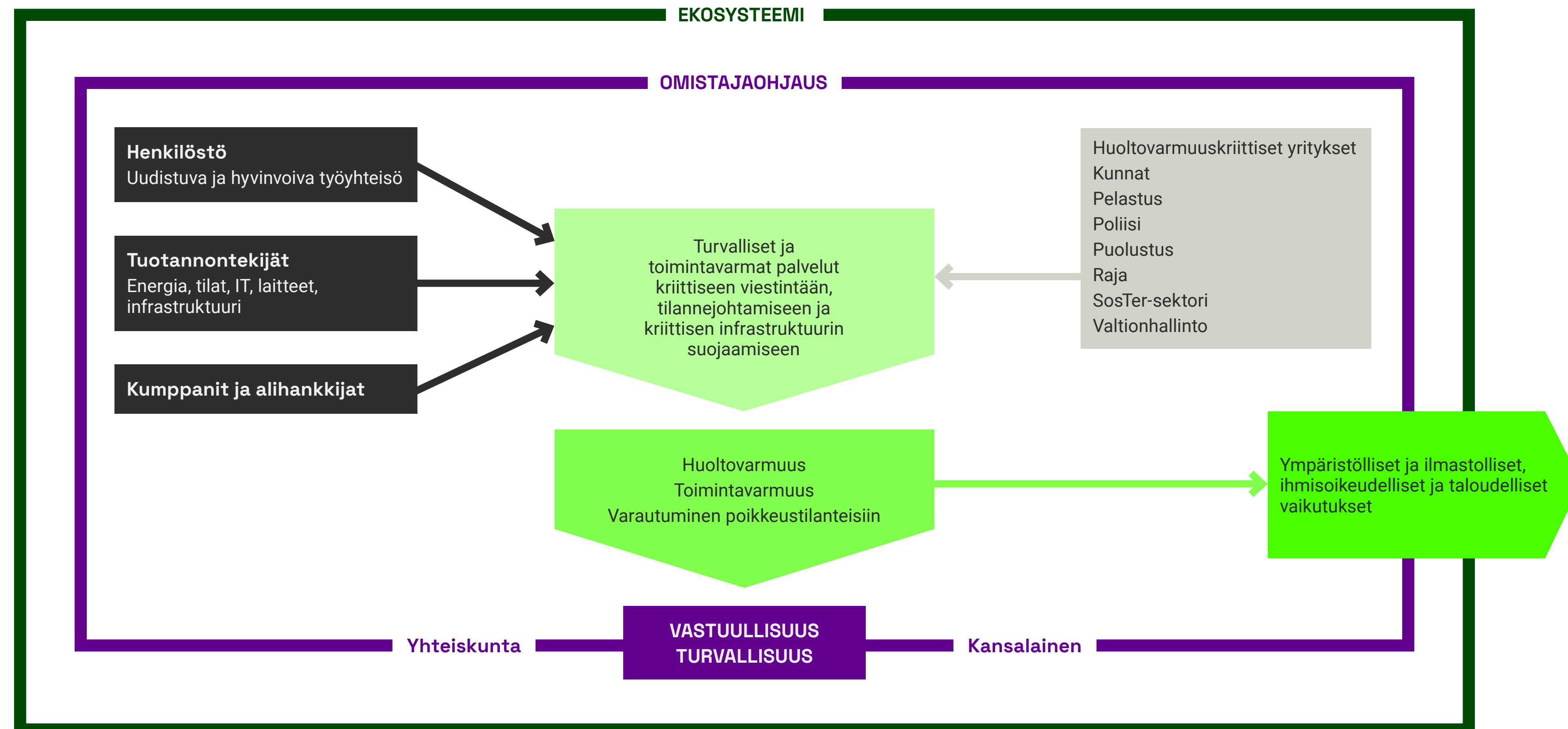

Arvoketjumme on arvoverkosto

Erillisverkkojen arvoketju kuvaa, miten uudistuva ja hyvinvoiva työyhteisö muokkaa tuotantotekijöistä yhteistyössä asiakkaiden ja muiden sidosryhmien sekä strategisten kumppaneiden kanssa lisäarvoa yhteiskunnalle ja kansalaisille.

Tuotantotekijöistä ja yhteiskehittämisestä syntyvät turvalliset ja toimintavarmat palvelut kriittiseen viestintään, tilannejohtamiseen ja kriittisen infrastruktuurin suojaamiseen, jotka tuotetaan kestävästi ja kokonaisturvallisuus huomioiden. Palvelut varmistavat muun muassa viranomais-ten toimintaa, mikä näkyy ja vaikuttaa kansalaisten arkeen asti. Arvoketjun eri toimijat hyötyvät yhdessä kehitetystä arvosta.

ERILLISVERKKOJEN ARVOVERKOSTO

Erillisverkkojen vastuullisuusstrategia ja -ohjelma päivitettiin syksyllä 2023. Muutoksessa teemat kiteytyivät kuudesta neljään ja myös mittarit muuttuivat. Laajempi tekemisten tarkastelu löytyy näiden neljän teeman kautta seuraavalta sivulta alkaen.

TEEMAT JA TAVOITTEET 2020–2025	MITTARIT 2025 ASTI	TOTEUMA 2022	TOTEUMA 2023
Ympäristö ja ilmastonmuutos Sitoudumme pienentämään hiilijalanjälkeämme	<ul style="list-style-type: none"> Hiilijalanjälkemme on 30 % pienempi vuonna 2025 kuin vuonna 2020. Uudistamme WWF Green Officen vuosittain (auditointi 3 vuoden välein). Toiminnastamme aiheutuvien jätteiden vuotuinen kierrätysaste on 70 % ja hyötykäyttöaste 100 %. 	<ul style="list-style-type: none"> Päästöt (markkinaperustainen) 33 825 tCO₂ekv. (Tarkennettu lukema: 24 221 tCO₂ekv.) Määrittelimme päästöjen vähentämisen polun vuoteen 2035. Välitavoitteenamme on 30 % pienemmät päästöt vuonna 2025 vuoteen 2020 verrattuna. Teimme sisäiset Green Office -tarkastukset 70 %:iin toimipaikoistamme. Varmistimme, että ohjelmaa noudatetaan. Korjasimme havaittuja pieniä puutteita. Tarkastukset jatkuvat 2023. Kierrätysaste (laitetila- ja toimitilavuokraus) 35 % ja hyötykäyttöaste 98 %. Konsernitasoinen jättesopimus uudistettiin. 	<ul style="list-style-type: none"> Päästöt (markkinaperusteinen) 26 422 tCO₂ekv. Toiminnan volyymin kasvu ja hiilijalanjälkitavoitteen pääseminen herättivät paljon keskustelua. Green Office -käytännöistä on tullut arkea toimintiloissamme, ja irtaannuimme erillisestä ohjelmasta. Kierrätysaste (laitetila- ja toimitilavuokraus) 23 % ja hyötykäyttöaste 77 %.
Palveluiden häiriötön toimivuus ja tietoturva Palvelumme ovat mitattavasti energiatehokkaita ja häiriöttömiä	<ul style="list-style-type: none"> Asiakkaille luvattu palveluiden saatavuustaso täytetään joka vuosi. Jokainen uusi asiakkaiden turvallisuusvaatimukset täyttävä ict- ja verkko-operaattoripalvelumme on edellistä energiatehokkaampi. Vuosittain vastuullisuuskysely osana NPS-mittausta. NPS luku ≥ 50. 	<ul style="list-style-type: none"> Saatavuustaso täytettiin kaikissa palveluissa. Jatkoimme vuonna 2021 aloitettua ETJ+ -rakentamista ja käyttöönottoa toimintasuunnitelmalla ja -mallilla. Aloitimme kohde- ja energiakatselmuksia suunnitelman mukaisesti. Vastuullisuuskysely toteutettiin osana asiakaskokemuskyselyä. NPS oli 43. 	<ul style="list-style-type: none"> Saatavuustaso täytettiin palveluissa pääosin. Otimme käyttöön energiatehokkuusjärjestelmä ETJ+:n. Siihen liittyen tehtiin mm. sisäinen auditointi (ei poikkeamia) ja johdon katselmus. Teimme kaksi energiakatselmusta. Asiakaskokemustutkimuksessa kysyttiin myös vastuullisuudesta. NPS 48.
Yhteiskunnan toimivuus ja TKI Teemme tutkimus- ja kehitysyhteistyötä yhteiskuntaa hyödyttävien palveluiden tuottamisessa	<ul style="list-style-type: none"> Oppilaitos- ja tutkimuslaitosyhteistyön toimintamalli käytössä osana tuotekehitysprosessia. Oppilaitosyhteistyöllä vuosittain kasvava määrä opinnäytetyö- ja harjoittelupaikkoja sekä uusia yhteistyökumppaneita mukaan. Avainasiakasorganisaatioille luotu Virve 2 -palvelu viranomaisten yhteistoimintaan vuosikymmenen loppuun mennessä. 	<ul style="list-style-type: none"> Toimintasuunnitelma valmistui. Solmimme JAMKin kanssa yhteistyösopimuksen. Harjoittelijoita oli 11 ja vuoden aikana työstettiin ja ohjattiin useita opinnäytetöitä. Tavoiteltu taso saavutettiin. Tavoite käyttöönotolle siirtyi. Täsmennetty tavoite on vuoden 2028 loppuun mennessä. 	<ul style="list-style-type: none"> Hyvä yhteistyö JAMKin kanssa jatkui. Kesätyöntekijöitä ja harjoittelijoita oli 16. Kehitettiin junioritehtäväkuvaa, joka mahdollistaa kehittymisen kesätyöntekijästä vakituiseksi. Erillisverkkoihin liittyviä opinnäytetöitä valmistui kuusi kappaletta. Tavoite vuodesta 2028 edelleen voimassa.
Uudistuva, hyvinvoiva työyhteisö Vastuullinen toiminta on yhteistä tekemistä ja käytäntöjä, jatkuvaa koulutusta, innovaatiokulttuuria ja hyvinvoinnin perusta	<ul style="list-style-type: none"> Tapaturmataajuuden tavoite vuosittain nolla. Henkilöstötyytyväisyys vuosittain vähintään 4/5. Siqnin liekkisarvosana 80/100. Henkilön ja liiketoiminnan toiminnan kehittymiseen kohdentuvia koulutuspäiviä 4 pv/hlö/vuosi. 	<ul style="list-style-type: none"> Tapaturmataajuusluku oli 1,44. Siqnin liekkisarvosana oli 74/100. Koulutuspäiviä oli 2 päivää/henkilö/vuosi. 	<ul style="list-style-type: none"> Tapaturmataajuus 1,38. Siqnin liekkisarvosana 78/100. Koulutuspäiviä oli 3 päivää/henkilö/vuosi.
Hyvä hallintotapa ja talous Hyvän hallinnon ja talouden periaatteet eettisine ohjeineen ohjaavat meitä ja kumppaneitamme toiminnassamme	<ul style="list-style-type: none"> Vuosittain 100 % henkilöstöstä käy uudistuvan Eettiset toimintaperiaatteet -verkkokoulutuksen, uusilla koulutus on osana perehdytystä. Sijoitetun pääomantuotto-% (ROCE-%). Kannattavuus (käyttöomaisuusinvestoinnit/liikevaihto ja velka/käyttökate). Tavoite perustuu kunkin vuoden budjettiin. 	<ul style="list-style-type: none"> Verkkokoulutus uudistettiin, toteuma oli 84 %. Sijoitetun pääomantuotto-% oli -3,0 %. Käyttöomaisuusinvestoinnit/liikevaihto oli 25 %. Velka/käyttökate: ei ulkopuolista korollista velkaa vuonna 2022. 	<ul style="list-style-type: none"> Verkkokoulutusta päivitettiin, toteuma oli 86 %. Sijoitetun pääomantuotto-% oli -0,9 %. Käyttöomaisuusinvestoinnit/liikevaihto oli 30 %. Velka/käyttökate: 28 %.
Vastuulliset hankintakäytännöt ja toimittajahallinta Vastuullisuus on olennainen osa hankintoja ja toimittajahallintaa	<ul style="list-style-type: none"> Vastuulliset hankinnat, mm. energiatehokkuus konesaleissa, verkko-operaattoripalveluissa ja ict-tuotannossa. Keskeisten toimittajiemme avainyhteyshenkilöt käyvät kilpailutusten yhteydessä Vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteet -verkkokoulutuksen osana toimittajahallintaa. 	<ul style="list-style-type: none"> Energiatehokkuusmallin mukainen toiminta aloitettiin. Energiatehokkuuden investointilaskelma otettiin käyttöön. Hankintaprosessiin tehtiin lisäys: sopimus toimittajan kanssa allekirjoitetaan, kun verkkokoulutus on käyty. 	<ul style="list-style-type: none"> Energiatehokkuusmallin mukaista toimintaa jatkettiin. Energiatehokkuuden investointilaskelmien käyttöä on vielä harjoitettava lisää. Toimittajan avainhenkilöiltä edellytetään vastuullisuuden verkkokoulutuksen käymistä.

Ympäristö ja ilmasto

Sitoudumme pienentämään hiilijalanjälkeämme lähelle nolaa 2035 mennessä.

TAVOITTEEMME 2025 ASTI:

- Hiilijalanjälkemme on merkittävästi pienempi vuonna 2025 kuin vuonna 2020.
- Toiminnastamme aiheutuvien jätteiden vuotuinen kierrätysaste on 70 % ja hyötykäyttöaste 100 %.

Vastuullisuusstrategiamme mukaisesti tuotamme palveluita yhteiskunnan tarpeisiin energiatehokkaasti ja vähäpäästöisesti, vähennämme tuottamamme jätemäärää sekä teemme hankintoja vastuullisuuteen sitoutuvilta toimittajilta. Esimerkiksi Virve 2 parantaa Virve-palvelun energiatehokkuutta, kun siirrytään yhteiskäyttöisiin 4G/5G-verkkoihin.

Erillisverkkojen ympäristöpolitiikan tavoitteina ovat:

- kestävä energiankulutus: asiakkaiden ja energiatehokkuuslain vaatimusten täyttämisen, energiatehokkuus systemaattisena osana vastuullisuustyötä ja energiatehokkuuden parantaminen
- toiminnasta aiheutuvien kasvihuonekaasupäästöjen pienentäminen: ilmastonmuutoksen torjunta ja siihen sopeutuminen, joka ottaa huomioon ilmastonmuutokseen liittyvät muut liiketoimintariskit ja -mahdollisuudet
- jätteen määrän vähentäminen: painopiste on sähkö- ja elektroniikkaromujätteessä (SER), ja tavoitteena on vähentää myös muita olennaisia jätevirtoja.

Nämä tavoitteet ohjaavat toimintaa, kun teemme esimerkiksi laite- ja toimitilojen rakentamista ja ylläpitoa sekä energiatehokkuuden parantamista, kaapeleiden vetämistä, viestiasemien ja mastojen rakentamista ja ylläpitämistä.

Energiatehokkuusjärjestelmä ETJ+ otettiin käyttöön

Loppuvuoden aikana rakensimme käyttööme ETJ+-energiatehokkuusjärjestelmän Motivan ohjeistuksen mukaan. ETJ+ perustuu jatkuvan parantamisen periaatteelle, korostaa johdon sitoutumista energiatehokkuuteen ja kokoaa organisaation erilaiset energiatehokkuustoimet yhteen.

Marraskuussa toteutimme ensimmäisen ETJ+:aan kuuluvan sisäisen auditoinnin, jossa käytiin monipuolista keskustelua energiatehokkuustyöstämme. Auditoinnissa ei havaittu poikkeamia, ja siitä saatiin käytännöllisiä kehitysideoita, kuten hyvien käytäntöjen jakaminen organisaation sisällä.

Marraskuun lopussa tehtiin myös ETJ+:aan kuuluva johdon katselmus, jossa johtoryhmä hyväksyi energiatehokkuuskäsikirjan ensimmäisen version ja energiapolitiikan integroimisen ympäristöpolitiikkaan, koska ne olivat pitkälti yhteneväiset. Energiatehokkuuskäsikirja on julkaistu intranetissä koko henkilöstölle, jolle pidettiin myös kaksi energiatehokkuusinfoa.

Energiatehokkuuden parantamiseen ja ETJ+-järjestelmään kuuluvat myös energiakatselmuksat, joita tehtiin kaksi kappaletta.

Päästöjen vähentämisellä ilmastonmuutoksen kimppeun

Päästöjen tunnistaminen ja laskenta auttavat kohdistamaan päästövähennyksiä merkittävimpiin päästölähteisiin. Kasvihuonekaasupäästöjen scopet 1 ja 2 lasketaan eri järjestelmistä kerätyn datan pohjalta ja tietojen alkuperä varmistetaan alkuperäisin järjestelmäraportein. Päästölaskennan scope 3 tehdään pääosin konsernitilinpäätöstietojen avulla. Tilinpäätöstiedoista päästölaskennassa hyödynnetään muunmuassa investoinnit ja hankinnat. Laskennan virhemarginaalia pienentääksemme tarkennamme laskentaa osio kerrallaan aloittaen matkustamisesta ja komponenttihankinnoista.

Käymme kumppaneiden kanssa säännöllisesti keskusteluja, jotta heiltä ostamamme palvelut olisivat vihreällä sähköllä ja uusiutuvalla energialla tuotettuja. Käytännössä lähes kaikki käyttämämme sähkö on jo päästötöntä.

Erillisverkot on kuulunut vuodesta 2021 lähtien teknologiateollisuuden alan energiatehokkuus-sopimukseen.

Uusiutuvan energian käyttöön siirtyminen

Varautuminen energiapulaan talvella 2022–2023 hidasti siirtymää fossiilisista uusiutuviin energiamuotoihin. Toisaalta YK:n ilmastokokous COP28 Dubaissa joulukuussa 2023 päätti, että maita kehoitetaan siirtymään pois fossiilisista polttoaineista – päästöjä tulee vähentää globaalisti vielä 43 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Tässä on tekemistä jokaisella sektorilla ja toimijalla.

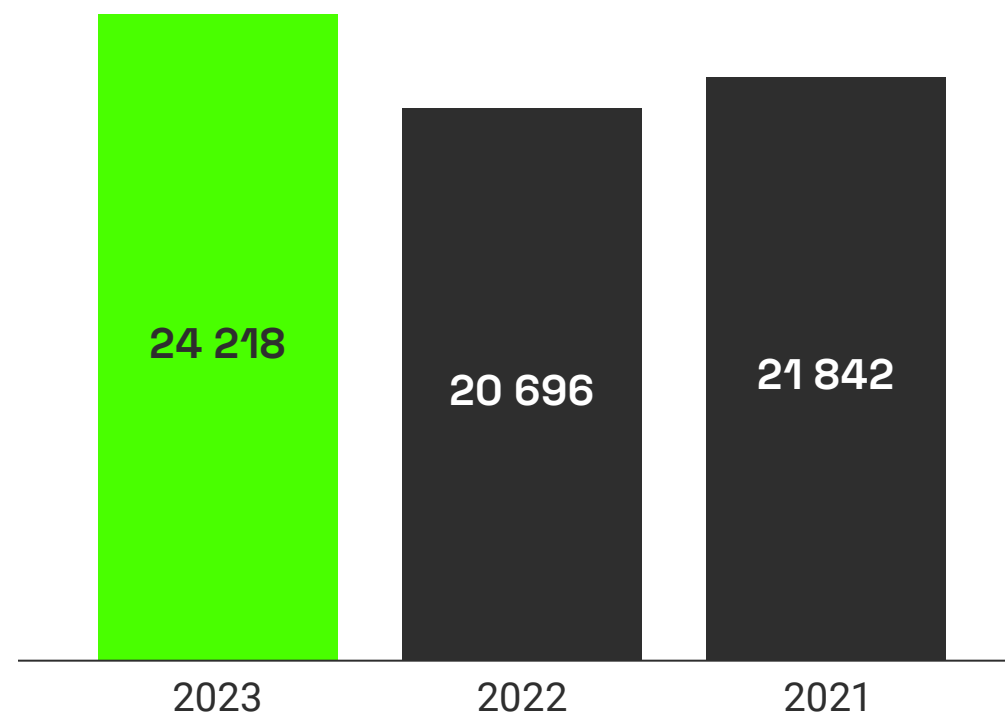
Varavoimaratkaisuihin selvitämme mahdollisuuksia korvata fossiilisella polttoaineella toimivat varavoimajärjestelyt uusiutuvilla energiamuodoilla. Toistaiseksi fossiilinen polttoaine on niissä testatuin ja luotettavin ratkaisu. Tartumme uusiin mahdollisuuksiin, kun voimme olla varmoja, että ne sopivat toimintamme erityispiirteisiin. Kehittyneiden akkuteknologioiden hyödyntäminen mahdollistaa fossiilittomasti tuotetun sähkön varastoinnin ja hyödyntämisen myös varavoimana.

Kaukolämmössä tavoitteena on siirtyä uusiutuvan energian käyttöön, kun paikalliset energiantuottajat siirtyvät fossiilittomiin energiavaihtoehtoihin. Laite- ja toimitilojen vuokrauspalveluissamme siirryimme useammassa kohteessa käyttämään uusiutuvaa kaukolämpöä. Kohteissa, joissa siirtyminen ei vielä ollut mahdollista palveluntarjoajasta johtuvista syistä, siirtymää tarkastellaan vuosittain osana liiketoiminnan ja energiatehokkuusryhmän toimintaa.

Oma kokonaisenergian käyttömme oli 24 218 MWh vuonna 2023. Luku sisältää sähkön, kaukolämmön ja kaukokylmän tuottaessamme palveluita asiakkaille. Luku sisältää myös arvion toimistokohteidemme energiankäytöstä. Olemme toimittiloissamme pääsääntöisesti vuokralla, emmekä voi täysin vaikuttaa kiinteistön energiankäyttöön.

KOKONAISENERGIAN KÄYTTÖ, MWh

Kasvihuonekaasupäästöt kasvoivat vuonna 2023

Erillisverkot raportoi ilmastovaikutuksensa kansainvälisen GHG-protokollan mukaisesti:

- **Scope 1: suorat päästöt**, jotka Erillisverkoissa muodostuvat omien ja vuokrattujen autojen, varavoimakoneiden polttoaineiden sekä kylmäaineiden kulutuksesta, osuus kokonaispäästöistä alle 1 % (lähes 0 % v. 2022)
- **Scope 2: epäsuorat ostoenergian aiheuttamat päästöt**, jotka Erillisverkoissa syntyvät ostetun sähkön (tuotantotilat, tukiasemat, siirtolaite- ja datan välitysinfra, toimitilat) ja kaukolämmön tuotannossa, osuus kokonaispäästöistä 8 % (3 % v. 2022)
- **Scope 3: muut epäsuorat (arvoketjun) päästöt**, osuus kokonaispäästöistä 92 % (97 % v. 2022). Erillisverkoissa näitä syntyy muun muassa:
  - kategoria 1–2: ostetuista tuotteista ja palveluista, komponenteista (joita tarvitaan palveluidemme tuotannossa) ja investoinneista
  - kategoria 3: polttoaineiden (scope 1) tuotannosta sekä ostoenergian (scope 2) arvoketjun upstreamista (mm. infran rakentaminen, kuljetukset) ja siirtohäviöistä
  - kategoria 4: saapuvasta ja itse maksetusta logistiikasta
  - kategoria 5: toimitilojen ja toiminnan jätehuollosta
  - kategoria 6: liikematkustuksesta (lennot, majoitus, henkilöautot, julkinen liikenne)
  - kategoria 7: matkoista kodin ja työpaikan välillä
  - kategoria 13: ulosvuokrattujen toimitilojen, konesalien, laitesuojien ja toistimien energiankulutuksista.

PÄÄSTÖT

Kasvihuonekaasupäästöt (tCO ₂ e/v)	2023	2022	2021
Päästöt, markkinaperusteinen	26 422	24 221	17 782
Päästöt, sijaintiperusteinen	25 296	24 223	19 296
Scope 1	78	202	380
Scope 2, markkinaperusteinen	2 138	1 342	883
Scope 2, sijaintiperusteinen	1 011	1 345	2 397
Scope 3	24 207	22 676	16 519

Vuoden 2023 laskennan yhteydessä kustannusperusteiset scope 3:n kategoria 1–2 (ostetut tuotteet ja palvelut sekä käyttöomaisuus) -päästökertoimet päivitettiin ajankohtaisempiin päästökertoimiin. Aiemmin käytössä olleet ENVIMAT-kertoimet päivitettiin ajankohtaisiin Exiobase-kertoimiin, jotka ovat julkisesti saatavilla olevia päästökertoimia. Laskennassa hyödynnettiin Suomen päästökertoimia, ja niille tehtiin vuosittainen inflaatiokorjaus. Samalla päivitettiin takautuvasti myös vuosien 2020–2022 kustannusperusteiset kertoimet mahdollistamaan tietojen vertailukelpoisuutta. Päästökertoimien vaikutus laskennan tuloksiin on merkittävä, minkä vuoksi edellisvuosien kokonaispäästöt vähentyivät. Vuoden 2021 luvut eivät ole täysin vertailukelpoiset, sillä niihin ei ole lisätty keskeneräisiä investointeja.

AURINKOVOIMAPILOTTI KAHESSA KOHTEESSA

Verkko-operaattoripalveluissa käynnistettiin aurinkovoimapiiloti kesällä 2023. Omaa vihreää energiaa tuotetaan paikallisesti tällä hetkellä kahdessa kohteessa. Aurinkovoimalla tuotetulla sähköllä pyritetään Turvallisuusverkon verkkoympäristöä ja tuotantolaitteita. Noin puolen vuoden pilotin aikana aurinkovoimasta on saatu hyviä kokemuksia ja sähkökustannukset ovat laskeneet kohteissa merkittävästi. Toisessa tuotantolaitoksessa energiaa on riittänyt oman käytön lisäksi myös myyntiin aurinkoisimpina kuukausina.

Aurinkovoimalatoimintaa laajennetaan vuonna 2024 jälleen kahteen uuteen kohteeseen, joissa aurinkopaneelijärjestelmät liitetään tuotantolaitosten omiin tasavirtajärjestelmiin. Vuonna 2025 näemme tämän pilottivaiheen tuloksia ja suunnittelemme, kuinka uusiutuvan energian lähteitä voidaan parhaiten hyödyntää osana Verkko-operaattoripalveluiden oma-varaisuus- ja hiilineutraaliustavoitteita.

LEIJONAVERKOT ON PANOSTANUT LAITESUOJIENT ENERGIATEHOKKUUTEEN JA KESTÄVÄÄN KEHITYKSEEN

Tytäryhtiö Leijonaverkoissa energianhankinta on keskitettyä ja energialähteinä käytetään kestävästi tuotettua energiaa. Esimerkkinä on Helenin kanssa tehty tuuli-PPA-hankintasopimus, jossa Leijonaverkot ostaa omaan ja omien asiakkaidensa käyttöön Helenin tuulipuistossa tuotettua energiaa. Myös useiden lämpöpumppu- sekä lämmöntalteenottoinvestointien myötä laitesuojien energiatehokkuutta on onnistuttu parantamaan.

Leijonaverkot on osallistunut mittavalla varavoimareservilläään Fingridin vapaaehtoisuuteen pohjautuvan sähköjärjestelmän tuki -menettelyyn, jolla pyritään hyödyntämään säätösähkömarkkinoiden ulkopuolinen joustopotentialiaali ja välttämään näin sähköpulasta johtuvia mahdollisia sähkökatkoja.

Vuonna 2023 valmistunut Porin Leijonan kiinteistön peruskorjaus oli osaltaan myös kestävä kehityksen hanke: purkamisen sijaan kohde peruskorjattiin. Näin saatiin hankkeen hiilijalanjälki huomattavasti uudisrakentamista pienemmäksi. Saneeraus toteutettiin RTS*** -ympäristösertifikaatin mukaisena. Rakennus varustettiin muun muassa aurinkokennojärjestelmin.

Green Office -ohjelman tavoitteista tuli arkea

Erillisverkot liittyi WWF:n Green Office -ohjelmaan 2021, ja se on ollut tapa viedä ympäristö- ja ilmastotavoitteita käytäntöön. Espoon päätoimipaikka on ollut Green Office -sertifioitu, ja kriteereitä on noudatettu myös muissa toimipaikoissamme. Vuosina 2021 ja 2022 tehtiin lukuisia sisäisiä tarkastuksia eri toimipisteissä. Green Office -kriteereiden tultua osaksi arkea ja toimintatapoja päätimme loppuvuodesta, että irtaannumme varsinaisesta ohjelmasta.

Työ ympäristö- ja ilmastotavoitteiden eteen jatkuu, ja erityisesti hankintojen päästöjen vähentämisessä on yhä runsaasti tehtävää. Tätä varten kehitettiin energiatehokkuuden investointilaskelmamalli, joka on tarkoitus liittää investointiehdotuksiin taloudellisten laskelmien oheen. Meidän on vielä harjoiteltava mallin käyttöä.

Jätteiden kokonaismäärä väheni edellisvuoden tasosta

Vastuullisuusohjelmamme mukaisesti toimisto- ja tuotantotilojemme jätteiden keräämiseen ja niiden käsittelyyn tuotannossa ja kiinteistöissä kiinnitetään erityistä huomiota. Toiminnastamme syntyviä jätteitä käsitellään asiakkaiden edellyttämällä tavalla lainsäädännön ja tietosuojamääräysten mukaisesti.

Erillisverkoissa kulutetaan koko ajan vastuullisemmin sekä lajitellaan ja kierrätetään tehokkaasti. Jätteiden määrän vähentyminen johtui pitkälti purku- ja rakennusjättemäärän muutoksista edellisvuoteen verrattuna. Se voi vaihdella peräkkäisinäkin vuosina huomattavasti.

Osassa toimipisteistämme olemme yhteiskäyttöisissä toimitiloissa, joissa on ISO 14001 -ympäristösertifikaatti. Erillisverkkojen toimitilojen sijainnit eivät ole julkista tietoa, minkä vuoksi raportimme erikseen vain päätoimipaikkamme Espoon tiedot.

Jätteiden vähentämisessä painopisteemme on sähkö- ja elektroniikkaromu (SER) -jätteessä. SER-prosessi otettiin käyttöön koko konsernissa alkuvuodesta 2022, ja toimintatapoihin on tehty paikkakuntakohtaisia tarkennuksia. Raportoinnin tarkentamisesta käytiin keskusteluja konsernin jätteenpalvelun tuottajan kanssa. Jätteiden kierrätysasteessa (23 %) ja hyötykäyttöasteessa (77 %) jäettiin tällä kertaa tavoitteista (70 ja 100 %). Tämä johtuu esimerkiksi hankkeisiin liittyvästä purkujätteestä, jota ei ole voitu hyödyntää ja joka on mennyt normaalin kuukausittaisen jätehuollon kautta.

JÄTTEET	2023	2022	2021
Laitetila- ja toimitilavuokrauspalvelut, tuotanto (kokonaismäärä, t)	68	49	52
Erillisverkkojen osuus kokonaisjättemäärästä (t)	8	5	5
Hyötykäyttö uusiomateriaalien raaka-aineeksi (%)	23	35	34
Hyötykäyttöaste (%)	77	98	95
SER-jätteen määrä (t)	1	0,4	8
SER-jätteen osuus kokonaisjättemäärästä (%)	1,50	1	1
Kiinteistökohteiden purku- ja rakennusjäte (t)*	1386	3537	-
Erillisverkkojen muut palvelut, tuotanto ja toimitilat (kokonaismäärä, t)**	18	48	19
SER-jätteen määrä (t)	14	8	4
Hyötykäyttöaste (%)***	-	95	97
Espoon toimitila (kokonaismäärä, t)****	0,3	0,3	0,6

* Kolmessa kiinteistökohteessa tehtiin vuonna 2023 mittavia purku- ja rakennustöitä. Purku- ja rakennusjätteet eivät sisälly laitetila- ja toimitilavuokrauspalveluiden tuotannon kokonaisjättemäärään.

** Toimitilojen jätteiden raportointi aloitettiin vuonna 2021, jolloin raportointi perustui keskimääräiseen toimistossa syntyvään jättemäärään. Laskentaa tarkennettiin vuonna 2022. Jätteet on jaettu kiinteistöissä toimivien yritysten kesken käytössä olevien neliöiden mukaan.

*** Vuoden 2022 tietoa ei ollut saatavilla toimittajalta raportointihetkellä, joten se on lisätty jälkikäteen. Vuoden 2023 tieto ei saatavilla raportointihetkellä.

**** Erillisverkkojen toimitiskohteet eivät ole julkisia. Raportoimme ainoastaan päätoimipaikkamme eli Espoon tiedot.

Vedenkulutus

Erillisverkkojen laittilojen tuotantoprosessit eivät varsinaisesti tarvitse vettä, koska jäädytysjärjestelmissä käytetään pääsääntöisesti suljettua nestekiertoa. Varajärjestelmät kuitenkin toimivat usein vesijohtovedellä. Laitetila- ja toimitilavuokrauspalvelujen vedenkulutus oli 8 110 m³. Muuten Erillisverkkojen palveluiden tuotannossa ei käytetä vettä. Toimitilojemme vedenkulutus sisältyy kiinteistövuokriin.

VEDENKULUTUS (m ³)	2023	2022	2021
Laitetila- ja suojatilavuokraus	8 110	8 454	10 667
Toimitilat, Espoo*	34	31	33

* Kulustiedot kiinteistön omistajalta.

Toimintamme luontokadon torjunnassa

Ict-sektorin merkitys ilmastonmuutoksen ja luontokadon torjumisessa on huomattava. Kiinnitämme toimintamme eri vaiheissa huomiota kasvavan datamäärän siirtämiseen, prosessoimiseen ja säilyttämiseen vaadittavien palvelintehojen ja energian hankintaan, käyttöön ja laatuun. Esimerkiksi hankintoja kilpailutettaessa pyritään saamaan käyttöön energiatehokkaat ratkaisut turvallisuusvaatimuksista tinkimättä. Palveluiden tuottamisessa käytettävien uusien laitteiden valmistaminen vaatii paitsi energiaa ja materiaaleja, myös harvinaisia maametalleja. Raaka-aineiden otolla on suoria ympäristövaikutuksia, kuten luonnonympäristöjen ja eri eliölajien elinolosuhteiden heikentyminen ja häviäminen.

Kun maastossa tehdään maanmuokkausta kaapelitöiden kaivuussa tai mastot muuttavat maisemaa, muokatut alueet pyritään ennallistamaan mahdollisimman hyvin. Luonnon monimuotoisuuden väheneminen altistaa muutoksille maastossa, ja ilmastonmuutos kasvattaa metsäpalojen riskiä. Nämä välilliset vaikutukset otetaan huomioon kriittisen viestinnän palvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä.

Materiaalien kierrättäminen säästää neitseellisiä raaka-aineita. Toistaiseksi kierrättäminen ja pitkälle jalostettujen materiaalien ja metallien erottelu on energiantensiivistä ja haastavaa, koska materiaaleja on useita ja pieniä määriä eri laitteissa. Pyrimme siis hankkimaan kestäviä tuotteita ja palveluita toimittajilta, jotka sitoutuvat edistämään luontokadon torjuntaa, paikallisia toimintaolosuhteita, kierrätystä ja kiertotaloutta.

Luonnon monimuotoisuuden väheneminen on ilmastonmuutoksen kaltainen globaali haaste, ja meidän tulee entistä tarkemmin ymmärtää vaikutuksemme siihen. Teemme tällaista selvitystä vuonna 2024.

Palveluiden ja yhteiskunnan toimivuus

Häiriöttömät ja energiatehokkaat palvelumme takaavat toimivan, turvallisen yhteiskunnan.

TAVOITTEEMME 2025 ASTI:

- Asiakkaille luvattu palveluiden käytettävyytaso saavutetaan joka vuosi.
- Asiakkaiden suosittelemuus eli NPS-luku säilyy nykyisellä erinomaisella tasolla.
- Energiatehokkuus on yksi päätöksentekokriteereistämme, myös investoinneissa.

Erillisverkot tuottaa asiakkailleen turvallisia ja häiriöttömiä palveluita, jotka tuovat yhteiskuntaan turvallisuutta kaikkia suomalaisia hyödyttävästi. Tämä on perustehtävämme. Kehitämme ja digitalisoimme aktiivisesti palveluita ja parannamme niiden tietoturvaluutta. Palveluidemme on toimittava häiriöttömästi ja tietoturvallisesti normaalioloissa ja häiriötilanteissa. Osan palveluistamme on toimittava myös poikkeusoloissa.

Erillisverkkojen asiakkaille luvattu palveluiden saatavuustaso täytettiin palveluissamme myös vuonna 2023. Vuoden 2023 asiakaskokemuksitutkimuksen NPS-luku oli ennätyselliset 48 (edellisvuonna: 43). Lisää asiakaskokemuksesta [verkko-sivuiltamme](#).

Verkko-operaattori-palveluissa kaksi energiakatselmusta ja aurinkovoimapilotit

Verkko-operaattoripalvelut ovat osa turvallisuusverkkotoimintaa, joka perustuu lakiin julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta. Turvallisuusverkon toiminta-ajatus on, että palveluiden tulee toimia normaalioloissa, normaaliolojen häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa. Turvallisuusverkon palveluja tuotetaan Tuve-laissa määritetyille käyttäjäryhmille. Palveluilla on noin 36 000 käyttäjää valtioneuvostossa, poliisin eri organisaatioissa, Rajavartiolaitoksessa, Hätäkeskuslaitoksessa, Maahanmuuttovirastossa, Puolustusvoimissa, Tulissa, pelastustoimessa, ensihoidossa sekä eräissä näitä viranomaisia tukevissa organisaatioissa.

Verkko-operaattoripalvelut ovat asiakkaidemme käytettävissä koko valtakunnan alueella, ja tuotamme, valvomme ja hallinnoimme palveluja 24/7/365. Korkean varautumisen verkko-operaattorina takaamme osaamisellamme infrastruktuurin ja verkon häiriöttömän palvelutuotannon kaikissa turvallisuustilanteissa. Palveluidemme ansiosta valtionjohdon päätöksenteko ja tilannekuvan muodostaminen helpottuvat ja viranomaisen välinen tiedonvaihto onnistuu.

Palvelutaso on koko vuoden ollut erinomainen, eikä merkittäviä palvelutasohäiriöitä ole esiintynyt. Verkon kehitysohjelman ansiosta tuotantoverkon häiriöiden lukumäärä on puolittunut neljässä vuodessa. Yhdessä asiakkaiden, kumppaneiden ja muiden sidosryhmien kanssa olemme osallistuneet aktiivisesti erilaisiin toiminnan kehittämiseen tähtääviin harjoituksiin pitkin vuotta.

Virven varautumista parannettiin

Virve on kaikkia turvallisuusviranomaisia varsinkin kenttätöissä yhdistävä järjestelmä, joka mahdollistaa viranomaisten yhteistyön ja edesauttaa siten kaikkien kansalaisten avunsaantia sekä kustannusettä energiatehokkuustavoitteita koko Suomen mittakaavassa. Virven suurimpia käyttäjäryhmiä ovat pelastustoimi, sosiaali- ja terveyssektori ja poliisi. Virveä käyttää myös Hätäkeskuslaitos, joka välittää hälytysviestit Virven avulla viranomaisille.

Voimakkaasti muuttuneessa turvallisuusympäristössä on varautumiseen kiinnitetty erityistä huomiota. Varautumisen parantamiseksi on käynnissä useita toimenpiteitä, ja työ jatkuu vuonna 2024. Asiakkaiden ja muiden kumppaneiden kanssa on jo tehty yhteistyötä muun muassa varavoimajärjestelyissä. Turbulenttisessa turvallisuustilanteessa on aktiivisesti tuettu turvallisuusviranomaisia.

VIRVE-TUNNUSLUKUJA	2023	2022	2021
Virve-verkon laatuluku	348	311	295
Virve-lyhytsanomien määrä (milj. kpl/viikko)	65	66	70
Virve-ryhmäpuheluiden määrä (milj. kpl/viikko)	2,0	2,0	2,0
Virve-verkon kustannukset (euroa/kansalainen)*	4,8	4,9	4,9

* Kustannukset eivät sisällä Virve 2 -verkon rakennuskustannuksia.

Leijonaverkkojen tilanvuokrauspalvelut varmistaa yhteiskunnan toimivuutta

Tytäryhtiömme Leijonaverkot vuokraa asiakkailleen toimitiloja, joiden häiriöttömyyteen ja turvallisuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota. Lähtökohtaisesti kaikki asiakastiloja palvelevat tekniset järjestelmät on suojattu ja kahdennettu. Järjestelmien toimintavarmuuteen kiinnitetään erityistä huomiota jatkuvalla valvonnalla ja testauksella sekä säännöllisellä huollolla ja systemaattisella järjestelmien uusinnalla.

Useat asiakastilamme sijaitsevat maanalaisissa suoja-tiloissa, jotka ovat fyysiseltä turvallisuudeltaan suojattuja paineiskuja, tunkeutumista ja kaasuvaikutustakin vastaan. Lisäksi turvallisuutta valvotaan usein järjestelmin ja vastetoimin.

Maailmanpoliittisen tilanteen kiristyminen on saanut yhä useammat tahot kiinnittämään huomiota kriittisten toimintojensa suojaamiseen. Tämä on lisännyt kysyntää myös suojattujen erityistilojen osalta. Tyypillisesti suojattavia toimintoja ovat tietojärjestelmät ja johtoelimien toimintaympäristöt. Uskomme tämän kysynnän jatkuvan seuraavina vuosina.

Leijonaverkkojen toiminta tietoturvallisen toimintaympäristön rakentamiseksi on ollut määrätietoista koko olemassaolon ajan, ja sillä on tietoturvallisuuden ISO 27001 -sertifikaatti. Toimintaa on kehitetty myös asiakkaiden kanssa luomalla uusia toimintamalleja ja harjoittelemalla yhdessä.

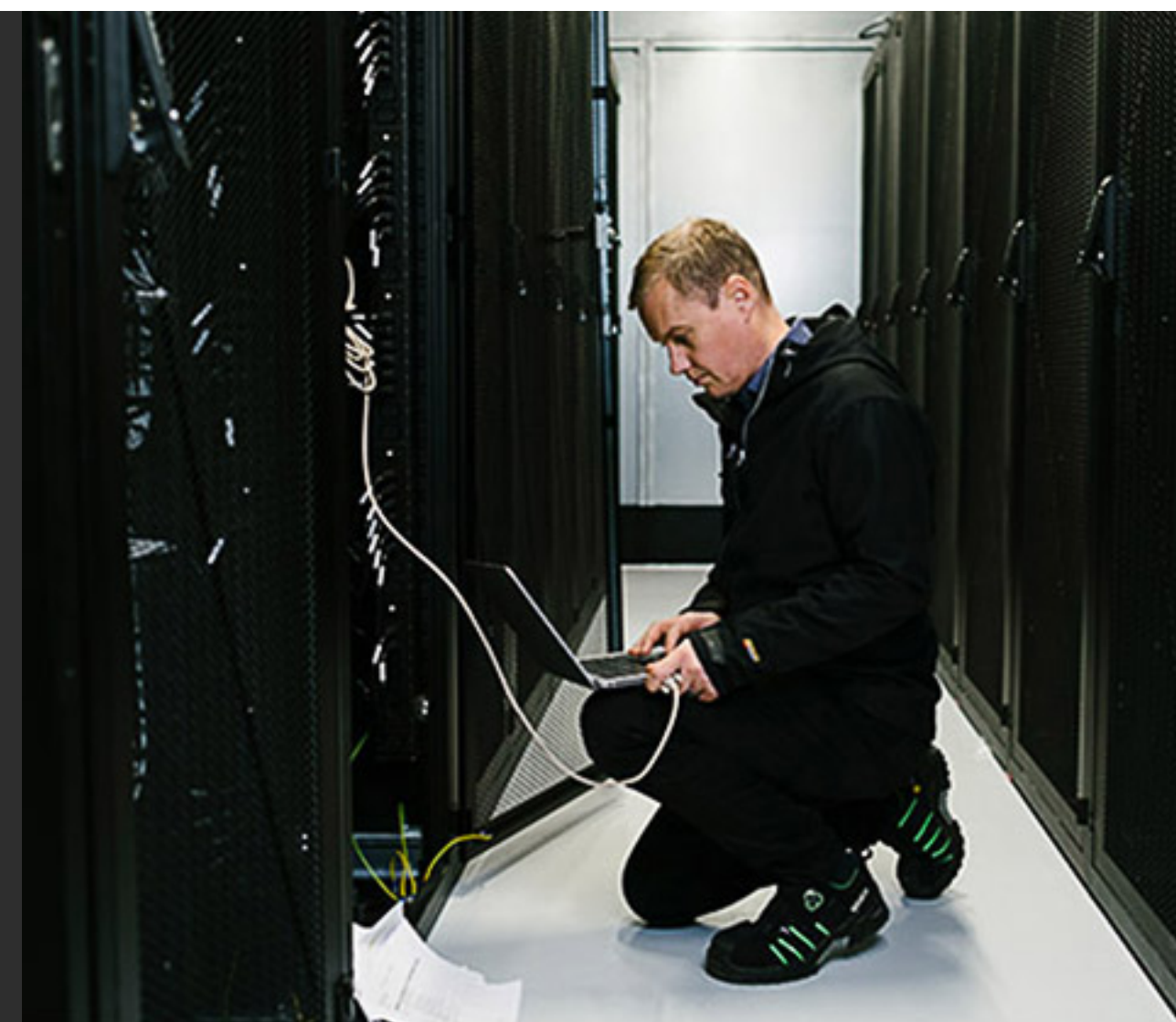
Seuraavina askeleina suunnittelemme jatkuvuudenhallintaprosessimme sertifiointia. Prosessit ovat olleet toiminnassa jo vuosia, ja niiden sertifiointi osoittaa toiminnan laadun myös asiakkaille. Myös Leijonaverkkojen vuokraamien tilojen huolto- ja uusimishjelmilla on pitkät perinteet. Olemme kehittäneet toimintaamme viimeiset kymmenen vuotta varmentaksemme järjestelmien toimivuuden ja kestävyuden myös kriisitilanteissa. Ympäri vuorokautinen valvonta ja oma häiriönhallintajärjestelmämme takaavat nopean reagoinnin mahdollisissa ongelmatilanteissa.

Leijonaverkkojen oma sekä lähimpien palveluntuottajien henkilöstö on koulutettu reagoimaan nopeasti ja hoitamaan mahdolliset ongelmatilanteet turvallisesti yhteistyössä. Poikkeusoloja silmällä pitäen henkilöstö on myös vapautettu varsinaisesta asepalveluksesta, jotta he voivat keskittyä järjestelmien käyttö- ja ylläpitotehtäviin.

Monet Leijonaverkkojen asiakastiloista sijaitsevat maanalaisissa suoja-tiloissa, jotka on suojattu muun muassa paineiskuja, tunkeutumista ja kaasuvaikutusta vastaan.

KRIVAT TURVAPILVEEN

Krivat-palvelu siirrettiin Erillisverkkojen Turvapilvi-alustalle vuoden 2023 aikana. Turvapilvi tarjoaa Krivatille korkean saatavuuden tietoturvallisen ja energiatehokkaan palvelualueen. Tulevaisuudessa Turvapilvi voi tarjota myös tilannekuvaintegraatiot Krivatin ja muiden alustalla toimivien sovellusten välillä.

Uudistuva, hyvinvoiva työyhteisö

Vastuullinen toiminta on yhteistä tekemistä ja käytäntöjä, jatkuvaa koulutusta, innovaatio-kulttuuria ja hyvinvoinnin perusta.

TAVOITTEEMME 2025 ASTI:

- Henkilöstötyytyväisyys on vuosittain vähintään 80 % tasolla.
- Ymmärrämme monimuotoisuuden, yhdenvertaisuuden ja osallisuuden merkityksen osana toimivaa työyhteisöä.
- Meillä on nollatoleranssi häirintään, ja käsittelemme esiin tulleet kaikki tapaukset.
- Meillä ei tapahdu yhtään vakavaa työtapaturmaa.

Työtyytyväisyys jatko parantumistaan

Jatkoimme vuonna 2023 Siqni-henkilöstökyselyn tekemistä kasvattaaksemme työntekijäymmärrystä. Kysely painottaa työntekijän merkitykselliseksi kokemia asioita ja niiden toteutumista, ja siinä voi antaa runsaasti avointa palautetta, mikä auttaa entistä paremmin ymmärtämään työntekijöitä ja tarttumaan oikeisiin kehityskohteisiin. Kyselyn vastausaktiivisuus pysyi erittäin korkealla tasolla eli 84 prosentissa.

Kaikki tunnuslukumme paranivat vuoden 2023 Siqni-kyselyssä. Liekki-indeksi eli työntekijöiden valitsemien viiden merkitykselliseksi koetun asian toteuman keskiarvo oli 78 (v. 2022: 74). Erillisverkkoissa työtehtävät koetaan mielekkäinä, ja arvostamme ammattitaitoisia kollegoitamme. Koemme, että työtä on vapaus tehdä ajasta ja paikasta riippumatta ja työn ja vapaa-ajan tasapaino toteutuu hyvin. Näitä mahdollistavat muun muassa etätyömahdollisuus ja liukuva työaika. Esihenkilöt koetaan oikeudenmukaisina ja kyvykkäinä.

Erillisverkkolaiset arvostavat myös työpaikan varmuutta ja vakautta. Meillä on mahdollisuus käyttää päivittäin omaa osaamistaan ja työpaikan yhteishenki on vahva. eNPS eli kuinka todennäköisesti työntekijä suosittelisi työnantajaa työpaikana ystävälle tai kollegalle kohosi vuonna 2023 merkittävästi ja oli 23 (v. 2022: 4).

Olemme tehneet pitkäjänteistä työtä työntekijäkokemuksen kehittämiseksi. Vuonna 2024 työ jatkuu, ja olemassa olevia hyviä asioita luonnollisesti vahvistetaan edelleen. Jatkamme henkilöstön

hyvinvoinnin tukemista ja esihenkilötyön kehittämistä. Panostamme yhteisöllisyyteen, yhteishengen ja yhteistyöhön kannustamalla tiimien, yksiköiden ja toimipisteiden henkilöstöä kohtaamisiin ja edistämme työyhteisön vuorovaikutusta. Pyrimme kokouksista konkretiaan kohtuullistamalla palaverieja ja lisäämällä taukoja päivään.

Ervejärkistä työtä – sadan päivän hyvinvointihaaste

Idea hyvinvointikampanjasta lähti liikkeelle Erillisverkkojen strategisista tavoitteista, joissa korostuu henkilöstön hyvinvointi.

Asetimme hyvinvointihaasteelle kolme päätavoitetta:

- 1) Johto sitoutuu hyvinvoinnin kehittämiseen.
- 2) Kampanjan aikana löydetään jaksamista, palautumista ja työssä suoriutumista tukevia työtapoja, jotka mahdollistavat työssä loistamisen kestäväällä tavalla.
- 3) Työ ei saa viedä kaikkia voimia, vaan virtaa täytyy riittää myös vapaa-ajalle.

Kampanja aloitettiin syyskuussa pidetyssä henkilöstöpäivässä ja sen tavoitteiden toteutumista seurattiin kaikille erillisverkkolaisille suunnatulla kyselyllä. Tavoitteena on palautuneempi, kokonaisvaltaisesti paremmin voiva henkilöstö.

Koko organisaation haasteeksi valikoituivat lyhyemmät palaverit: tunnin peruspalaveri on jatkossa 50 minuuttia, ja pidempiin palavereihin vara-

taan tauko 50 minuutin välein. Toiseksi tavoitteeksi valittiin taukojen pitäminen työpäivän aikana: tauot pidetään joko yksin tai yhdessä, työskentelee sitten kotona, toimistolla tai auton ratissa.

Lisäksi jokainen on voinut valita itselleen sopivia henkilökohtaisia haasteita eli pieniä muutoksia, joilla voi parantaa omaa arkea. Avuksi koottiin intranettiin hyvinvointisivusto, josta löytyy esimerkkejä tavoitteista ja vinkkejä esimerkiksi liikuntaan, uneen ja ravitsemukseen.

Jokainen sai henkilöstöpäivässä sparrauskaverin, jonka kanssa saattoi pohtia omia tavoitteita ja parhaita käytänteitä. Sadan päivän haasteeseen kuului myös mahdollisuus käyttää työajasta yksi tunti viikossa liikuntaan. Halukkaat saivat osallistua hyvinvointimittaukseen, jolla saa tarkempaa tietoa omasta hyvinvoinnista. Mittaukseen ilmoitautui 99 erillisverkkolaista.

Ervejärkistä työtä -hyvinvointihaasteen päätöstilaisuus järjestettiin joulukuussa. Tarkoitus ei ollut kuitenkaan lopettaa hyvää työtä siihen, vaan kerätä opit talteen, juurruttaa uudet käytännöt osaksi työ-kulttuuria ja miettiä jatkuvasti uusia tapoja parantaa jaksamista, palautumista ja hyvinvointia.

HENKILÖSTÖPÄIVÄ KOKOSI ERILLISVERKKOLAISET YHTEEN

Koko konsernin yhteinen henkilöstöpäivä järjestettiin syyskuussa Helsingissä. Osallistujia oli noin 220 eri puolilta Suomea. Päivän teemana oli hyvinvointi, ja paikka loi sopivat puitteet yhteisen hengen rakentamiselle mielenkiintoisten puheenvuorojen ja rennon yhdessäolon myötä.

Ohjelma aloitettiin käymällä läpi nostoja kevään Työyhteisön ytimessä -valmennuksista. Yritysjohtaja, valmentaja Petteri Kilpinen evästi omassa puheenvuorossaan erillisverkkolaiset muutosmatkalle, jotta jokaisella olisi enemmän energiaa myös työpäivän jälkeen.

Puhuimme uusista tavoista tehdä työtä ja siitä, kuinka Erillisverkot tukee jokaisen kokonaisvaltaista hyvinvointia. Lanseerasimme sadan päivän hyvinvointihaasteen, ja henkilöstö sai äänestää koko organisaation tasoiset toimet, joihin sitoudumme yhdessä. Päivän virallisen ohjelman jälkeen vuorossa oli ruokailua ja mahdollisuus rentoon yhdessäoloon. Palautekyselyn keskiarvo tilaisuudesta kokonaisuudessaan oli todella hyvä eli 4 asteikolla 1–5.

**Viikossa voi käyttää
tunnin työajasta liikuntaan.**

OPPILAITOSYHTEISTYÖN KEHITTÄMINEN TUOTTI TULOSTA

Erillisverkot kiinnostaa ja työllistää nuoria ammattilaisia

Jatkoimme oppilaitosyhteistyön kehittämistä ja uransa alkupuolella olevien tulevaisuuden asiantuntijoiden työllistämistä. Olimme mukana kolmilla rekrytointimessuilla ja hyödynsimme oppilaitosyhteistyötä työmahdollisuuksista viestimiseen opiskelijoille.

Toteutimme ensimmäistä kertaa kesätyö- ja harjoittelurekrytoinnit yhtenäisellä kampanjoinnilla ja iloksemme saavutimme erinomaista kiinnostusta nuorten ammattilaisten keskuudessa. Kasvatimme vastuullisuustavoitteidemme mukaisesti harjoittelupaikkojemme määrää: meillä työskenteli vuoden aikana 16 harjoittelijaa ja kesätyöntekijää, mikä on viisi henkilöä enemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Kesän jälkeen pystyimme tarjoamaan töitä opiskeluiden ohella monelle meillä harjoittelijana työskennelleelle. Erillisverkkoihin liittyviä opinnäytetöitä valmistui vuoden aikana kuusi kappaletta.

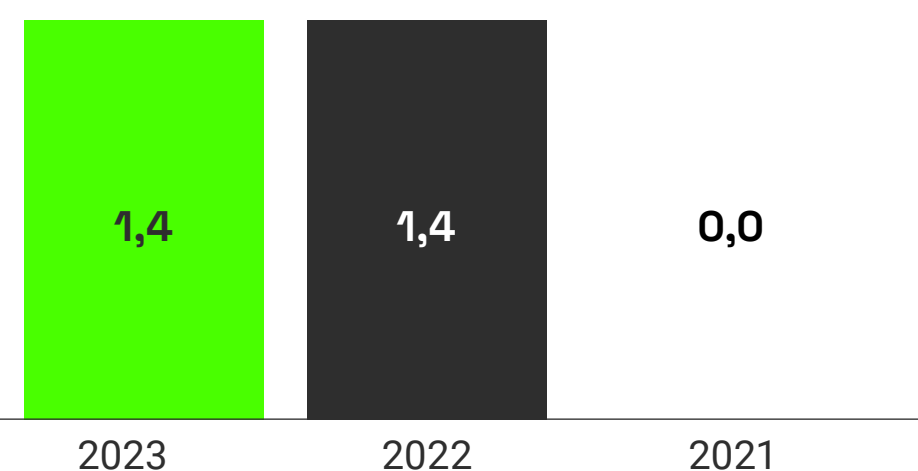

Yhteistä ja yksilöllistä osaamisen kehittämistä

Vuonna 2023 otimme käyttöön osaamiskeskustelut, joissa pureudutaan yksilöllisesti kunkin erillisverkkolaisen työssään tarvitsemaan osaamiseen sekä tulevaisuuden kehitystarpeisiin ja -toiveisiin. Osaamiskeskustelut antavat koko konsernille tärkeää tietoa osaamisemme tilasta ja auttavat varmistamaan sen vahvan tason.

Panostimme myös yhteisen työyhteisöosaamiseemme toteuttamalla keväällä Työyhteisön ytimessä -valmennuskokonaisuuden. Valmennus kokosi kaikki erillisverkkolaiset syventymään työyhteisöosaamisen rakennuspalikoihin ja siihen, mitä ne tarkoittavat meillä käytännössä. Valmennuspäiviä pidettiin yhteensä kymmenen, ja niissä käsiteltiin työyhteisön tarvitsemaa osaamista monelta kantilta, jaettiin ajatuksia ja annettiin käytännön työkaluja työyhteisötaitojen kehittämiseen. Valmennus loi kohtaamisia eri puolilta organisaatiota ja loi yhteistä näkemystä erillisverkkolaisesta tavasta toimia.

Tapaturmataajuus

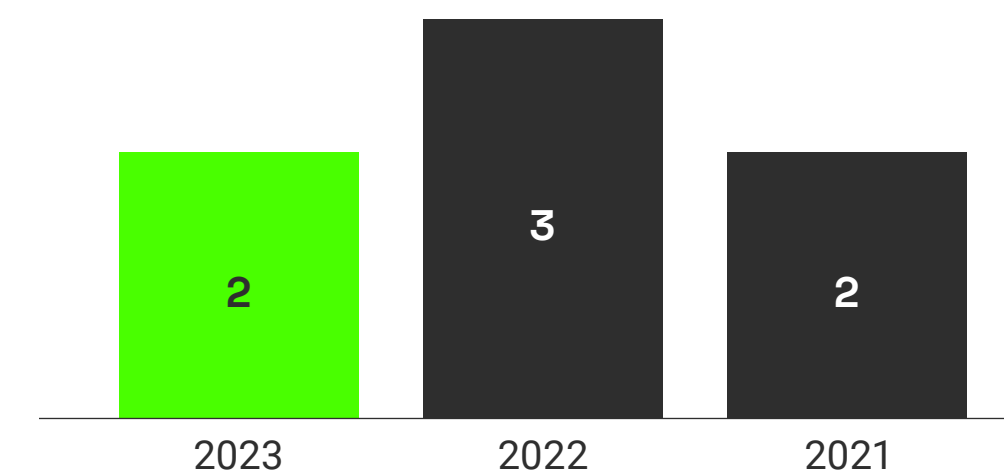
Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittäminen

Tasa-arvo, oikeudenmukaisuus, syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus ovat tärkeitä periaatteita Erillisverkoilla. Muun muassa konsernin työyhteisön kehittämissuunnitelma, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä työhyvinvointiohjelma ja varhaisen välittämisen malli toimivat taustana työlle monimuotoisuuden ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Haluamme kohdella kaikkia kunnioittavasti ja reilusti. Ennaltaehkäisemme syrjintää tarjoamalla tietoa esihenkilöille ja henkilöstölle. Mahdolliseen syrjintään, häirintään, kiusaamiseen tai epäasialliseen kohteluun puututaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja tapaukset selvitetään asianmukaisesti.

Konsernissa toimii hyvinvointi- ja työsuojeluryhmä, joka käsittelee mahdollisesti esiin nousevia epätasa-arvoiseen kohteluun, syrjintään, seksuaaliseen häirintään, työpaikkakiusaamiseen ja muihin työsuojelun piiriin kuuluvia tapauksia, jotka vaativat ulkopuolista selvittämistä. Ryhmän käsiteltäväksi ei noussut yhtään tapausta vuoden 2023 aikana.

Sairauspoissaoloprosentti

Työsuojelu jatkoi perusasioiden äärellä

Pyrimme kaikin tavoin varmistamaan, että erillisverkkolaiset voivat työskennellä tehokkaasti ja turvallisesti eikä heille aiheudu työperäisiä sairauksia, vammoja tai tapaturmia. Työsuojelun vuosikellon mukaisesti alkuvuodesta kartoitettiin riskit. Työsuojeluorganisaation osaamisen kartuttamiseksi osallistuimme valtakunnallisiin työsuojelualan foorumien tilaisuuksiin.

Työsuojelussa tehdään säännöllisesti ja dokumentoidaan muun muassa sisäilmatutkimuksia ja radonmittauksia sekä ylläpidetään haitallisille aineille ammatissaan altistuvien rekisteriä (ASA-rekisteri) keskitetysti. Työsuojeluvaltuutetujen kanssa pidimme kuukausittaiset palaverit. Lisäksi järjestimme heille koko päivän sisäisen koulutuksen työsuojeluasioista ja oman koulutuksensa eri toimipaikoillamme toimiville kiinteistökympelle.

Työsuojeluun ei raportoitu yhtään häirintätapausta. Työtapaturmia tapahtui yhdeksän kappaletta, joista mikään ei ollut vakava. Näistä yksi johti sairauspoissaoloon. Työmatkatapaturmia tapahtui viisi. Vuoden tapaturmataajuus oli 1,4. Tavoitteenamme on nolla tapaturmaa.

Erillisverkot kustansi myös vuonna 2023 työntekijöilleen influenssarokotteen.

Työturvallisuudessa toteutettiin työpaikkaselvityksiä ja koulutuksia

Työturvallisuusasioita pidetään esillä erityisesti niissä liiketoimintojen kokouksissa, joissa käsitellään kenttätyötä. Tavoitteena on, että työturvallisuusasioita käsitellään myös muissa kokouksissa säännöllisesti. Työpaikkaselvityksiä tehdään neljän vuoden kierrolla. Kaikissa toimipisteissä tehtiin vuoden aikana turvallisuuskävely kiinteistöpäällikön kanssa.

Erillisverkkojen 12 toimipaikkakunnalla pidettiin jokavuotinen koko henkilöstölle suunnattu turvallisuuskoulutus, jossa oli luennon lisäksi käytännön rastitehtäviä. Näihin osallistui noin 50 prosenttia henkilöstöstä. Henkilöstöä käy säännöllisesti myös ensiapu- ja työturvallisuuskorttikoulutuksissa.

Lisää palkkatietämystä

Olemme lisänneet henkilöstön tietämystä palkkausasioista muun muassa esittelemällä aihetta eri kulmista sisäisissä tietoiskuissamme. Myös esihenkilötyön tasalaatuisuuteen panostettiin muun muassa palkkausjärjestelmän uudistusta ja tehtävänkuvauksen laatimista koskevin koulutuksin.

Toimihenkilöiden ja työntekijöiden henkilökohtaiseen suoriutumiseen perustuvaa palkkausjärjestelmän uudistukset otettiin käyttöön 2023. Henkilöstön edustajien kanssa tehtiin hyvässä yhteistyössä paikallista sopimista työehtosopimusten palkka-asioita koskeviin kirjauksiin liittyen.

Palkkausasioiden kehittäminen yhdessä henkilöstön kanssa ylläpitää omalta osaltaan yhdenvertaista palkkausta.

Esihenkilötyötä ja johtamista kehitettiin järjestelmällisesti

Johtamisen ja esihenkilötyön kehittämiseen on panostettu merkittävästi kuluneen parin vuoden aikana. Vuonna 2023 luotiin malli uuden esihenkilön perehdytykselle ja teemoitettiin kaksi kertaa vuodessa järjestettävät esihenkilöpäivät esihenkilön roolikuvauksen mukaisesti.

HR:n kuukausittain lähettämä esihenkilöviesti ajankohtaisista asioista koettiin hyödyllisenä. Teemoitimme myös kuukausittaiset esihenkilöiden tietoisuuskut entistä tarkemmin. Loppuvuonna niissä käsiteltiin varhaista välittämistä. Tälläkin tavoin pyrimme luomaan yhdenvertaisuutta, kun käymme läpi yhteistä toimintamalliamme. Edellä kuvatuilla toimilla on saatu kehitettyä esihenkilötyötä entistä parempaan suuntaan, ja kevään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyssä esihenkilötyö sai erinomaiset arviot (keskiarvo 4,2 asteikolla 1–5).

Yhdenmukaiset rekrytointikäytännöt

Vuosien 2022–2023 tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman tavoitteena oli rekrytoinnin kehittäminen yhdenvertaisuutta edistäväksi. Helmikuussa

2023 esihenkilöille pidettiin koulutus, jossa käytiin läpi Erillisverkkojen ohjeistukset onnistuneeseen ja yhdenvertaisuuden huomioivaan rekrytointiin sekä rekrytoinnin periaatteemme. Esihenkilöille on myös luotu ohjeet haastatteluun valmistautumiseen ja haastattelutilanteen kulkuun.

Rekrytointi-ilmoitukset laadimme yhdenvertaisuusnäkökulmat huomioiden. Ilmoituksissa käytämme monimuotoisuuslauseketta, jolla kerromme, että monimuotoisuus on meille positiivinen asia. Vastuullinen työnantaja -yhteisön jäsenenä hyödynnämme yhteisön tarjoamia materiaaleja rekrytointikäytäntöjen kehittämisessä.

Arvostamme työn ja muun elämän tasapainoa

Työn ja yksityiselämän tasapainon edistäminen huomioidaan kaikessa tekemisessämme. Koemme sen tärkeäksi, sillä hyvinvoiva henkilöstö on osa strategiaamme. Erillisverkoissa on työtehtävien niin salliessa käytössä etätyö, mikä helpottaa työn ja muun elämän yhteensovittamista. Suurimmalla osalla työntekijöistä on käytössä liukuva työaika, poikkeuksina valvomotehtävät ja tietyt asiakaspalvelutehtävät. Kertyneitä liukumia voi halutessaan pitää kokonaisina vapaapäivinä.

Pyrimme tarjoamaan mahdollisuuden tilapäiseen osa-aikatyöhön tarpeen mukaan, esimerkiksi haastavassa elämäntilanteessa. Suhtaudumme myönteisesti kaikkiin perhevapaisiin. Näin luomme erilaisissa elämäntilanteissa oleville yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua työelämään.

Lapset mukaan töihin marraskuussa

Erillisverkot on perheystävällinen työpaikka. Lapset mukaan töihin -päivä on ollut meillä suosittu, ja 2023 palasimme perinteen pariin koronavuosien jälkeen. Työntekijöidemme lapset ja lastenlapset kutsuttiin tutustumaan vanhempiensa työpaikkaan marraskuussa, ja järjestimme videoyhteyksin yhteistä ohjelmaa. Aamupäivän yhteisessä tilaisuudessa oli Erillisverkkojen esittely, muutamia erillisverkkolaisia kertomasta omasta työstään sekä yhteiset Virve-treenit. Osallistujia oli useilta Erillisverkkojen paikkakunnilta. Päivään osallistuville lapsille oli lisäksi tarjolla puuhakirja, ja moni viihtyi kirjan ja värikynien parissa.

TYÖTYTYVÄISYYS

	2023	2022	2021
Kokonaisarvosana (asteikko 1–5)	78	74	72
Vastausprosentti	84	84	80
Erillisverkot työnantajana, (eNPS)	23	4	2

ERILLISVERKKOJEN SUOSITTELU YSTÄVÄLLE TAI KOLLEGALLE, %

	2023	2022	2021
Suosittelijat	43	34	29
Neutraalit	37	37	44
Arvostelijat	20	29	27

SUKUPUOLIJAKAUMA HENKILÖSTÖRYHMITTÄIN, %

	2023	2022	2021
Hallitus			
Naisia	40	40	63
Miehiä	60	60	37
Johtoryhmä			
Naisia	18	20	20
Miehiä	82	80	80
Henkilöstö			
Naisia	19	18	19
Miehiä	81	82	81
Työntekijät-henkilöstöryhmä			
Naisia	0	0	0
Miehiä	100	100	100
Toimihenkilöt-henkilöstöryhmä			
Naisia	28	26	26
Miehiä	72	74	74
Ylemmät toimihenkilöt -henkilöstöryhmä			
Naisia	13	13	15
Miehiä	87	87	85

TYÖSUHTEISET TYÖNTEKIJÄT: SUKUPUOLET TYÖSUHTEEN TYYPIN MUKAAN, KOKO VUODEN TILANNE YHTEENSÄ

	Työntekijät			Toimihenkilöt			Ylemmät toimihenkilöt			Yhteensä		
	Miehet	Naiset	Yht.	Miehet	Naiset	Yht.	Miehet	Naiset	Yht.	Miehet	Naiset	Yht.
Koko-aikainen	39	0	39	135	53	188	151	24	175	325	77	402
	100 %	0 %	100 %	72 %	28 %	100 %	86 %	14 %	100 %			
Osa-aikainen	2	0	2	10	4	14	3	0	3	15	4	19
	100 %	0 %	100 %	71 %	29 %	100 %	100 %	0 %	100 %			
Vakituisen	35	0	35	121	47	168	153	24	177	309	71	380
	100 %	0 %	100 %	72 %	28 %	100 %	86 %	14 %	100 %			
Määrä-aikainen	6	0	6	24	10	34	1	0	1	31	10	41
	100 %	0 %	100 %	71 %	29 %	100 %	100 %	0 %	100 %			
Yhteensä	41	0	41	145	57	202	154	24	178	340	81	421

Hyvä hallinto- tapa, talous ja hankinta- käytännöt

Erillisverkkolaisten eettiset toimintaperiaatteet ja vastuullisuuden vähimmäistavoitteet toimittajille ohjaavat toimintaamme. Kestävä taloudenpito turvaa toiminnan jatkuvuuden.

TAVOITTEEMME VUOTEEN 2025:

- Vähintään 95 % henkilöstöstä käy läpi Eettiset toimintaperiaatteet -verkkokoulutuksen joka toinen vuosi. Kaikki uudet työntekijät käyvät sen läpi osana perehdytystä.
- Vastuullisuus huomioidaan hankintakriteereissä, esimerkiksi energiatehokkuus, vähäpäästöisyys, uusiutuvan energian käyttö.
- Pyrimme tuottavuutta parantaviin budjetteihin ja niiden saavuttamiseen.

Seuraamme lainsäädännön muutoksia ja ylläpidämme johtamista ohjaavia periaatteita, politiikoita ja muuta ohjeistusta yhtiötä koskevan säädännön vaatimusten mukaisesti. Liiketoimintaa suunnitellaan ja johdetaan valtion erityistehtävayhtiöille osoitetun ohjeistuksen mukaisesti.

Eettiset periaatteet ohjaavat toimintaamme

Erillisverkot-konsernin arvot ja eettiset toimintaperiaatteet henkilöstölle linjaavat ja ohjeistavat yhteiset toimintatapamme. Esimerkiksi korruptiota ja lahjontaa ei hyväksytä. Eettisiä toimintaperiaatteita ja niiden soveltamista työarjessa käydään läpi verkkokoulutuksessa, joka päivitettiin loppukesästä ja avautui lokakuussa kaikille pakollisena, loppuvuoden aikana suoritettavana kokonaisuutena. Uusilla henkilöillä tämä koulutus kuuluu myös perehdytykseen. 86 prosenttia henkilöstöstä suoritti koulutuksen aikataulun mukaisesti (v. 2022: 84 prosenttia).

Kiinnitämme erityistä huomiota jääviyteen ja siihen, että päätöksiä tekevät henkilöt eivät ole riippuvaisuussuhteessa päätettäviin asioihin. Kaikki päätökset tehdään yhtiön ja yhteisen edun, ei henkilökohtaisen hyödyn näkökulmasta. Vuonna 2023 teimme erillisen ohjeen eturistiriitojen välttämiseksi ja liitimme sen konsernin työjärjestystä tukeksi ohjeeksi.

Edellytämme erikseen määritetyiltä Erillisverkkojen henkilöiltä säännöllisiä sidonnaisuusilmoituksia. Erillisverkkojen hallituksen sidonnaisuudet kerrotaan sivulla **XX**.

Kaksi ilmoitusta whistleblowing-ilmoituskanavaan

Euroopan unionin niin sanotun ilmoittajansuojeludirektiivin kansallinen täytäntöönpano astui voimaan 1.1.2023. Laki edellyttää, että ilmoitus väärinkäytöksestä on voitava tehdä turvallisesti ja siten, että ilmoittajan henkilöllisyys on suojattu. Muutokset otettiin käyttöön Erillisverkkojen ilmoituskanavassa vuoden 2023 alusta. Vuoden aikana ilmoituskanavaan tuli kaksi ilmoitusta (v. 2022: yksi ilmoitus). Ne eivät johtaneet oikeudellisiin toimenpiteisiin.

Turvallisuuskäytännöt ja tietoturva

Erillisverkkojen tehtävän jokapäiväisessä hoitamisessa korostuu kokonaisturvallisuus eli riskienhallinta, turvallisuus, varautuminen ja tietosuoja. Erillisverkkojen henkilöstön odotetaan sitoutuvan tehtävien hoitamiseen kokonaisturvallisuus huomioiden, mikä on myös edellytys konsernin toiminnalle ja tavoitteiden saavuttamiselle.

Erillisverkkojen johto määrittää liiketoiminnan, asiakkaiden ja lainsäädännön vaatimuksiin pohjautuvat perusteet kokonaisturvallisuudelle. Kokonaisturvallisuusjohtamisen strategiset tavoitteet ja painopisteet määritellään vuosittain laadittavassa liiketoimintasuunnitelmassa. Kokonaisturvallisuus-

den toteutumista seurataan turvallisuuden vuosikellon mukaisesti. Erillisverkkojen kokonaisturvallisuuden painopisteitä ei kerrota julkisesti.

Turvallisuuden kehittämistä ohjaavat viitekehyksenä tietoturvallisuuden ja riskienhallinnan standardit ISO 27000, ISO 22301, ISO 31000, asiakasvaatimukset sekä Erillisverkkojen kokonaisturvallisuutta ohjaavat politiikat ja ohjeet. Erillisverkoilla on kansallisen turvallisuusviranomaisen myöntämät kansallinen ja kansainvälinen yritysturvallisuusselvitystodistus, jotka osoittavat konsernin sitoutumisen turvallisuuden jatkuvaan ylläpitoon ja kehittämiseen.

Erillisverkkojen konesalipalveluilla on ISO 27001 -sertifikaatti osoituksena laadukkaasta ja tietoturvallisesta palvelutuotannosta.

Tietosuoja

Tietosuojan osalta määritimme konsernin tietosuojastatusta yksikkökohtaisesti ja päivitimme muita ylläpidettäviä tietoja. Myös tietosuojatyön tehtävänjakoa päivitettiin ja käytössä olevia tietosuojaselosteita tarkennettiin edelleen. Konsernissa toteutettiin rekisterinpitäjän tehtäviin liittyviä toimenpiteitä. Erillisverkkoalaisten tietosuojaosamista pidetään yllä tietoisuuden ja koulutuksen avulla.

Jäsenyydet ja edunvalvonta

Suomen Erillisverkot -konserni maksoi vuonna 2023 jäsenmaksut seuraaville organisaatioille:

- Center for Internet Security, CIS
- European Telecommunications Standards Institute, ETSI
- Finnish Business & Society, FIBS ry
- Finnish Information Security Cluster, FISC ry
- Helsingin kauppakamari
- Keski-Suomen kauppakamari ry
- Oy Nooan Arkki Ab (11/2023 asti)
- Palvelualojen työnantajat, PALTA ry
- Puolustus- ja Ilmailuteollisuus PIA ry
- The Critical Communications Association, TCCA
- Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry
- Työterveyslaitos, Nolla tapaturmaa -foorumi
- Veronmaksajain Keskusliitto ry

Valtaosa hankintojen toimittajista kotimaisia yrityksiä

Noudatamme kaikissa hankinnoissamme konsernin hankintastrategiaa, yleisiä sopimusehtoja, tilaajavastuulakia sekä hyvää kauppatapaa. Lisäksi asetamme toimittajille muita vaatimuksia liittyen muun muassa taloudelliseen tilanteeseen, vastuullisuuteen ja ammatilliseen pätevyYTEEN. Noudatamme myös hankintalaissa olevia toimittajien ehdottomia ja harkinnanvaraisia poissulkemisperusteita.

Erillisverkkojen yhtiöt jaetaan hankinnan näkökulmasta hankintalain määrittelemiin hankintayksiköihin ja kaupallisesti toimiviin yhtiöihin. Hankintayksiköt noudattavat hankinnoissaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksesta. Valtaosa tekemistämme hankinnoista on palvelu- ja järjestelmähankintoja, ja toimittajista suurin osa on kotimaisia yrityksiä. Teemme hankintoja yhteistyössä Hanselin kanssa. Julkiset kilpailutukset julkaistaan HILMA-ilmoituskanavassa.

Hankintojen tavoitteena ovat laadukkaat, oikea-aikaiset ja tarvetta vastaavat hankinnat. Vastuullisissa hankinnoissa korostuvat laadukkuus, taloudellisuus ja turvallisuus. Ympäristöasiat pyritään huomioimaan hankinnoissa monin tavoin: esimerkiksi energiatehokkuus on lisätty laatu- ja ympäristösuojaksi, ja tarjoajia vaaditaan ilmoittamaan, mikäli heidän tarjoamissaan tuotteissa on vaarallisia kemikaaleja (REACH-asetus).

Sopimuskumppaneilta edellytetään vastuullisuus-koulutuksen suorittamista ennen sopimuksen allekirjoittamista

Hankinnoissa sopimuskumppaneilta edellytetään sitoutumista Erillisverkkojen vastuullisuusvelvoitteisiin (supplier code of conduct). Lisäksi ennen sopimuksen allekirjoittamista toimittajan keskeisten yhteyshenkilöiden on suoritettava vastuullisuuskoulutus. Sopimuksen voimassaoloaikana seuraamme toimittajiemme vastuullisuutta riippumattoman kumppanin tuottamalla ESG-raporteilla. Kumppaneiden tiedoista koostetaan kvartaaleittain yhteenveto Erillisverkkojen johtoryhmälle.

Meille keskeistä on tuotteiden tai palveluiden oikea-aikainen toimittaminen sekä niiden korkea laatu. Seuraamme tilauksesta toimitukseen -ketjun toimivuutta. Toimittajahallinnan olennaisena osana seurataan toimittajien taloudellista tilannetta sekä tilaajavastuulain mukaisten velvoitteiden täyttymistä. Erillisverkoilla on tätä varten käytössä valvontapalvelut, joiden avulla on mahdollista seurata toimittajien tilanteessa tapahtuneita muutoksia.

Taloudellisen lisäarvon luominen sidosryhmille ja verojalanjälki

Suomen Erillisverkot -konsernin taloudellinen vaikutus yhteiskuntaan on merkittävä. Taloudellisten vaikutusten piirissä ovat asiakkaat, toimittajat, henkilöstö sekä julkinen sektori. Jaetun taloudellisen lisäarvon vaikutukset liittyvät työllistämiseen sekä tavaroiden ja palveluiden hankintaan.

Suomen Erillisverkot -konserni on sitoutunut vastuulliseen veroasioiden hallintaan. Erillisverkoissa noudatetaan verotusta koskevia lakeja ja säädöksiä sekä käydään tarvittaessa keskustelua verolainsäädännöstä veroviranomaisten ja ulkopuolisten veroasiantuntijoiden kanssa.

Periaatteen mukaisesti verot maksetaan siihen valtioon, jonne ne liiketoiminnan perusteella kuuluu maksaa. Suomen Erillisverkot -konserniin kuuluvilla emo- ja tytäryhtiöillä on liiketoimintaa ainoastaan Suomessa. Tilikaudelta maksettavat verot sisältävät yritysten tuloverot (ilman laskennallisia veroja), kiinteistöverot, arvonlisäverot sekä palkoista perittävät ennakonpidätykset.

TALOUELLISEN LISÄARVON LUOMINEN SIDOSRYHMILLE (MILJ. EUROA)

Taloudelliset pääomavirrat suoriteperusteisesti sidosryhmittäin		2023	2022	2021
Tuotettu suora taloudellinen lisäarvo				
Liiketoiminnan tuotot *	Asiakkaat	110,7	105,0	115,7
Hintatuki	Julkinen sektori	9,7	6,5	6,5
Jaettu taloudellinen lisäarvo				
Materiaali ja palveluostot, muut liiketoiminnan kulut**	Toimittajat	70,0	68,0	60,9
Henkilöstökulut***	Henkilöstö	32,3	28,1	28,3
Nettorahoituskulut	Rahoittajat	-0,6	0,0	0,0
Maksut omistajille	Omistajat		0,0	0,0
Maksut valtiolle	Julkinen sektori	0,8	0,8	0,8
Annetut tuet ja lahjoitukset	Yleishyödylliset yhteisöt		0,0	0,0
Jakamaton lisäarvo liiketoiminnan kehittämiseen		17,9	14,6	32,2

* Sisältäen liikevaihdon, liiketoiminnan muut tuotot ja rahoitustuotot

** Sisältäen toimittajille maksetut vuosikulut (ei sis. investointeja)

*** Sisältäen palkat, palkkiot ja henkilösivukulut sekä henkilöstölle maksetut päivärahat ja km-korvaukset

TALOUELLISET TUNNUSLUVUT

Avaintunnusluvut	2023	2022	2021
Liikevaihto milj. euroa	118,8	108,9	109,0
Liiketulos milj. euroa	-2,7	-6,5	11,9
Bruttoinvestoinnit	38,9	32,3	22,7
Taseen loppusumma	287,3	272,8	273,1
Oman pääoman tuotto -%	-1,3	-3,5	4,3
Sijoitetun pääoman tuotto -%	-0,9	-3,0	5,2
Omavaraisuusaste -%	77,5	84,7	87,8

INVESTOINNIT JA KOROLLINEN VELKA*

Avaintunnusluvut	2023	2022
Käyttöomaisuusinvestoinnit/liikevaihto	30 %	25 %
Korollinen velka/käyttökate	28 %	

* Mittarien seuranta aloitettu vuonna 2022. Ei ulkopuolista korollista velkaa vuonna 2022.

SUOMEN ERILLISVERKOT -KONSERNIN YHTIÖIDEN MAKSAMAT VEROT JA ENNAKONPIDÄTYKSET MAKSUPERUSTEISESTI (MILJ. EUROA)

	2023	2022	2021
Tulovero Suomeen	0,2	0,3	0,3
Tulovero muihin maihin	0,0	0,0	0,0
Kiinteistövero Suomeen	0,5	0,5	0,5
Kiinteistövero muihin maihin	0,0	0,0	0,0
Arvonlisävero Suomeen*	8,5	8,9	10,5
Arvonlisävero muihin maihin	0,0	0,0	0,0
Ennakonpidätykset Suomeen	6,7	6,2	6,4
Ennakonpidätykset muihin maihin	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	15,9	15,9	17,7

*Tilitettävä ALV (myyntien ALV:sta vähennetty ostojen ALV)

VALTIOLTA SAADUT AVUSTUKSET

Valtioavustuksen kohde, milj. euroa (ALV 0 %)	2023	2022
Viranomaisradioverkkoon perustuvan viranomaisviestintäpalvelun käyttö ja ylläpito sekä uuden laajakaistaisen viranomaisviestintäpalvelun kehittäminen sekä varavoimaratkaisujen kovennukset ja ylläpito. EU:n rahoittaman EURO QCI -hankkeen kansallinen vastinrahoitus.	14,1	6,5
Tuki investointiin valtiovarainministeriöltä	0	2,0

ILMASTONMUUTOKSEN AIHEUTTAMAT TALOUDELLISET VAIKUTUKSET

Riski/mahdollisuus	Kuvaus	Vaikuttavuusarvio	Riskin toteutumisen hallinta/mahdollisuus
Kasvavat kustannukset energiasiirtymän ja -kriisin vuoksi	Ilmastomuutoksen vaikutusten vähentämisestä aiheutuvat suorat ja epäsuorat muutokset sähkön ja polttoaineiden hintaan ja verotukseen. Myös geopoliittiset tekijät, kuten Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, vaikuttavat energiantuotantoon ja energiasiirtymään.	Uusia teknologisia mahdollisuuksia, esim. vetyteknologian kehittyminen ja käyttöönotto nopeutuu. Investoinnit energiatehokkuuteen ja uusiin energiamuotoihin lisääntyvät. Sähkön ja energian hinnan vaihtelut ovat tulleet jäädäkseen. Saatavuuteen ja siirtoon saattaa liittyä pitkäaikaisiakin häiriöitä, millä voi olla vaikutuksia palveluiden käytettävyyteen.	Erillisverkoissa toimii energiatehokkuusryhmä, jonka tehtävänä on seurata ja hallitusti parantaa toimintaa energiatehokkuusasioissa koko tuotteen tai palvelun elinkaaren ajalta. Ryhmä edistää tietoisuutta ja osaamista sekä siirtymää uuteen teknologiaan ja uusiutuviin energiamuotoihin. Yhtiön tulee suunnitella ja ottaa käyttöön varavoimaratkaisuja, mikä aiheuttaa kustannuksia, mutta turvaa toimintakykyä.
Muutokset maapallon keskilämpötilassa, sään ääri-ilmiöt ja pandemiat	Ilmastomuutoksen aiheuttamat sään ääri-ilmiöt voivat aiheuttaa uhkia mobiiliverkoille mm. sähkökatkoina. Toisaalta sään ääri-ilmiöistä toipuminen on mahdollisuus Erillisverkkojen tuottamalle yhteiskunnan toimintavarmuutta lisäävälle palvelulle.	Häiriö- ja poikkeustilanteiden määrän kasvun arvioidaan lisäävän henkilöstökustannuksia sekä verkkojen ylläpitokustannuksia. Vakavan häiriötilanteen kustannukset voivat vaihdella tuhansista miljooniin euroihin.	Erillisverkoilla on kattavat ja ennakoivat verkkojen hallintapalvelut sekä toipumista edistävät palvelut ja toimintamallit.
Sidosryhmien ympäristötietoisuus	Valtion erityistehtäväyhtiönä Erillisverkot sitoutuu ympäristövaikutustensa vähentämiseen ja torjumiseen sekä ympäristömuutosten vaikutuksiin sopeutumiseen siten, että varautuminen ja yhteiskunnan turvallisuus huomioidaan. Raportointi, ilmastomuutosta ja luontokatoa vähentävät toimet, palveluiden tuottamisesta ja käyttämisestä aiheutuvat päästöt tai päästösäästöt eri sidosryhmille sekä edellytykset ilmastomuutoksen rajoittamiseksi lisääntyvät.	Erillisverkkojen asiakkaiden odotukset palvelujen tuottamisesta turvallisesti, vastuullisesti ja kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti kasvavat. Rahoituslaitokset ovat yhä enemmän kiinnostuneita lainapäätöksissään investoitavan teknologian ympäristövaikutuksista. Kustannusten nousu näkyy myös asiakashinnoissa.	Yhdessä asiakkaiden ja kumppaneidensa kanssa Erillisverkot voi vaikuttaa yhteiskuntamme kriittisten viestintäpalveluiden hiilikädenjälkeen positiivisesti. Tämä voi synnyttää myös uudenlaista liiketoimintaa ja toimintamalleja.
EU- ja kansainväliset sopimukset, ympäristölainsäädäntö ja Suomen valtion tavoitteet omistamilleen yhtiöille	EU:n Green Deal on toimenpidepaketti Euroopan muuttamisesta ilmastoneutraaliksi vuoteen 2050 mennessä. Tavoitteena on vähentää huomattavasti päästöjä, investoida tutkimukseen ja innovaatioihin sekä säilyttää Euroopan luonnonympäristö. Pariisin ilmastosopimuksessa ilmaston lämpeneminen halutaan pysäyttää 1,5 °C:een. Dubain ilmastokokous sopi siirtymästä pois fossiilivetoisesta energijärjestelmästä. Erillisverkot on sitoutunut Suomen valtion ympäristö- ja ilmastotavoitteisiin.	Tarve yksityiskohtaisempaan energiankulutuksen ja päästöjen mittaamiseen, seurantaan ja raportointiin sekä hallitun siirtymän suunnitteluun jatkuu ja tahti tiivistyy. Tämä lisää myös tarvetta tiukemmille tavoitteille lähitulevaisuudessa ja kasvihuonekaasupäästöjen hinnoittelulle. Mahdollinen kasvihuonepäästöjen hinnoittelu aiheuttaa kasvavia kustannuksia myös Erillisverkoille.	Erillisverkot on asettanut tavoitteekseen lähentyä nollaa päästöissä vuoteen 2035 mennessä. Liityimme Energiatehokkuus-sopimukseen vuonna 2021 ja otimme energiatehokkuusjärjestelmä ETJ+:n käyttöön 2023. Työ energiatehokkuuden parantamiseksi on suunnitelmallista, ja olemme mm. tehneet selvityksiä siirtymisestä uusiutuviin energiamuotoihin. EU:n kohdentamien varojen hyödyntäminen yhteiskunnan häiriötilanteisiin varautumisessa ja niistä toipumisessa on mahdollisuus.
Ilmastomuutoksen vaikutukset raaka-aineiden saatavuuteen ja konfliktien syntyyn	Keskeisten komponenttien saatavuus voi heiketä, tai niitä ei ole saatavana. Niukat resurssit aiheuttavat konflikteja myös paikallisesti, mutta niiden vaikutukset voivat olla globaaleja.	Tarve pitää yllä valmiusvarastoja aiheuttaa kustannuksia. Erillisverkkojen palvelujen toimivuus vaikuttaa merkittävästi yhteiskunnan toimivuuteen ja kansalaisten arjen sujuvuuteen.	Varautuminen ja jatkuvuus suunnittelu ovat olennainen osa Erillisverkkojen toimintaa.

Raportointi- periaatteet

Raportoimme GRI- standardin mukaisesti

Erillisverkkojen vuoden 2023 vastuullisuusraportti on toteutettu GRI-standardin (Global Reporting Initiative, 2021) mukaisesti ”in accordance with GRI” -tasolla. Kyseessä on Erillisverkkojen 12. GRI-vastuullisuusraportti.

Muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa

Raportoimme saatavilla olevat tiedot kolmen viimeisen vuoden ajalta. Jos tiedon raportointi on aloitettu esimerkiksi vuonna 2022, tästä on maininta tiedon kohdalla. Jos aiemmin raportoiduissa tiedoissa on havaittu jälkikäteen virheitä tai laskenta- tai raportointitapaa on vaihdettu, tämä mainitaan kyseisen tiedon yhteydessä.

Kaikki standardissa olevat vaatimukset on raportoitu tai puuttuvan asian kohdalla on perustelu, miksi asiaa ei ole raportoitu. GRI:n hyväksyminä perusteluina ovat oheisessa taulukossa

esitettyt tiedot. Tiedot näkyvät kootusti GRI-indeksi-
taulukossa. Kasvihuonepäästöjen laskennassa on
käytetty kansainvälistä GHG-protokollaa, ja lasken-
nan teki ulkoinen kumppani.

Erillisverkot julkaisee vastuullisuusraportin
vuosittain osana vuosikertomusta, samanaikai-
sesti hallituksen toimintakertomuksen ja tilinpää-
töksen kanssa. Raportointijakso on kalenterivuosi
(1.1.–31.12.2023). Edellinen kokonaisuus julkaistiin
4.4.2023.

Raportin kattavuus

Raportoidut tunnusluvut kattavat Erillisverkkojen
kaikki liiketoiminnot ja tytäryritykset, pois lukien
osakkuusyritys Kyberleijonan. Mahdolliset poikkeat
tai tarkennukset laskentarajaan ilmoitetaan
erikseen tunnuslukujen yhteydessä. Erillisverkot
toimii vain Suomessa. Erillisverkkojen osin laki-
perusteisen erityistehtävän vuoksi emme rapor-
toi tarkkoja alueellisia tai toimintokohtaisia tietoja.
Tiedot raportoidaan konsernitason.

GRI:N HYVÄKSYMÄT PERUSTELUT TIEDON RAPORTOIMATTOMUUTEEN

Syy raportoitamattomuuteen	Selvitys GRI- indeksitaulukossa
Tieto ei ole soveltuva / sovellettavissa	Selvityksessä avataan, miksi tieto ei ole soveltuva tai sovellettavissa yhtiön toimintaan.
Lakiperusteinen syy	Kerrotaan, mihin lakiin viitataan ja miten laki rajoittaa tiedon jakamista.
Luottamuksellisuus	Kerrotaan, miten luottamuksellisuus, kuten sopimusasiakirja rajaa tiedonjakamista.
Tietoa ei ole saatavissa / tieto on epätäydellistä	Selvityksessä avataan, miksi tieto ei ole saatavissa ja milloin tiedon oletetaan olevan käytettävissä sekä millaisia toimenpiteitä tehdään, jotta tieto saadaan käyttöön.

Erillisverkkojen vastuullisuusstrategian ja -ohjelman tavoitteita, toimenpiteitä, mittareita ja raportointia ohjaavat liiketoiminnan ja sidosryhmien odotusten perusteella vuonna 2020 tehty olennaisuusanalyysi. Se päivitettiin kaksoisolennaisuuden mukaisesti loppuvuodesta 2023, mutta raportointi pohjautuu vielä edelliseen analyysiin.

Olennaisuusanalyysi nostaa esiin sidosryhmien, toiminnan aiheuttamien vaikutusten sekä liiketoiminnan näkökulmasta merkittävimmät aiheet. Laskentaraja vuoden 2023 raportoinnin kaikissa vastuullisuusteemoissa ja olennaisissa GRI-aiheissa on Suomen Erillisverkot -konserni sisältäen tytäryhtiöt Leijonaverkot oy ja sen kiinteistöyhtiöt, Johtotieto oy ja Suomen Infratieto oy. Suomen Turvallisuusverkko oy sulautui 1.1.2022 emoyhtiö Suomen Erillisverkot oy:öön.

Asiakkaiden ja sidosryhmien kuuleminen

Erillisverkoilla on useita kanavia ja tutkimuksia asiakkaiden ja sidosryhmien näkemysten ja palautteen kuulemiseen. Erillisverkot tekee vuosittain asiakaskokemukseen liittyvää tutkimusta ja käyttäjähaastatteluja sekä noudattaa valtion omistajaohjauksen vastuullisuusperiaatteita toiminnassaan. Valtion omistajaohjauksen keskeisimmät periaatteet ja Erillisverkkojen vastuullisuusohjelman teemojen kannalta olennaiset GRI-aiheet kuvataan oheisessa taulukossa. Valtio-omistajan asettamista velvoitteista on kerrottu tarkemmin sivulla 9.

Raportoidut tiedot, toimintamalli ja raportoinnin kehittäminen

Raportti on tehty GRI-standardin (2021) mukaisesti, ja vastuullisuuden asiantuntija Ratkaisutoimisto Vinhasta on tarkastanut raportoinnin vastaavuuden standardin vaatimuksiin. Konsernin vastuullisuuspäällikkö vastaa raportoinnin kehittämisestä yhdessä Erillisverkkojen johdon ja eri toimintojen edustajista koostuvan vastuullisuusryhmän kanssa.

Vuosikertomuksen, joka sisältää vastuullisuusraportin, käsittelee ja hyväksyy ennen julkaisua Erillisverkkojen johtoryhmä, hallituksen tarkastusvaliokunta ja hallitus.

Erillisverkkojen selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista on annettu hallituksen toimintakertomuksessa ja tilinpäätöksessä. Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös julkaistaan osana vuosikertomusta, joka koostuu vuosikatsauksesta, vastuullisuusraportista, hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä hallituksen toimintakertomuksesta ja tilinpäätöksestä. Vastuullisuusraportissa esitettyjä tietoja, lukuun ottamatta tilintarkastettuja talouden tietoja, ei ole varmennettu kolmannen osapuolen toimesta.

Lisätietoja raportista vastuullisuus@erillisverkot.fi.

VASTUULLISUUSTEEMAT JA GRI-AIHEET

Vastuullisuusteema	Olennaiset GRI-aiheet
Ympäristö ja ilmasto	<ul style="list-style-type: none"> • Energia • Päästöt • Jätteet • Luonnon monimuotoisuus
Sosiaalinen Uudistuva, hyvinvoiva työyhteisö	<ul style="list-style-type: none"> • Työterveys ja -turvallisuus • Työsuhteet • Koulutus • Syrjinnän ehkäisy • Monimuotoisuus ja yhdenvertaisuus
Häiriöttömät palvelut Palveluiden häiriötön toimivuus, yhteiskunnan toimivuus ja tutkimus, kehittäminen ja innovointi (TKI)	<ul style="list-style-type: none"> • Asiakkaiden yksityisyydensuoja • Toimenpiteet verkon saatavuuden ja luotettavuuden varmistamiseksi sekä käyttökätköt • Verkon saatavuus ja käytettävyys hätätilanteissa • Tuotteiden ja palveluiden resurssitehokkuus
Hallinto Hyvä hallintotapa ja talous, vastuulliset hankintakäytännöt ja toimittajahallinta	<ul style="list-style-type: none"> • Taloudelliset tulokset ja välilliset taloudelliset vaikutukset • Korruptionvastaisuus • Yksityisyyden suoja • Liiketoiminnan eettisyys • Toimittajien ympäristö- ja sosiaalinen arviointi

SOSIAALISEN VASTUUN TUNNUSLUKUJA

	2023	2022	2021
Oma indikaattori:			
Etätyöpäivien määrä	25 155	23 692	20 856
Etätyöpäiviä/hlö	66	67	
2-7 Työntekijät			
Vakinaisten työntekijöiden määrä vuoden lopussa	370	364	339
Henkilöstön vaihtuvuus, %	13	7	6
Keskimääräinen työsuhteen pituus, v.	10	11	13
2-8 Muut työntekijät*	16	9	-

* Seuranta aloitettu vuonna 2022 (GRI 2021). Luku sisältää konsulttisopimuksella olevan henkilöstön. Luku ei sisällä muuta alihankintasopimuksella olevaa henkilöstöä. Kehitämme raportointia edelleen 2024.

	2023	2022	2021
2-30 Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö, %	100	100	-

Kaikki Erillisverkoissa työskentelevät henkilöt kuuluvat kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin. Erillisverkkojen yrityksissä noudatetaan ict-alan työehtosopimuksia. Ict-alan työehtosopimuksissa työntekijöille, toimihenkilöille ja ylemmille toimihenkilöille on omat sopimuksensa. Työntekijöitä ovat asentajat ja vanhemmat asentajat. Toimihenkilöksi luokitellaan ict-alan toimihenkilötehtävissä työskentelevät, kuten assistentit ja osa asiantuntijatehtävissä työskentelevistä. Ylemmiksi toimihenkilöiksi luokitellaan sellaisissa tehtävissä työskentelevät, joiden tehtävissä on suhteellisen suuri itsenäisyys ja vastuu. Tällaisia tehtäviä ovat muun muassa vaativat asiantuntijatehtävät sekä esihenkilö- ja päällikkötehtävät.

	2023	2022	2021
205-2 Korruption vastaiset koulutukset ja viestintä. Henkilöstön Code of Conduct -koulutukset* (%-osuus henkilöstöstä, joka käynyt koulutuksen)	86	84	93

*Vastuullisuuskoulutukset aloitettiin koko henkilöstöä koskevin verkkokoulutuksina vuonna 2020. Koulutus on pitänyt vuoteen 2023 asti uusia vuosittain, ja uusilla henkilöillä se kuuluu perehdytykseen.

401-1 Uusien henkilöiden määrä ja vaihtuvuus ikäryhmittäin ja sukupuolen mukaan*

	2023	2022	2021
Uudet henkilöt, kokonaismäärä	76	-	-
Alle 30-vuotiaat	37	-	-
30–50-vuotiaat	28	-	-
Yli 50-vuotiaat	11	-	-
Uudet henkilöt, naisten osuus (%)	25	-	-
Uudet henkilöt, miesten osuus (%)	75	-	-
Erillisverkoista lähteneet (sisältää myös eläköityneet)	59	-	-
Alle 30-vuotiaat	30	-	-
30-50-vuotiaat	16	-	-
Yli 50-vuotiaat	13	-	-
Lähteneet henkilöt, naisten osuus (%)	29	-	-
Lähteneet henkilöt, miesten osuus (%)	71	-	-

* Vuonna 2023 tehty järjestelmämuutos ja saatu tiedot ensimmäistä kertaa.

	2023	2022	2021
403-9, 403-10 Työperäiset tapaturmat ja sairaudet. Tapaturmatyypit, tapaturmataajuus, menetetyt työpäivät ja poissaolot			
Työtapaturmat, lkm.	9	7	2
Työmatkalla tapahtuneet raportoidut tapaturmat, lkm.	5	7	10
Tapaturmataajuus (työtapaturmat/milj. työtuntia)	1,4	1,4	0
Työperäiset vakavat tapaturmat	0	0	0
Työperäiset kuolemantapaukset (tapaturmista ja sairauksista johtuvat)	0	0	0
Poissaolot (%)	2	3	2
Poissaolot (pv/hlö)	7	8	5

	2023	2022	2021
404-1 Keskimääräiset koulutustunnit työntekijää kohden			
Hallinnolliseen perehdytykseen osallistuneet (%)	63	57	40
Koulutustunnit/vuosi	8174	5338	-
Koulutuspäivien määrä/vuosi	3	2	2
Koulutuskustannukset (MEUR)	0,5	0,4	0,3
Koulutustunnit sukupuolen mukaan			
Naisten koulutustuntien määrä/vuosi	1602	958	
Naisten koulutustunnit per hlö	24	15	
Miesten koulutustuntien määrä/vuosi	6572	4380	
Miesten koulutustunnit per hlö	21	15	

Koulutustunnit työntekijäryhmän mukaan*

	2023	2022	2021
Työntekijöiden koulutustuntien määrä/vuosi/hlö	30	-	-
Toimihenkilöiden koulutustuntien määrä/vuosi/hlö	20	-	-
Ylempien toimihenkilöiden koulutustuntien määrä/vuosi/hlö	21	-	-
Johtajiston koulutustuntien määrä/vuosi/hlö	8	-	-

* Otettu seurantaan vuonna 2023.

	2023	2022	2021
404-3 Kehityskeskustelun käynyt henkilöstö %*	93	78	84

* Kaikki henkilöstöryhmät ovat säännöllisten vähintään kerran vuodessa käytävien kehityskeskustelujen piirissä.

405-1 Hallinnon ja henkilöstön monimuotoisuus

Naisten lukumäärä henkilöstöstä	68	66	65
Naisten määrä henkilöstöstä (%)	18	18	19
Miesten lukumäärä henkilöstöstä	316	298	283
Miesten määrä henkilöstöstä (%)	82	82	81

Henkilöstön ikäjakauma (%)

20–29-vuotiaita	13	8	6
30–39-vuotiaita	18	18	20
40–49-vuotiaita	29	30	27
50–59-vuotiaita	29	34	35
60–vuotiaita	12	10	12
Henkilöstön keski-ikä, vuotta	45	46	47

	2023	2022	2021
Johtoryhmän jäsenten määrä	11	10	10

Naisia	2	2	2
Miehiä	9	8	8

Hallituksen jäsenten määrä	10	10	8
-----------------------------------	----	----	---

Naisia	4	4	5
Miehiä	6	6	3

Vastuullisuuden ohjausryhmän jäsenten määrä	5	5	5
--	---	---	---

Naisia	2	2	2
Miehiä	3	3	3

406-1 Syrjintätapausten lkm ja niihin liittyvät korjaavat toimenpiteet*	0	1	0
--	---	---	---

* Vuonna 2022 oli yksi raportoitu ilmoituskanavaan tullut tapaus, joka selvitettiin, eikä se johtanut oikeudellisiin toimenpiteisiin.

414-1 Toimittajien sosiaalisen vastuun arviointi*	0	0	0
--	---	---	---

* Seuraamme ulkopuolisen arvioijan EGS-kriteerein keskeisten toimittajamme vastuullisuutta. Ei huomautettavaa.

415-1 Poliittiset tuet*	0	0	0
--------------------------------	---	---	---

* Erillisverkot ei myönnä lahjoituksia tai avustuksia poliittisen toiminnan tukemiseen.

	2023	2022	2021
416-1 Tuotteiden ja palveluiden terveys ja turvallisuusvaikutusten arviointi*	-	-	-

* Tuotteisiin/palveluihin ei ole kohdistunut epäilyjä. Arviointia ei ole tehty tästä syystä. Arviointi tehdään tarvittaessa.

416-2 Tuotteiden ja palveluiden terveys- ja turvallisuusvaatimusten rikkomukset	0	0	-
--	---	---	---

417-1 Tuotteisiin ja palveluihin liittyvät informaatio- ja merkintävaatimukset	0	1	-
---	---	---	---

417-2 Tuoteinformaation ja tuotemerkin-töihin liittyvien määräysten rikkomukset	0	0	-
--	---	---	---

417-3 Markkinointiviestintään, mainontaan ja sponsorointiin liittyvien määräysten ja vapaaehtoisten periaatteiden rikkomusten lkm. jaoteltuna lopputulosten mukaan*	0	0	0
--	---	---	---

* Erillisverkot ei tee sponsorointia.

418-1 Asiakkaiden yksityisyyden suojan rikkomiseen ja asiakastietojen häviämiseen liittyvien vahvistettujen valitusten lkm	0	0	0
---	---	---	---

YMPÄRISTÖVASTUUN TUNNUSLUKUJA

Kasvihuonekaasupäästöt* (GRI 305-1, GRI 305-2, GRI 305-3, GRI 305-5), tCO₂ekv

Fossiiliset päästöt	2023	2022	2021
Suorat päästöt (scope 1)	78	202	380
Muutos	-125	-179	3
Epäsuorat päästöt energiantuotannosta, markkinaperusteinen (scope 2)	2 138	1 342	883
Muutos	795	267	-31
Epäsuorat päästöt energiantuotannosta, sijaintiperusteinen (scope 2)	1 011	1 345	2 397
Muutos	-335	-1 086	-363
Muut epäsuorat päästöt (scope 3)	24 207	22 676	16 519
Muutos	1 531	6 157	1 111
Yhteensä (markkinaperusteinen)	26 422	24 221	17 782
Muutos	2 201	6 438	1 082
Biogeeniset päästöt**		39	
Biogeeniset suorat päästöt (scope 1)	93	39	0

*Aiempiä laskentoja tarkennettu vuoden 2023 laskennan yhteydessä.

**Esim. biodiesel.

Muut epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt (scope 3) päästölähteittäin (GRI 305-3), tCO₂ekv

Hankinnat	20 450	18 815	13 413
Energiantuotannon muut päästöt (polttoaineiden tuotanto ja siirtohäviöt)	962	1 014	1 082
Tavarakuljetukset	15	16	14
Jäte	21	32	1
Liikematkustaminen	479	259	165
Töihin matkustaminen	326	242	239
Ulos vuokrattu omaisuus	1 954	2 299	1 606
Yhteensä	24 207	22 676	16 519

Energiankulutus (GRI 302-1, GRI 302-2, GRI 302-4), MWh

	2023	2022	2021
Polttoaineet, uusiutuvat	367,6	151	0
Muutos	216,8	151	0
Polttoaineet, uusiutumattomat	260	679	897
Muutos	-419	-218	14
Sähkö	18 250	16 390	18 159
Muutos	1 860		791
Kaukolämpö	2 300	1 064	1 894
Muutos	1 236	-830	182
Kaukojäähdytys	4 161	3 155	662
Muutos	1 006	2 493	662
Yhteensä	25 338	21 438	21 612
Muutos	3 900	-174	1 650
Ulos vuokrattujen tilojen energiankulutus	13 392	42 529	51 728
Muutos		-9199	1186

Päästökertoimet ja niiden lähteet

Päästökertoimissa on käytetty hiilidioksidiekvivalentteja aina, kun niitä on ollut saatavissa. Kertoimina käytetään tuoreinta julkaistua tietoa. Päästökertoimien lähteinä ovat mm. Defra Conversion Factors (Britannian ympäristö-, elintarvike- ja maa-seutuasioiden ministeriön ylläpitämä päästökerroinpankki), energiayhtiöiden omat päästökertoimet, kun ne ovat tiedossa ja saatavilla, sekä hankintojen ja investointien osalta Exiobase-päästökerrointietokanta, johon on tehty erikseen vuosittaiset inflaatiokorjaukset Kansainvälisen valuuttarahaston julkaiseman inflaatioasteen mukaisesti. Vaikutukset ilmaston lämpenemiseen on arvioitu ilmastopaneeli IPCC:n neljännen arviointiraportin mukaisesti (AR4–100 vuotta). Polttoaineiden energiasisältöjen lähde on Tilastokeskuksen polttoaineluokitus.

Polttoaineet

Polttoaineiden päästöt on laskettu käyttämällä Defran kertoimia.

Sähkö

Markkinaperusteinen arvo (market-based) perustuu ostetun sähkön aiheuttamiin päästöihin. Uusiutuvaa energiaa ostettaessa päästöjen määrä on nolla. Muulle energialle päästökertoimena käytettiin sähkönmyyntiyhtiön ilmoittamaa sähkön ominaispäästöä tai Energiaviraston julkaisemaa Suomen jäännösjakaumaa (471 kgCO₂/MWh).

Sijaintiperusteinen arvo (location-based) perustuu sähköntuotannon päästöihin alueella, jossa yritys kuluttaa sähkön. Päästökertoimena käytettiin Fingridin viimeisintä julkaisemaa energiamenetelmällä laskettua sähkön ominaispäästöä (38 kgCO₂/MWh).

Kaukolämpö

Markkinaperusteinen arvo (market-based) perustuu ostetun kaukolämmön aiheuttamiin päästöihin. Uusiutuvaa energiaa ostettaessa päästöjen määrä on nolla. Osassa laskentaa käytettiin kaukolämpöyhtiökohtaisia tietoja energiayhtiöiden verkkosivuilta tai Paikallisvoiman kaukolämpölaskurista. Alkuperältään tuntemattomalle kaukolämmölle päästökertoimena käytettiin Tilastokeskuksen viimeisintä julkaisemaa energiamenetelmällä laskettua kaukolämmön ominaispäästöä Suomessa (138 kgCO₂/MWh).

Sijaintiperusteisen arvon laskennassa käytettiin edellä mainittua Tilastokeskuksen julkaisemaa energiamenetelmällä laskettua kaukolämmön ominaispäästöä Suomessa (138 kgCO₂/MWh).

Päästökertoimet päivitetty

Vuoden 2023 laskennan yhteydessä kustannusperusteiset scope 3 kategoria 1–2 (ostetut tuotteet ja palvelut sekä käyttöomaisuus) -päästökertoimet päivitettiin ajankohtaisempiin päästökertoimiin.

Samalla päivitettiin takautuvasti myös vuosien 2020–2022 kustannusperusteiset kertoimet mahdollistamaan tietojen vertailukelpoisuus. Lisäksi vuosien 2022 ja 2023 käyttöomaisuuden laskentaan lisättiin keskeneräiset investoinnit, jotka on aloitettu raportointivuonna. Näin ollen laskentavuodet 2022 ja 2023 ovat keskenään vertailukelpoisia. Vuosien 2020 ja 2021 laskentoihin keskeneräisiä investointeja ei ole lisätty, minkä vuoksi päästöjen suurusluokat ovat merkittävästi erilaiset eivätkä tiedot eivät ole vertailukelpoisia päivitettyjen laskentojen kanssa.

Kustannusperusteisten päästökertoimien kanssa on huomioitava, että päästökertoimien virhemarginaalit ovat merkittäviä. Tämän vuoksi pyrimme tulevana vuosina tarkentamaan hankintadataa ja näin vähentämään kustannusperusteisen laskennan osuutta.

GRI-TAULUKKO 2023

	Sijainti	Lisätiedot tai syy, miksi tietoa ei ole raportoitu
2 - YLEISET TIEDOT		
Organisaation ja raportin kuvaus		
2-1	Tietoa organisaatiosta	42; 49
2-2	Raportin kattavuus	31
2-3	Raportointijakso, julkaisu tiheys ja yhteystiedot	31
2-4	Muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa	31; 36
2-5	Raportin ulkoinen varmennus	Vastuullisuusraportissa esitettyjä tietoja, lukuunottamatta tilintarkastettuja talouden tietoja, ei ole varmennettu kolmannen osapuolen toimesta.
Liiketoiminta ja työntekijät		
2-6	Toiminnan, arvoketjun ja liiketoimintasuhteiden kuvaus	11; 28
2-7	Henkilöstö	25; 33
2-8	Muut työntekijät	33 Raportoitu luku sisältää konsulttisopimuksella olevan henkilöstön. Luku ei sisällä muuta alihankintasopimuksella olevaa henkilöstöä. Raportointia kehitetään edelleen.
Hallintotapa		
2-9	Hallintorakenne ja hallituksen valiokunnat	42–43; 46
2-10	Hallituksen nimittäminen ja valinta	43
2-11	Hallituksen puheenjohtaja	45
2-12	Hallituksen rooli vaikutusten hallinnan seurannassa	8; 44; 47
2-13	Vaikutusten hallinnan vastuunjako	8; 44
2-14	Hallituksen rooli kestävyysraportoinnissa	8; 32
2-15	Eturistiriitojen välttäminen	9; 27; 47
2-16	Kriittisistä huolenaiheista kommunikointi	9

	Sijainti	Lisätiedot tai syy, miksi tietoa ei ole raportoitu
2-17	Hallituksen yhteinen osaaminen kestävästä kehityksestä	44
2-18	Hallituksen suorituksen arviointi	44
2-19	Palkitsemispolitiikat	7; 44; 46–47
2-20	Palkitsemisen määrittelyprosessi	46–47
2-21	Kokonaispalkitsemisen suhde	46

Strategia, toimintapolitiikat ja -käytännöt

2-22	Lausunto organisaation kestävä kehityksen strategiasta	www; 7	www: www: www.erillisverkot.fi/vuosikertomus-2023
2-23	Sitoutuminen vastuullisuuspolitiikkoihin	6; 9	Erillisverkot ei ole allekirjoittanut ihmisoikeuksiin liittyviä sitoumuksia, mutta eettisiä toimintaperiaatteita laatiessaan se on huomionnut muun muassa YK:n Global Compact -aloitteen sekä YK:n yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia ohjaavat periaatteet sekä OECD:n ohjeet yrityksille.
2-24	Vastuullisuuspolitiikkojen sisällyttäminen toimintaan ja liiketoimintasuhteisiin	9; 27	
2-25	Haittavaikutusten korjaamisprosessi	17	
2-26	Toimintatavat eettisten huolenaiheiden ja kysymysten esittämiseen	9; 27	
2-27	Lakien ja velvoitteiden mukaisuus	27	Suomen Erillisverkot oy:n 11/2022 tekemästä avainhallintajärjestelmän modernisointia ja elinkaarivaihtoehtoja koskevasta hankintapäätöksestä tehtiin valitus markkinaoikeuteen sekä hankinta-oikaisuvaatimus hankintayksikölle. Suomen Erillisverkot oy kumosi 30.3.2023 kyseisen hankintapäätöksen, minkä johdosta markkinaoikeus päätti asian käsittelyn. Hankinta kilpailutettiin vuoden 2023 aikana uudelleen.
2-28	Jäsenyydet järjestöissä	28	

Sidosryhmäsuhteet

2-29	Sidosryhmävuorovaikutus	4; 19; 22; www	www: www: www.erillisverkot.fi/liiketoimintakatsaus-2023
2-30	Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö	33	Kaikki Erillisverkoissa työskentelevät henkilöt kuuluvat työehtosopimusten piiriin. Erillisverkkojen yrityksissä noudatetaan ict-alan työehtosopimuksia.

		Sijainti	Lisätiedot tai syy, miksi tietoa ei ole raportoitu
3 - OLENNAISET ASIAT			
3-1	Oleennaisten asioiden määrittelyprosessi	7–8	
3-2	Oleennaiset teemat	7–8; 12; 32	
3-3	Oleennaisten asioiden johtamistapa	7–9	
200 - TALOUDELLISET VAIKUTUKSET			
Taloudelliset tulokset			
3-3	Oleennaisen asian johtamistapa	29	
201-1	Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen	29	
201-2	Ilmastonmuutoksen taloudelliset seuraamukset ja muut riskit ja mahdollisuudet organisaation toiminnalle	30	
201-3	Eläketurvan kattavuus		Suomessa on kattava eläketurvajärjestelmä ja toimimme sen mukaisesti. Tietoja ei ole tämän vuoksi raportoitu erikseen.
201-4	Valtiolta saadut avustukset	29	
Korruptionvastaisuus			
3-3	Oleennaisen asian johtamistapa	9; 27	
205-1	Liiketoiminnot, joiden korruptioon liittyvät riskit on arvioitu		Korruptioon liittyvää riskienhallintaa tehdään osana riskienhallintaprosessia. Liiketoimintojen välillä ei ole tunnistettu eroavuuksia riskien suhteen.
205-2	Korruptionvastaisiin politiikkoihin ja menettelytapoihin liittyvä viestintä ja koulutus	27; 33	Korruption vastainen viestintä ja koulutus on keskitetty Eettiset toimintaperiaatteet -verkkokoulutukseen ja sisällytetty konsernin työjärjestystä tukeviin ohjeisiin. Erillisverkkolaisia koskee rikosoikeudellinen virkavastuu heidän työskennellessään turvallisuusverkko toiminnan parissa.
205-3	Vahvistetut lahjontatapaukset ja niihin liittyvät toimenpiteet		Ei vahvistettuja tapauksia 2023.
Verot			
207-1	Verostrategia	29	
207-4	Maakohtainen veroraportointi	29	

		Sijainti	Lisätiedot tai syy, miksi tietoa ei ole raportoitu
300 - YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET			
Energia			
3-3	Oleennaisen asian johtamistapa	5; 7; 14	
302-1	Organisaation oma energiankulutus	15; 35	
302-2	Organisaation ulkopuolinen energiankulutus		Tietoa ei ole saatavilla.
302-3	Energiaintensiteetti		Tietoa ei ole saatavilla.
302-4	Energiankulutuksen vähentäminen	14; 16; 35	
302-5	Vähennykset tuotteiden ja palveluiden energian tarpeessa	14; 16	
Vesi ja päästöt veteen			
303-5	Vedenkulutus	17	
Luonnon monimuotoisuus			
3-3	Oleennaisen asian johtamistapa	17	Selvitämme vaikutustamme luonnon monimuotoisuuteen vuonna 2024 ja teemme suunnitelman vaikutustemme vähentämiseksi.
304-1	Toimipaikat, jotka sijaitsevat luonnonsuojelualueilla tai luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävillä alueilla		Tietoa ei ole saatavilla.
304-2	Toiminnan, tuotteiden ja palvelujen vaikutus luonnon monimuotoisuuteen	17	Selvitämme vaikutustamme luonnon monimuotoisuuteen vuonna 2024 ja teemme suunnitelman vaikutustemme vähentämiseksi.
304-3	Suojellut ja kunnostetut elinympäristöt		Tietoa ei ole saatavilla.
304-4	IUCN:n uhanalaisten lajien listalla tai kansallisilla suojeltavien lajien listoilla olevien lajien määrä organisaation vaikutuspiirissä olevilla alueilla		Tietoa ei ole saatavilla.

		Sijainti	Lisätiedot tai syy, miksi tietoa ei ole raportoitu
Päästöt ilmaan			
3-3	Olenneisen asian johtamistapa	5; 10; 14	
305-1	Suorat kasvihuonekaasujen päästöt (scope 1)	15; 35	
305-2	Epäsuorat kasvihuonekaasujen päästöt (scope 2)	15; 35	
305-3	Muut epäsuorat kasvihuonekaasujen päästöt (scope 3)	15; 35	
305-4	Kasvihuonekaasujen päästöintensiteetti		Tietoa ei ole saatavilla.
305-5	Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	10; 14–15; 35	
Jätteet			
3-3	Olenneisen asian johtamistapa	14; 16	
306-1	Jätteen tuotanto ja jätteisiin liittyvät merkittävät vaikutukset	16	
306-2	Jätteisiin liittyvien vaikutusten hallinta	16	
306-3	Tuotetun jätteen määrä jätelajeittain	16	
306-4	Muualle kuin hävitettäväksi toimitetut jätteet	16	
306-5	Hävitettäväksi toimitetut jätteet	16	
Toimittajien ympäristöarvioinnit			
3-3	Olenneisen asian johtamistapa	28	
308-1	Osuus uusista toimittajista, jotka on arvioitu ympäristökriteerien mukaisesti		Sopimuskumppaneilta edellytetään sitoutumista Erillisverkkojen vastuullisuusvelvoitteisiin. Lisäksi ennen sopimuksen allekirjoittamista toimittajan on suoritettava vastuullisuuskoulutus.
308-2	Negatiiviset ympäristövaikutukset toimitusketjussa ja toteutetut toimenpiteet		Erillisverkot seuraa ulkoisen yhteistyökumppanin tuottaman datan avulla kumppaniryhtymänsä ESG-tietoja vuosittain. Niissä ei ole ollut huomautettavaa.

		Sijainti	Lisätiedot tai syy, miksi tietoa ei ole raportoitu
400 - SOSIAALISET VAIKUTUKSET			
Työsuhteet			
3-3	Olenneisen asian johtamistapa	22–24	
401-1	Uuden palkatun henkilöstön määrä ja vaihtuvuus	33	
401-2	Kokoaikaisen henkilöstön henkilöstöetuudet, joita ei tarjota määräaikaiselle tai osa-aikaiselle henkilöstölle		Erillisverkoissa kesätyöntekijöillä on käytössään samat työsuhde-edut kuin muillakin työntekijöillä lukuun ottamatta työsuhdepyöräetua, joka koskee vain vakituisia työntekijöitä.
401-3	Vanhempainvapaat		Erillisverkot ei raportoi tarkkoja lukumääriä, jotta yksittäiset henkilöt eivät ole tunnistettavissa.
Työterveys ja -turvallisuus			
3-3	Olenneisen asian johtamistapa	22–24	
403-1	Työterveys- ja turvallisuusjohtamisjärjestelmät ja niiden kattavuus		Ei raportoitu
403-2	Riskien tunnistaminen, arviointi ja tapausten tutkinta	23	
403-3	Työterveyspalvelut, joiden avulla ennaltaehkäistään riskejä	22–24	
403-4	Työntekijöiden osallistuminen työterveyden ja -turvallisuuden johtamiseen ja kehittämiseen	23–24	
403-5	Työterveyteen ja -turvallisuuteen liittyvät koulutukset	23–24	
403-6	Terveystiedon edistämiseen liittyvät palvelut ja ohjelmat	22–24	
403-7	Työterveys- ja työturvallisuushaittojen ehkäisy läpi arvoketjun		Ei raportoitu
403-8	Työterveys ja -turvallisuusjohtamisjärjestelmien kattavuus ja niiden auditoinnit		Ei raportoitu
403-9	Työtapaturmat, kuolemantapaukset	23; 33	
403-10	Työperäiset sairaudet ja kuolemantapaukset	33	

		Sijainti	Lisätiedot tai syy, miksi tietoa ei ole raportoitu
Koulutukset			
3-3	Olennaisen asian johtamistapa	23	
404-1	Koulutustunnit	33	
404-2	Osaamisen kehittämiseen ja muutokseen liittyvät ohjelmat	23–24	
404-3	Suoritusarvioinnit ja kehityskeskustelut	23; 34	
Monimuotoisuus ja yhdenvertaiset mahdollisuudet			
3-3	Olennaisen asian johtamistapa	5; 23–24	
405-1	Hallinnon ja henkilöstön monimuotoisuus	25; 34; 51	
405-2	Naisten ja miesten peruspalkkojen sekä palkitsemisen suhde		Tietoa ei ole saatavilla.
Syrjinnän ehkäisy			
3-3	Olennaisen asian johtamistapa	23–24	
406-1	Syrjintätapaukset ja korjaavat toimenpiteet	23; 34	Vuoden 2023 aikana ei raportoitu yhtään syrjintätapausta tai muita työsuojelun piiriin kuuluvia asioita, jotka vaativat ulkopuolista selvittämistä.
Toimittajien sosiaalinen arviointi			
3-3	Olennaisen asian johtamistapa	28	
414-1	Toimittajat, jotka on arvioitu sosiaaliseen vastuuseen liittyvien kriteerien mukaisesti		Sopimuskumppaneilta edellytetään sitoutumista Erillisverkkojen vastuullisuusvelvoitteisiin. Lisäksi ennen sopimuksen allekirjoittamista toimittajan on suoritettava vastuullisuuskoulutus.
414-2	Negatiiviset sosiaaliseen vastuuseen liittyvät vaikutukset toimitusketjussa ja toteutetut toimenpiteet		Erillisverkot seuraa ulkoisen yhteistyökumppanin tuottaman datan avulla kumppaniyritystensä ESG-tietoja vuosittain. Niissä ei ole ollut huomautettavaa.
Julkinen päätöksenteko			
415-1	Poliittiset tuet		Erillisverkot ei myönnä lahjoituksia tai avustuksia poliittisen toiminnan tukemiseen.

		Sijainti	Lisätiedot tai syy, miksi tietoa ei ole raportoitu
Asiakkaiden yksityisyydensuoja			
3-3	Olennaisen asian johtamistapa	20; 27–28	
418-1	Asiakkaiden yksityisyydensuojan rikkomiseen ja asiakastietojen häviämiseen liittyvät valitukset		Ei raportoituja tapauksia 2023.
Teletoimialan tunnusluvut			
3-3	Olennaisen asian johtamistapa	19–20	
PA3	Toimenpiteet verkon saatavuuden ja luotettavuuden varmistamiseksi sekä käyttökatkot	19–20; www	www: www: www.erillisverkot.fi/liiketoimintakatsaus-2023
PA6	Verkon saatavuus ja käytettävyys hätätilanteissa	19	
TA1	Tuotteiden ja palveluiden resurssitehokkuus	14–16	

HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄ

Hallinto- ja ohjausjärjestelmän sisällöt on kirjattu GRI-vaatimusten (2021) mukaisesti.

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä ovat osa Suomen Erillisverkot -konsernin vuosikertomusta ja vastuullisuusraportointia.

Hallintorakenne, yhtiökokous ja hallitus

Yhtiön toimialana on julkisen hallinnon viranomaisen käytössä olevien ja yhteiskunnan turvallisuuden varmistamiseen liittyvien tietoliikenneverkkojen sekä muiden turvaverkkojen rakentaminen ja operointi sekä niihin liittyvien palveluiden toimitaminen ja konsultointi muun muassa, mutta ei rajoittuen, julkisen hallinnon turvallisuusverkko-toiminnasta annetun lain (10/2015, muutoksineen) ja muiden soveltuvien lakien mukaisesti. Yhtiön toimialaan kuuluu muun ohella sotilastiedustelusta annetun lain (26.4.2019/590, muutoksineen) mukainen kytkentäoperaattoritoiminta. Yhtiö voi tuottaa hallinto- ja tukipalveluita tytäryhtiöilleen. Tehtävää hoitaessaan yhtiö voi omistaa, rakentaa, hallita ja operoida tietoliikenneverkkoja ja muita tehtäväänsä liittyviä verkkoja tai infrastruktuureja, kiinteistöjä sekä osakkeita.

Erillisverkkojen toiminnan tarkoitus on voiton tuottaminen osakkeenomistajalle, Suomen valtiolle, pois lukien yhtiön julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetun lain (10/2015, muutoksineen) ja sotilastiedustelusta annetun lain (26.4.2019/590, muutoksineen) alla harjoittama toiminta, joiden tarkoituksena ei ole voiton tuottaminen osakkeenomistajille.

Erillisverkkojen omaa pääomaa, joka on muodostunut yhtiön julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetun lain (10/2015, muutoksineen) alla tuottamista palveluista, ei jaeta osinkoina tai vapaan pääoman rahastosta, vaan varat käytetään kokonaisuudessaan kyseisten palvelutehtävien kustannustehokkaaseen tuottamiseen.

Erillisverkot ei hanki tai lunasta omia osakkeitaan. Osakepääomaa alennettaessa sekä yhtiötä purettaessa ja rekisteristä poistettaessa sekä yhtiön muussa toiminnassa kuin edellä mainittu menettellään osakeyhtiölain (624/2006, muutoksineen) määräysten mukaisesti.

Hallintorakenne

Suomen Erillisverkot -konserniin kuuluvat Suomen valtion sataprosenttisesti omistama Suomen Erillisverkot oy ja sen kokonaan omistamat tytäryhtiöt Leijonaverkot oy ja Suomen Infratieto oy. Leijonaverkot oy omistaa lisäksi seuraavien yhtiöiden koko osakekannan: Johtotieto oy, Kiinteistö oy Oulun Posteljooni, Kiinteistö oy Porin Leijona ja Kiinteistö oy Perkiöntie 2. Suomen Turvallisuusverkko oy sulautui 1.1.2022 alkaen emoyhtiö Suomen Erillisverkot oy:öön. Kyberleijona oy on yhteisyritys, josta Erillisverkot omistaa 35 prosenttia ja SSH Communications Security oyj 65 prosenttia.

Erillisverkkojen päätöksenteosta, hallinnosta ja toiminnasta vastaavat yhtiökokous, hallitus ja sen valiokunnat henkilöstövaliokunta, tarkastusvaliokunta, Tuve-valiokunta ja teknologiavaliokunta sekä toimitusjohtaja johtoryhmän tukemana.

Erillisverkkojen omistajaohjauksesta vastaa valtioneuvoston kanslia. Substanssiohjauksesta vastaa valtiovarainministeriö Tuve-hallintamallin mukaisesti. Tuve-hallintamallia sovelletaan Verkkoperaattori- ja Virve-palveluissa sekä Turvapilvi- ja Krivat-palvelujen tuottamisessa.

SUOMEN ERILLISVERKOT -KONSERNIN OHJAUS- JA ORGANISAATIOMALLI

Omistaja: Suomen valtio
Omistajaohjaus: Valtioneuvoston kanslia, omistajaohjausyksikkö

Substanssiohjaus: Valtiovarainministeriö, Tuve-hallintamalli*
Hallinnonalanohjaus: Liikenne- ja viestintäministeriö

Erillisverkkojen hallitus
Tuve-, Henkilöstö-, Tarkastus- ja Teknologiavaliokunnat

Toimitusjohtaja

	Verkko-operaattori- palvelut	Virve-palvelut	Turvapilvi- ja konesalipalvelut	Laitte- ja toimitila- vuokraus (Leijonaverkot oy)	Sijaintitieto- ja yhteisnäyttöpalvelut (Johtotieto oy, Suomen Infratieto oy)
Asiakkaat					
Palvelut					
Tuotanto					
Yhteiset palvelut					

* Tuve-hallintamallia sovelletaan Verkko-operaattori- ja Virve-palveluissa sekä Turvapilvi- ja Krivat-palvelujen tuottamisessa.

Yhtiökokous

Erillisverkoissa ylintä päätösvaltaa käyttää yhtiökokous. Yhtiökokous päättää sille osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluvista asioista, kuten tilinpäätöksen vahvistamisesta, taseen osoittaman voiton käyttämisestä, vastuuvapaudesta hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle, hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan palkkioista sekä hallituksen jäsenten lukumäärästä. Yhtiökokous hyväksyy vuosikertomuksen, joka sisältää vastuullisuusraportin.

Hallitus ja hallitustoimintaa tukevat valiokunnat

Hallituksen puheenjohtajan ja mahdollisen varapuheenjohtajan sekä muut jäsenet valitsee yhtiökokous. Hallituksen jäsenen toimikausi päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Valtio-omistajan tavoitteena on, ettei sen nimeämistä hallitusjäsenistä kummankaan sukupuolen edustus jäisi alle 40 prosenttiin.

Työjärjestys määrittelee Erillisverkkojen hallituksen tehtävät ja toimintaperiaatteet, jotka perustuvat Suomen lainsäädäntöön. Työjärjestys ohjaa hallituksen työskentelyä ja täydentää hallituksen toiminnassa noudatettavia muita säännöksiä. Työjärjestyksessä määrätään hallituksen, hallituksen valiokuntien ja yhtiön toimitusjohtajan tehtävät ja vastuut.

Hallituksen kestävän kehityksen osaaminen

Erillisverkkojen hallitusjäsenillä on monipuolinen kokemus ja taustaosaaminen kestävän kehityksen kysymyksissä. Yksi lähestymistavoista on sisäinen turvallisuus, jossa yhteiskunnan turvallisuus ja vakaus muodostavat perusedellytyksen kestävälle kehitykselle ja sille, miten tuotamme turvallisuutta taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla. Kestävä kehitys on useammalla jäsenellä läsnä arjen tehtävissä lainsäädäntö- ja talousarviovalmistelussa sekä strategiatyössä.

Hallituksen jäsenillä on myös kokemusta ja näkemystä liiketoiminnan energia-asioista ja energiatehokkuuden parantamisesta pitkäjänteisesti. Erityisesti liikenteen päästöjen vähentäminen on keskeinen tavoite, joiden suunnittelussa hallitusjäseniä on ollut mukana. Ilmastotavoitteiden rinnalle on noussut vahvasti myös luontokadon pysäyttäminen ja sen eteen ministeriöissä tehtävä työ, joista useammalla hallitusjäsenellä on kokemusta.

Vaikutusarviointien kehittäminen (ympäristö-, sosiaaliset ja hallinnolliset/taloudelliset vaikutukset) on asia, jonka parissa hallitusjäsenet ovat myös tehneet viime vuosina määrätietoista työtä ja kerryttäneet osaamistaan. Yksi hallitusjäsen on ollut mukana kansallisen kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumuksen ”Suomi, jonka haluamme 2050” toimeenpanon seurannasta ja arvioinnissa sekä kansallisen Agenda 2030 -tiekartan laatimisessa.

Yhdellä hallitusjäsenistä on vastuullaan kestävän kehityksen ohjaus ja raportointi organisaatiossaan. Lisäksi hallituksessa on osaamista teknologiassa lähestymistavassa kestävään kehitykseen. Yksi hallitusjäsenistä on ollut mukana laatimassa teknologiastrategiaa, jossa ESG on keskeisessä asemassa. Erityisosaamisena on tuotteiden teknologinen kehitys siten, että ne edistävät kestävyyttä. TKI-kulmasta katsottuna näkemystä on myös globaalista yliopistolahjoitusohjelmasta, jossa ilmastonmuutos ja eettisyys ovat keskeinen teema.

Hallituksen tehtävät

Hallituksen tehtävänä on huolehtia sille osakeyhtiölain 6 luvussa ja yhtiöjärjestyksessä määrättyistä tehtävistä sekä tehdä yhtiötä koskevat päätökset näissä asioissa. Osakeyhtiölain mukaisesti hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä (yleistoimivalta). Hallitus vastaa siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

Hallitus

- päättää Erillisverkkojen ja sen tytäryritysten strategiasta ja arvoista
- päättää Erillisverkkojen ja sen tytäryritysten liiketoimintasuunnitelmista, budjeteista ja budjettitavoitteista
- päättää Erillisverkkojen ja sen tytäryritysten pitkäaikaisen vieraan pääoman otosta ja annettavista vakuuksista ja suojaustoimenpiteistä sekä muista merkittävistä taloudellisista sitoumuksista
- vahvistaa Erillisverkkojen ja sen tytäryritysten merkittävien palvelujen ja tuotteiden hinnoittelupolitiikan
- hyväksyy toimitusjohtajan ja muun johdon kannustinjärjestelmät sekä Erillisverkkojen ja sen tytäryritysten noudattamat palkitsemisen periaatteet ja valvoo palkitsemisjärjestelmien tarkoituksenmukaisuutta
- vahvistaa konsernin ja sen alaisuudessa toimivan organisaation toiminnallisen rakenteen
- päättää sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman ja vahvistaa tarkastushavaintojen perusteella laadittavan toimenpidesuunnitelman
- arvioi Erillisverkkojen ja sen tytäryritysten keskeiset riskit sekä päättää konsernin riskienhallinnasta ja -politiikasta sekä valvoo sen noudattamista
- kehittää hallituksen omaa tietopohjaa ja suorittaa säännöllisesti oman toimintansa itsearviointia

- käsittelee muut asiat, jotka hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja ovat sopineet otettavaksi hallituksen käsittelyyn tai jotka muutoin kuuluvat hallituksen päätösvaltaan osakeyhtiölain, muiden lakien, yhtiöjärjestyksen tai muun viranomaisohjeistuksen perusteella.

Hallitus hyväksyy yhtiön vastuullisuusstrategian ja -ohjelman sekä käsittelee vähintään neljä kertaa vuodessa vastuullisuustoimenpiteissä etenemistä.

Hallituksen suorituksen arviointi

Hallitus arvioi vuosittain sisäisenä itsearviointina toimintaansa ja työskentelytapojaan.

Hallituksen jäsenet

Erillisverkkojen hallitukseen kuuluu kymmenen jäsentä. Hallituksessa on edustus valtioneuvoston kansliasta, valtiovarainministeriöstä, sisäministeriöstä, puolustusministeriöstä, liikenne- ja viestintäministeriöstä sekä muista keskeisistä turvallisuusverkko toimintaa ohjaavista viranomaisista ja alan asiantuntijoista. Hallituksessa on oltava riittävä edustus turvallisuusverkko toimintaa ohjaavista viranomaisista. Riittävästä edustuksesta päättää valtioneuvoston kanslia kuultuaan valtiovarainministeriötä.

Vuonna 2023 Erillisverkkojen hallituksen muodostivat

PUHEENJOHTAJA

Ilpo Nuutinen

Hallitusneuvos, Omistajaohjaus-
osasto, valtioneuvoston kanslia

- Sidonnaisuus yhtiön asiakkuuden (VNK) ja valtio-omistajuuden kautta
- Keskeiset luottamustehtävät: Governia oy:n hallituksen jäsen, Erillisverkkojen henkilöstövaliokunnan puheenjohtaja

VARAPUHEENJOHTAJA

Jani Pitkäniemi

Osastopäällikkö, ylijohdaja,
Kunta- ja aluehallinto-osasto,
valtiovarainministeriö

- Sidonnaisuus yhtiön asiakkuuden (VM) ja yhtiön substanssiohjauksen kautta
- Keskeiset luottamustehtävät: Erillisverkkojen Tuve-valiokunnan jäsen

HALLITUKSEN JÄSENET 2023

Minna Bloigu

Johtava asiantuntija,
sisäministeriö

- Sidonnaisuus yhtiön asiakkuuden kautta (SM)
- Keskeiset luottamustehtävät: Erillisverkkojen Tuve-valiokunnan ja teknologiavaliokunnan jäsen

Leena Hellfors

Partner, SAM Headhunting Finland

- Riippumaton yhtiöstä, ei sidonnaisuuksia yhtiön
- Keskeiset luottamustehtävät: Tukikummit-säätiön hallituksen varapuheenjohtaja, Erillisverkkojen henkilöstövaliokunnan jäsen

Hannu Kauppinen

Vuoteen 2023 asti: Vice President,
Chief Technology Officer, Nokia

- Riippumaton yhtiöstä, ei sidonnaisuuksia yhtiön
- Keskeiset luottamustehtävät: Nokia oy:n Säätiön hallituksen puheenjohtaja, Erillisverkkojen teknologiavaliokunnan puheenjohtaja sekä henkilöstövaliokunnan jäsen

Olli-Pekka Rantala

Osastopäällikkö, ylijohdaja,
Konserniohjausosasto,
liikenne- ja viestintäministeriö

- Sidonnaisuus yhtiön asiakkuuden kautta (LVM)
- Keskeiset luottamustehtävät: Haagan seurakuntaneuvosto kaudella 2023–26, Erillisverkkojen tarkastusvaliokunnan jäsen

Tuula Haataja

Talous- ja rahoitusjohtaja,
QMG Group

- Riippumaton yrityksestä, ei sidonnaisuuksia yhtiön
- Keskeiset luottamustehtävät: QMG Bidco Oy:n hallituksen jäsen, Paikallis-Sähkö Oy:n hallituksen jäsen, Erillisverkkojen tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja

Sara Kajander

Kiinteistö- ja ympäristöyksikön
johtaja, puolustusministeriö

- Sidonnaisuus yhtiön asiakkuuden kautta (PLM)
- Keskeiset luottamustehtävät: Suomenlinnan hoitokunnan johtokunnan jäsen, puolustusministeriön edustaja Suomen kestävän kehityksen toimikunnassa, Erillisverkkojen tarkastusvaliokunnan jäsen

Ahti Kurvinen

Turvallisuusjohtaja, valtioneuvosto

- Sidonnaisuus yhtiön asiakkuuden kautta (VN)
- Keskeiset luottamustehtävät: Erillisverkkojen Tuve-valiokunnan puheenjohtaja

Jarmo Vähätiitto

Johtamisjärjestelmäpäällikkö,
Pääesikunta, Puolustusvoimat

- Sidonnaisuus yhtiön asiakkuuden kautta (Puolustusvoimat)
- Keskeiset luottamustehtävät: Valtorin Tuve-neuvottelukunta, Erillisverkkojen Tuve-valiokunnan jäsen

Hallituksen valiokunnat

Valiokuntien tehtävä on valmistella asiat hallitukselle. Kullakin valiokunnalla on oma, hallituksen hyväksymä työjärjestys. Valiokunnat eivät tee itsenäisiä päätöksiä, mutta voivat tehdä päätösesityksiä hallitukselle.

Tuue-valiokunta

Tuue-valiokunta keskittyy yhtiön tehtäviin kuuluvien turvallisuusverkkotoiminnasta annetun lain ja sotilastiedustelulaisissa määritellyn kytkentäoperaattoritoiminnan asioiden käsittelyyn ja valmisteluun. Valiokunta varmistaa Tuue-asioiden riittävän valmistelun ja valmisteluun liittyvän turvaluokiteltujen aineistojen käsittelyn salassapitoa koskevat toimitila- ja tietojärjestelmävaatimukset huomioiden. Valiokunta varmistaa asianmukaisesti ja riittävästi Tuue-toiminnan vaatimuksenmukaisuuden valmistelussa, käsittelyssä ja päätöksenteossa turvallisuusverkkotoiminnan hallintamallin mukaisesti. Erillisverkkojen hallitus tekee turvallisuusverkkoa koskevat päätökset Tuue-valiokunnan valmistelun pohjalta.

Henkilöstövaliokunta

Henkilöstövaliokunta avustaa hallitusta konsernin yleisiin palkka- ja palkitsemisjärjestelmiin sekä konsernin ylimmän johdon nimitys-, palkka- ja palkitsemisasiin liittyvien asioiden valmistelussa. Valiokunnan tehtäviin kuuluu myös henkilöstön hyvinvoinnin ja osaamisen kehittäminen. Valiokunnan nimi muuttui vuoden 2023 aikana nimitys- ja palkitsemisvaliokunnasta henkilöstövaliokunnaksi. Samalla sen tehtäviä laajennettiin.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunta keskittyy taloudellista raportointia ja valvontaa koskevien asioiden käsittelyyn ja valmisteluun. Lisäksi sen vastuualueelle kuuluvat riskienhallintaan ja sisäisen tarkistukseen liittyvät asiat ja seurantaraportit. Tarkastusvaliokunta käsittelee ennen hallituskäsittelyä myös vuosikertomuksen, joka sisältää tilinpäätöksen ja vastuullisuusraportin.

Teknologiavaliokunta

Teknologiavaliokunta keskittyy yhtiön palvelutuotannon kannalta merkitseviin nykyisiin ja tuleviin teknologioihin. Teknologiavaliokunnan tehtävänä on seurata yhtiölle merkitsevien teknologioiden kehitystä, sekä niihin liittyviä riskejä ja mahdollisuuksia. Valiokunta ohjaa yhtiön teknologiatiekartan kehitystä ja seuraa yhtiön teknologia-ekosysteemiä sekä kartoittaa uusien kumppanuuksien hyödyntämistä. Lisäksi valiokunta seuraa yhtiön teknologisen kilpailukyvyn kehittymistä. Vuonna 2023 tarkastelun kohteena olivat erityisesti 5G-privaattiverkkojen toteutukset ja uusien satelliittipalvelujen tarjoamat mahdollisuudet.

Toimitusjohtaja

Hallitus valitsee yhtiölle toimitusjohtajan. Hallituksen ja toimitusjohtajan tehtävät kuvataan osakeyhtiölaissa. Konsernin työjärjestyksellä ja muilla sisäisillä ohjeilla toimitusjohtaja delegoi omalle vastuulle kuuluvia asioita johtajiston hoidettavaksi. Liiketoiminnot vastaavat vastuullaan olevista

liiketoiminnoista ja lakisääteisten tehtävien toteuttamisesta. Liiketoimintojen tarvitsemat resurssit sijaitsevat osin liiketoimintajohtajien suorassa ohjauksessa ja osin konsernin osaamisalueissa. Osaamisalueet varmistavat ja tarjoavat tarvittavat henkilö- ja muut resurssit liiketoimintojen käyttöön. Lisäksi osaamisalueet vastaavat keskitetyistä toiminnoista, kuten liiketoiminnan vastuullisuudesta konsernitason tasolla.

Palkat ja palkitseminen, palkkiorahasto

Suomen Erillisverkot -konserni noudatti myös vuonna 2023 palkitsemisessaan valtioneuvoston omistajapoliittisen periaatepäätöksen mukaisia

periaatteita. Johdon palkitsemiseen noudatetaan samoja palkitsemisen kriteerejä kuin muullakin henkilöstöllä. Vastuullisuus on osana palkitsemiskriteerejä: energiatehokkuuden parantaminen sekä kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen olivat 2023 koko henkilöstön tulokorttimittareita.

Konsernin johtoryhmälle ja muutamille muille avainhenkilöille on käytössä pitkän aikavälin kannustinohjelma, joka perustuu kolmen vuoden päähen ulottuviin yhteisiin tulokorttitavoitteisiin. Johdolle ei ole tehty ylimääräisiä eläkejärjestelyjä. Erillisverkoissa on käytössä koko henkilöstön kattava tulos- ja kertapalkkiojärjestelmä. Palkitsemisen tavoitteena on kannustaa hyviin suorituksiin ja motivoida henkilöstöä pitkäjänteiseen työhön yrityksen päämäärien saavuttamiseksi. Maksetun

PALKAT JA PALKKIOT (EUR)*	2023	2022	2021
Toimitusjohtaja (Suomen Erillisverkot)	247 218	240 989	237 522
Muu johtoryhmä	1 174 293	1 139 185	1 096 631
Hallitus (Suomen Erillisverkot)	199 200	203 300	158 600
Hallitus (Leijonaverkot)**	25 600	24 800	0
Hallitus (Suomen Turvallisuusverkko)***	0	0	84 800
Hallitus (Johtotieto)	0	0	0

* Palkanlaskentajärjestelmä vaihtui vuoden 2022 aikana, joten lukuihin sisältyy virhemarginaali.

**Ulkoisen hallitus 1.2.2022 alkaen. Sitä ennen koostui konsernin henkilöstöstä eikä palkkioita maksettu.

***Suomen Turvallisuusverkko oy fuusioitui emoyhtiöön 1.1.2022.

Henkilöstölle maksetut kertapalkkiot, lkm	199	176	144
Kokonaispalkitsemisen suhde	3,32	****	
Kokonaispalkitsemisen muutos	0,6	****	

****Tietoa ei ole saatavilla koko vuodelta järjestelmämuutoksen vuoksi. Raportointi aloitettiin vuonna 2023.

tulospalkkion suuruus perustuu tilikauden alussa määriteltyjen taloudellisten ja toiminnallisten tulostavoitteiden toteutumiseen. Vuonna 2023 otimme käyttöön uudet tulospalkkioiden maksamisperiaatteet: mahdollinen tulospalkkio määräytyy toisaalta organisaation tulostavoitteiden ja toisaalta työntekijän henkilökohtaisten tulostavoitteiden saavuttamisen perusteella.

Kertapalkkiojärjestelmä mahdollistaa palkitsemisen erityisistä työsuorituksista. Erillisverkkojen henkilöstöön kuuluvalla henkilölle maksetaan palkkio vinkistä, joka johtaa toistaiseksi voimassa olevan työtehtävän täyttämiseen ja uuden henkilön rekrytointiin. Palkitsemispolitiikka on saatavilla [verkkosivuillamme](#).

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta (compliance)

Sisäinen valvonta tarkoittaa organisaation sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla varmistetaan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus. Johto vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä. Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa yhtiön kustannustehokas toiminta, tiedon luotettavuus, säännösten ja toimintaperiaatteiden noudattaminen sekä liiketoimintaan liittyvien riskien tunnistaminen, arvioiminen ja seuranta.

Erillisverkkojen riskienhallinnan päämäärät ja periaatteet, organisointi ja vastuut sekä toimintatavat kuvataan Riskienhallintapolitiikassa. Poliitiikka pohjautuu SFS-ISO 31000 -sarjan standardeihin. Poliitiikan ylläpidosta ja kehittämisestä vastaa konsernin turvallisuuspäällikkö. Poliitiikka kat-

selmoidaan vuosittain vuoden alussa. Konsernin toimitusjohtaja tukenaan johtajisto hyväksyy muutokset.

Riskienhallinnan päämääränä on suojata konsernin henkilöstöä, kaikkia toimintoja ja tukea liiketoimintojen ja konsernihallinnon tavoitteiden saavuttamista. Riskienhallinnalla pyritään myös varmistamaan lain ja muiden säädösten noudattamista sekä hyvän hallintotavan toteutumista. Riskienhallintaprosessi nivoutuu kiinteäksi osaksi konsernin yleistä hallintotapaa, strategiaa ja suunnittelua, johtamista, raportointiprosesseja, toimintaperiaatteita, arvoja ja kulttuuria sekä vastuullisuutta.

Työjärjestys ohjaa konsernin vaikutusten ja riskien hallintaa

Toimitusjohtaja tukenaan johtajisto vastaa siitä, että vaikutusten seuranta ja riskienhallintaa tehdään konsernissa, ja että se on riittävästi resursoitua ja organisoitua. Riskienhallinnan valtuudet perustuvat konsernin työjärjestykseen. Työjärjestystä sovelletaan kaikissa Suomen Erillisverkot-konsernin konserniyhtiöissä. Työjärjestys määrittelee hallituksen tehtävät ja toimintaperiaatteet. Työjärjestyksessä määrätään hallituksen, hallituk-

sen valiokuntien ja yhtiön toimitusjohtajan tehtävät ja vastuut.

Riskienhallintaa seurataan vuosikellon mukaisesti

Vuosikellossa kuvatus seurannan lisäksi konsernissa seurataan riskienhallinnan tilaa jatkuvana prosessina. Suojattavien kohteiden omistajat raportoivat hallintakeinojen toteutuksen etenemisestä liiketoimintojen sisällä. Turvallisuusryhmä koostaa raportin ja esittelee sen johtajistolle. Konsernin turvallisuuspäällikkö esittelee raportin hallitukselle. Liiketoimintasuunnitelmissa keskeisimmät konsernin riskien hallintakeinot vastuutetaan eri liiketoiminnoille ja prosessien omistajille. Toteutumista seurataan osana konsernin tulostavoitteiden toteutumista. Konsernin toimitusjohtaja tukenaan johtajisto ja hallitus tarkastelevat hallintakeinojen tilaa vuoden alussa.

Eturistiriitojen välttäminen

Eturistiriitojen välttämisestä laadittiin ja julkaistiin intrassa erillinen ohje vuonna 2023. Lisäksi eturistiriitojen välttäminen on sisällytetty muihin ohjeisiin, kuten edustamiseen ja lahjojen vastaanottami-

seen. Myös sivutoimilupaa koskevassa asiassa on annettu ohjeistus, miten välttää eturistiriitoja.

Tilintarkastus

Tilinpäätökseen sisältyvät seuraavat yhtiöt: Suomen Erillisverkot oy, Suomen Infratieto oy, Leijonaverkot oy, Johtotieto oy, Kiinteistö oy, Perkiöntie, Kiinteistö oy Porin Leijona ja Kiinteistö oy Posteljooni.

Vastuullisena tilintarkastajana toimii JHT, KHT Eeva Koivula BDO Oy:sta. BDO on toiminut Erillisverkkojen tilintarkastusyhteisönä vuodesta 2020.

Sisäinen tarkastus

BDO oy vastaa myös sisäisestä tarkastuksesta. Sisäisellä tarkastuksella arvioidaan sisäisen valvonnan ja prosessien toimivuutta. Käytännössä tämä toteutetaan siten, että vuosittain hyväksytyn tarkastussuunnitelman mukaan arvioidaan valittuja toimintoja ja prosesseja sekä annetaan toimenpidesuosituksia niiden kehittämiseksi. Sisäisen tarkastuksen raportit käsitellään tarkastusvaliokunnassa ja hallituksessa.

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Hallituksen toiminta- kertomus 1.1.–31.12.2023

Suomen Erillisverkot -konsernin tehtävänä on turvata yhteiskunnan toimintaa ja viestintää. Erillisverkot tuottaa yhteiskunnan turvallisuutta ja toimivuutta tukeville organisaatioille ict-palveluja kriittiseen viestintään, tilannejohtamiseen ja kriittisen infrastruktuurin suojaamiseen. Strateginen tavoitteemme on olla vaikuttava ja rohkea yhteiskunnan turvaaja.

Yhtiön toiminnassa korostuvat erityisesti turvallisuus, vastuullisuus ja tietoyhteiskunnan palvelujen häiriötön toimivuus. Turvallisuuskriittiset ict-palvelumme varmistavat arjen toimivuutta ja turvallisuutta asiakasorganisaatioillemme ja sitä kautta kaikille kansalaisille.

Konserniin kuuluvat Suomen valtion sataprosenttisesti omistama Suomen Erillisverkot oy ja sen kokonaan omistamat tytäryhtiöt Leijonaverkot oy ja Suomen Infratieto oy sekä osakkuusyhtiö Kyberleijona oy. Leijonaverkot oy omistaa lisäksi seuraavien yhtiöiden koko osakekannan: Johtotieto oy, Kiinteistö oy Oulun Posteljooni, Kiinteistö oy Porin Leijona ja Kiinteistö oy Perkiöntie 2. Kyberleijona oy on yhteisyritys, josta Erillisverkot omistaa 35 prosenttia ja SSH Communications Security 65 prosenttia.

Suomen Erillisverkot oy:n omistajaohjauksesta vastaa valtioneuvoston kanslia. Hallituksessa ovat toimineet varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen puheenjohtaja Ilpo Nuutinen, varapuheenjohtaja

Jani Pitkäniemi sekä varsinaisina jäseninä Minna Bloigu, Tuula Haataja, Leena Hellfors, Sara Kajander, Hannu Kauppinen, Ahti Kurvinen, Olli-Pekka Rantala ja Jarmo Vähätiitto. Hallitus kokoontui vuonna 2023 yhteensä 10 kertaa. Hallitusjäsenien läsnäoloprosentti oli 99,0 %. Hallituksen valiokunnista Tuve-valiokunta kokoontui vuoden aikana 13 kertaa, Henkilöstövaliokunta seitsemän kertaa, Teknologiavaliokunta neljä kertaa ja Tarkastusvaliokunta kaksi kertaa.

Toimintaympäristö

Globaalin talouden vaikeat ajat jatkuivat. Erityisesti euroalue kipui Venäjän sodan Ukrainassa pahentaman inflaation ja korkotason nousun kanssa, jotka ovat kuitenkin jo taittuneet laskuun.

Suomessakin hintojen ja korkojen nousu on vähentänyt kotitalouksien kulutusta sekä investointeja, minkä vuoksi talouskasvu oli negatiivinen. Vuonna 2024 inflaatiopaineiden arvioidaan hellittävän ja kotitalouksien ostovoiman vähitellen kohentuvan, mikä lisää kulutusta ja vauhdittaa talouden hidasta elpymistä. Julkisen talouden tilanne on lähivuosinakin heikko ja valtion velkasuhde jatkaa kasvuaan. Kiristynyt geopoliittinen tilanne on tukenut turvallisuustoimijoiden rahoitusta, mutta niukkuus tulee jatkossa ulottumaan myös tälle sektorille.

Suomessa ja yleisemminkin Euroopassa väestön ikärakenne toimii pitkän aikavälin talouskasvun jarruna kuormittaen erityisesti julkisen sektorin toimintaedellytyksiä niin taloudellisten kuin työ-

voimaresurssienkin niukkuudella. Suomessa tämä kehitys on jo nyt selvästi nähtävissä, sillä tuotavuuskehityksemme laahaa pahasti useimpien viiteryhämme maiden perässä. Nopeaa muutosajuria kehitykseen on vaikea nähdä, mutta tekoäly ja muut teknologiset innovaatiot tarjoavat siihen mahdollisuuden.

Erillisverkkojen näkökulmasta päättyneen vuoden ja myös lähivuosien taloudellinen kehitys on kaksijakoinen: Leijonaverkkojen palveluiden kysyntä on voimakasta, mutta pääomaintensivisenä toimintana se vaatii runsaasti liiketoiminnan ulkopuolista rahoitusta. Toisaalta Virve 2 -palvelun käyttöönotto ja siirtymävaihe nykyisestä Virve-palvelusta rasittaa taloutta kahden verkon samanlaisilla ylläpitokustannuksilla. Valtiovarainministeriön myöntämä ehdollinen monivuotinen käyttöönottotuki loiventaa yhtiön taloudellista kuoppaa ja mahdollistaa osaltaan toiminnan kestävän kehityksen ja jatkuvuuden turvaamisen.

Liiketoiminta

Verkko-operaattoripalvelut toimii korkean varautumisen verkko-operaattorina turvallisuusverkon käyttäjille. Liiketoiminta perustuu vakiintuneisiin sekä tehokkaisiin toimintamalleihin ja prosesseihin. Niiden avulla toiminta voidaan varmistaa normaalioloissa, normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Verkon ja järjestelmien kehitystä jatkettiin pitkän ajanjakson suunnitelman mukaisesti. Kehitysohjelmalla vastataan sekä käyttäjien kasvaviin kapasiteettitarpeisiin että parannetaan

palveluiden laatua, varautumista ja turvallisuutta. Palvelualueen kattavuutta ja uusia asiakasliityntä-pisteitä toteutettiin yhdessä asiakkaiden kanssa sovitussa laajuudessa ja aikataulussa. Käytön laajentuminen turvaa kokonaisvaltaisen turvallisen tietoliikenteen koko käyttäjäkunnassa kustannus-tehokkaasti. Turvalliset ja luotettavat tietoliikenne-yhteydet ovat keskeinen edellytys turvallisuus-verkon käyttäjille.

Viranomaisverkko Virven liittymämäärässä ei tapahtunut vuoden aikana merkittävää muutosta, mutta palvelun liikennemäärät jatkoivat vakaata kasvuaan. Virve-verkon ja -palveluiden luotettavuus on ollut aikaisempien vuosien tapaan hyvällä tasolla myös vaativissa olosuhteissa kuten myrskyjen ja metsäpalojen aikana. Virven kehittämistyö mobiililaajakaistapalveluksi on edennyt suunnitellusti. Virve 2 -data- ja IoT-liittymät ovat kaupallisesti saatavissa, mutta niiden myyntimäärät ovat vielä vähäisiä. Puheliittymä on saanut käyttöön-ottoluvan ja on kaupallisesti saatavissa vuoden 2024 aikana. Laajakaistaista Virve 2 -verkkoa hyödyntäviä uusia palveluja, kuten ryhmävideota, tuodaan markkinoille asiakkaiden kanssa sovitussa aikataulussa. Muun muassa asiakkaiden rahoitusresurssit ja sopivien päätelaitteiden saatavuus rajoittaa kuitenkin palvelujen laajamittaista käyttöönottoa. Asiakkaiden siirtyminen Virve 2 -palveluihin toteutetaan asteittain seuraavien vuosien aikana.

Erillisverkkojen täysin Suomessa tuotettu Turvapilvipalvelu saavutti turvallisuuden vaatimustenmukaisuuden osalta tason, joka mahdollistaa Turvapilveen sijoitettujen tietojärjestelmien liittä-

misen turvallisuusverkkoon. Turvapilvipalvelun teknistä alustaa, palvelun tuottamisen hallinta- ja valvontaympäristöä sekä prosesseja kehitettiin suunnitelmallisesti.

Konesali- ja suojatilojen kysyntä jatkui vahvana. Uusia merkittäviä asiakassopimuksia solmittiin vuoden aikana, mihin liittyy konesalikapasiteetin rakentamisinvestointeja asiakkaiden tarpeisiin. Konesalitoiminnan lisäksi kehitettiin asiakkaille korkean turvaluokan työympäristöjä suojatiloihin. Energiatehokkuuden parantamista jatkettiin laajentamalla kaukokylmän käyttöä konesalien jäähdytykseen. Laitetilat ovat suojattuja turvallisuusuhkia vastaan sekä varmennettuja järjestelmien sähkönsyötön ja jäähdytyksen osalta. Laitetiloja vuokrataan teleoperaattoreille, konesalitoimijoille ja erityistilan tarvitsijoille. Laitetilojen vuokrausaste pysyi hyvänä. Tiloja palvelevat järjestelmät toimivat hyvin, eikä tuotantokatkoja syntynyt.

Toimitilojen osalta merkittävin tapahtuma oli Porin Leijonan kiinteistön peruskorjauksen valmistuminen ja pitkäaikaisen vuokrakauden alkaminen vuoden 2024 alusta. Oulun Postitalossa käynnistettiin sisäilman laatua parantavia korjauksia, jotka osaltaan parantavat kohteen vuokrattavuutta ja energiaterhokkuutta. Kiinteistö oy Perkiöntie 2 toimitilojen asiakasmuutostyö valmistui, ja tilat vuokrattiin asiakkaalle maaliskuusta 2023 alkaen. Kohteen muiden tilojen vuokrauksesta sovittiin, ja tilojen muutostyöt käynnistettiin.

Talous

Huolimatta parantuneista taloudellisista tunnusluvuista, päättynyt vuosi oli konsernille odotetun haastava. Konsernin liikevaihto kasvoi 118,8 miljoonaan euroon (108,9 miljoonaa euroa vuonna 2022). Käyttökate oli 17,6 miljoonaa euroa. Liiketulos painui 2,7 miljoonaa euroa tappiolliseksi (-6,5 miljoonaa euroa vuonna 2022). Kannattavuutta rasittivat erityisesti suunnitelman mukaisesti kasvaneet Virve 2 -kustannukset ja investointien poistot. Bruttoinvestoinnit kasvoivat edellisvuodesta 38,9 miljoonaan euroon (32,1 miljoonaa euroa vuonna 2022). Konsernin vakavaraisuus ja maksuvalmius säilyivät vahvana läpi vuoden. Korollista vierasta pääomaan nostettiin 5,0 miljoonaa euroa, minkä lisäksi konserniyhtiöillä oli yhteensä 10,0 miljoonaa euroa nostamattomia lainalimiittejä sovittujen investointien rahoittamiseksi.

Tunnusluvut liiketoiminnasta sekä taloudellisesta asemasta ja tuloksesta

Konsernin liikevaihto oli 118,8 miljoonaa euroa (108,9 miljoonaa euroa vuonna 2022). Tilikauden tappio oli 2,9 miljoonaa euroa (tappio 8,3 miljoonaa euroa vuonna 2022).

Palvelualueittain toteutuneet liikevaihdot olivat, miljoonaa euroa¹⁾:

	2023	2022	2021
Turvallisuusverkko	79,6	74,4	73,5
Leijonaverkot	23,7	24,2	25,7
Muut	5,8	3,8	3,3
Hintatuki	9,7	6,5	6,5
Yhteensä	118,8	108,9	109,0

¹⁾ Sisäiset erät eliminoituna

Erillisverkkojen erityistehtävään eli turvallisuusverkko toimintaan kuuluvat Verkko-operaattori-palvelut, KytKentäoperaattori-palvelut sekä Virve-palvelut. Leijonaverkkoihin kuuluvat laitela- ja toimitilavuokraus, sekä erillisenä tytäryhtiönä Johtotieto oy. Laitela ja toimitilavuokraukseen kuuluvat myös kolme kiinteistöyhtiötä: Kiinteistö oy Oulun Posteljooni, Kiinteistö oy Porin Leijona ja Kiinteistö oy Perkiöntie 2. Muuhun liiketoimintaan kuuluvat Suomen Erillisverkot oy:n Turvapilvi- ja konesali-palveluiden sekä Suomen Infratieto oy:n liikevaihto. Hintatuki on Suomen valtion myöntämä Virven hinta- ja alijäämätuki sekä Virve 2 -käyttöönottotuki Suomen Erillisverkot oy:lle.

**MERKITTÄVIMMÄT TALOUDELLISET
TUNNUSLUVUT 2023, 2022 JA 2021 OVAT:**

	2023	2022	2021
Liikevaihto (M€)	118,8	108,9	109,0
Käyttökate (M€)	17,6	15,0	32,6
Liiketulos (M€)	-2,7	-6,5	11,9
Investoinnit (M€)	38,9	32,1	22,7
Taseen loppusumma (M€)	287,3	272,8	273,1
Oman pääoman tuotto (%)	-1,3	-3,5	4,3
Omavaraisuusaste (%)	77,5	84,7	87,8

Konsernin rahat ja pankkisaamiset olivat 20,6 miljoonaa euroa, rahoitusarvopaperit 10,0 miljoonaa euroa, saamiset olivat 19,4 miljoonaa euroa ja vieras pääoma oli 60,6 miljoonaa euroa, josta 5 miljoonaa euroa on korollista. Rahoitusarvopaperit on sijoitettu matalan riskin lyhyen koron rahastoihin konsernin sijoituspolitiikan mukaisesti.

Voitonjakoesitys yhtiökokoukselle

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2023 ei makseta osinkoa. Myöskään tilikaudelta 2022 ei maksettu osinkoa.

Henkilöstö

KONSERNIN PALVELUKSESSA OLI HENKILÖSTÖÄ:	2023 keskimäärin	2022 keskimäärin	2021 keskimäärin
Vakituisia	357	343	345
Määräaikaisia	16	10	9
Yhteensä	373	353	354
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021
Vakituisia	370	351	339
Määräaikaisia	14	13	10
Yhteensä	384	364	349
Henkilöstö jakautui 31.12.2023	Naisia	Miehiä	Yhteensä
Hallitus	4 40 %	6 60 %	10 100 %
Johtajisto	2 18 %	9 82 %	11 100 %
Henkilöstö	68 18 %	316 82 %	384 100 %

Emoyhtiö Suomen Erillisverkot oy:n johtoryhmään kuuluivat tilikauden lopussa toimitusjohtaja Timo Lehtimäen alaisuudessa: Kari Asiala, Mari Fallström, Kim Höijer, Markku Järvinen, Antti Kauppinen, Pasi Kuivalainen, Pauli Miettinen (lokakuusta 2023 lähtien), Petri Nuutinen, Katariina Salmisalo sekä Jarmo Vinkvist. Ismo Viljanen toimi johtoryhmässä lokakuussa 2023 tapahtuneeseen eläköitymiseensä asti.

Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat olivat: Infratieto oy ja Johtotieto oy Petri Nuutinen sekä Leijonaverkot oy Kari Asiala.

Vuoden 2023 aikana henkilöstön koulutuskustannukset olivat noin 0,5 miljoonaa euroa (0,4 miljoonaa euroa vuonna 2022).

Konsernin henkilöstön keski-ikä on 45 vuotta. Henkilöstön ikäjakauma on tasainen, nuorimman työntekijän ollessa 18-vuotias ja vanhimman ollessa 66-vuotias.

Vuoden 2023 poissaolot olivat 2,44 % (vuonna 2022 toteuma oli 3,17 %). Tapaturmataajuus oli 1,4 (1,4).

Erillisverkkojen henkilöstöllä on palkkiorahasto, joka on henkilöstörahasolain mahdollistama ja säätelämä verotehokas tapa maksaa henkilöstön tulospalkkioita. Palkkiorahastolla on hallitus, joka muodostuu työnantajan ja työntekijöiden edustajista. Hallitus vastaa rahaston päätöksenteosta perustamiskokouksessa sovittujen sääntöjen mukaisesti, joista olennaisimmat liittyvät hallintopalvelun järjestämiseen ja sijoitusvaralli-

suuden hoidon pelisääntöihin. Palkkiorahasto ei juridisesti ole osa Suomen Erillisverkot -konsernia, mutta kaikki konsernin työntekijät kuuluvat siihen työsuhteensa perusteella. Mahdollisten tulospalkkioiden sijoittaminen palkkiorahastoon on työntekijöille vapaaehtoista.

Yritysvastuu

Erillisverkot julkaisee GRI-standardin (2021) mukaisen vastuullisuusraportin kerran vuodessa integroituna vuosikertomukseen. Raportointijakso on kalenterivuosi. Edellinen raportti julkaistiin 30.3.2023. Vastuullisuusraportointi perustuu GRI:n määrittelemiä ohjeisiin, periaatteisiin ja laskentatapoihin ja sen rakenne perustuu Environmental, Social, Governance (ESG) -jaotteluun täydennettynä Erillisverkkojen vastuullisuusohjelman teemoilla. Vastuullisuusraportti sisältää vuodesta 2020 alkaen kansainvälisesti käytetyn GHG-protokollan mukaisen päästölaskennan. Tiedot raportoidaan kolmen viimeisimmän vuoden ajalta, kun tiedot ovat saatavilla. Vuonna 2023 Erillisverkkojen kasvihuonekaasupäästöt olivat 26 400 tCO₂ekv. Laskentaa tarkennettiin ja päästökertoimia päivitettiin myös takautuvasti, eli tulos ei ole täysin vertailukelpoinen aiempiin vuosiin nähden. Hankintojen päästöjen laskenta on tehty europerusteisesti. Erillisverkot laati alkuvuonna 2022 päästöjen vähentämissuunnitelman vuoteen 2035. Tavoitteena on lähestyä kaikissa kasvihuonekaasupäästöissä (GHG scope 1–3) nollaa vuoteen 2035 mennessä.

Tutkimus ja tuotekehitys

Turvallisuuden ja erityisesti kyberturvallisuuden merkitys korostui vuoden aikana kansainvälisen tilanteen muutosten vuoksi. Käytännössä tämä näkyi erityisesti tilannekuvan seurannan tehostamisena sekä yhteistyön ja tiedonvaihdon lisääntymisenä keskeisten sidosryhmien kanssa.

Erillisverkot on ollut aktiivisesti mukana useissa kriittisen viestinnän kansainvälisissä hankkeissa. Se on myös kehittänyt aktiivisesti uusiin teknologioihin liittyviä palveluita, kuten Virve 2 ja julkisesti säänneltyä viranomaisille ja kriittisen infrastruktuurin toimijoille kehitettävää Galileo PRS -satelliipaikannuspalvelua. Yhtiö ohjaa tulevaa palvelukehitystä jatkuvasti päivittyvän teknologiatiekartan kautta, jossa pyritään yhdistämään teknologian mahdollisuudet asiakastarpeisiin toiminnallisesti ja kaupallisesti toimivalla tavalla.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Turvallisuuden tarpeen korostuminen ja yhteiskunnan toimivuuden turvaaminen lisäävät Suomen Erillisverkot -konsernin toiminnan merkitystä. Tämä edellyttää kehittyvien palveluiden ohella toimivaa riskienhallintaa ja turvallisuuden varmistamista. Tavoitteena on turvallisuustoimijoille kriittiseen viestintään ja tilannejohtamiseen tarjottavien palveluiden oikea-aikainen kehittäminen ja niiden

turvallisuuden varmistaminen. Riskienhallinnan ja turvallisuustyön painopiste on ei-toivottujen tapahtumien ennaltaehkäisyssä ja havainnoinnissa sekä hallintakeinojen suunnittelussa ja tarvittaessa toteutuksessa.

Tarkastelukauden aikana konsernin riskienhallinta toimi tehdyn kehitystyön mukaisesti aktiivisesti osana konsernin johtamista. Riskejä käsitellään prosessimaisesti ja kokonaisvaltaisesti sekä konsernilaajuisesti että liiketoiminta- ja toimintokohtaisesti. Konsernin johtoryhmässä ja hallituksessa riskejä käsitellään vähintään kaksi kertaa vuodessa konsernin turvallisuuspäällikön koordinoimana. Konsernin turvallisuusryhmä raportoi konsernin johtoryhmälle ja konsernin toimitusjohtajalle.

Vuoden 2023 merkittävimmät haasteet liittyivät kiristyneen geopoliittisen tilanteen luomaan korostuneeseen varautumisen tarpeeseen. Operatiivisista haasteista mainittakoon Virve 2 -kehitystyö, jossa riskit liittyvät etenkin hankkeen viivästymiseen ja kustannustehokkaan ratkaisun löytämiseen. Kokonaisuutena Erillisverkkojen riskienhallinta toimi haastavissa olosuhteissa erinomaisesti mahdollistaen osaltaan laadukkaiden palveluiden toimittamisen asiakkaille ilman suuria häiriöitä sekä taloudellisesti hyvän tuloksen.

Olellaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Suomen Erillisverkot oy on solminut sopimuksen turvapilvipalvelun tuotannon ulkoistuksesta helmikuussa 2024, jossa kuusi Erillisverkkojen asiantuntijaa siirtyy kumppanin palvelukseen huhtikuun 2024 alusta. Leijonaverkot oy myi omistamansa Kyberleijona oy:n osakkeet sekä yhden viestiase-man koneet ja laitteet emoyhtiölleen Suomen Erillisverkot oy:lle tammikuussa 2024.

Hallituksen jäsen Olli-Pekka Rantala ilmoitti eroavansa hallituksen jäsenyydestä 27.1.2024. Suomen Erillisverkot oy:n ylimääräinen yhtiökokous nimitti 14.2.2024 Rantalan tilalle hallituksen jäseneksi Miikka Rainialan.

Konsernin operatiivisessa toiminnassa tai toimintaympäristössä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia tilikauden päättymisen jälkeen.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yhteistoimintatarpeet turvallisuusalueella kasvavat ja monimutkaistuvat. Erillisverkot pyrkii kehittämään palvelutarjontaansa vastaamaan mahdollisimman hyvin näihin haasteisiin. Konsernin liiketoimintojen keskinäinen yhteistyö lisääntyy ja toiminta kehittyy palvelulähtoisemmäksi sekä asiakastarpeita ja -hyötyä jalostavaksi. Konsernin ulkopuolisten kumppanien käyttö lisääntyy erityisesti korkean teknologian palvelujen kehityksessä ja tarjonnassa.

Valtion ict-toimintojen synergiahyötyjen tarkastelu jatkuu. Tarkastelu voi osoittaa myös tarpeita muutoksiin eri organisaatioiden tehtävissä ja vastuissa. Tärkeää kokonaisuuden kannalta olisi, että valtiolliset toimijat tekisivät töitä mahdollisten päällekkäisyyksien minimoimiseksi. Erillisverkkojen kehittynyt palvelutarjoama on kiinnostava, ja yhteishankkeita käynnistettäneen valtio- ja kunta-toimijoiden kanssa.

Virve 2 -verkon integrointi- ja ylläpitokustannukset lisäävät tulevina vuosina kustannuskuormaa ilman merkittäviä lisätuottoja. Valtiovarainministeriö onkin myöntänyt Virve 2:n käyttöönottotukea vuosille 2024–2026 rahoittaakseen migraatiosta aiheutuvia alijäämiä. Tukirahoitus on ehdollinen Virve 2 -hankesuunnitelman mukaiseen toiminnan kehitykseen. Tuen ansiosta Erillisverkkojen tilikauden tulos tulee todennäköisesti olemaan lähivuosina voitollinen. Myös investointien ennustetaan ylittävän kirjanpidollisen poistotason ainakin vuonna 2024, minkä seurauksena konsernin rahoitusasema voi vaatia ulkopuolisen vieraan pääoman hankkimista.

TILINPÄÄTÖS

KONSERNIN TULOSLASKELMA, EUR	1.1.–31.12.2023	1.1.–31.12.2022
LIKEVAIHTO	118 807 728,48	108 932 875,45
Liiketoiminnan muut tuotot	1 617 420,87	2 645 122,08
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-6 467 118,98	-6 852 668,29
Ulkopuoliset palvelut	-51 365 057,74	-48 081 690,05
Henkilöstökulut	-31 552 073,87	-27 516 883,88
Poistot ja arvonalentumiset	-20 269 569,73	-21 485 655,99
Liiketoiminnan muut kulut	-13 478 068,90	-14 160 145,26
Kulut yhteensä	-123 131 889,22	-118 097 043,47
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	-2 706 739,87	-6 519 045,94
Rahoitustuotot ja -kulut	565 873,74	-529 285,03
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-2 140 866,13	-7 048 330,97
Tuloverot	-793 365,39	-1 220 583,84
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-2 934 231,52	-8 268 914,81

KONSERNIN TASE, EUR	31.12.2023	31.12.2022
V a s t a a v a a		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	386 450,97	658 424,90
Muut pitkävaikutteiset menot	5 729 618,63	4 582 148,66
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	6 116 069,60	5 240 573,56
Aineelliset hyödykkeet		
Maa-alueet	3 264 398,04	3 264 398,04
Rakennukset ja rakennelmat	63 621 981,69	58 981 634,26
Rakennusten koneet ja laitteet	66 830 431,13	68 070 725,47
Koneet ja kalusto	6 410 395,41	8 078 565,14
Televerkot	41 562 841,56	43 027 339,97
Muut aineelliset hyödykkeet	3 994,00	3 994,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	36 505 899,07	22 242 348,77
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	218 199 940,90	203 669 005,65
Sijoitukset		
Muut sijoitukset	4 958 062,19	5 010 470,09
Sijoitukset yhteensä	4 958 062,19	5 010 470,09
Pysyvät vastaavat yhteensä	229 274 072,69	213 920 049,30
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	7 951 054,19	9 277 823,60
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	3 594 650,98	4 935 625,37
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	3 594 650,98	4 935 625,37
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	7 460 910,61	9 531 178,42
Muut saamiset	3 973 701,31	6 259 128,82
Siirtosaamiset	4 409 465,45	5 407 682,02
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	15 844 077,37	21 197 989,26
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	10 000 000,00	
Rahat ja pankkisaamiset	20 625 557,60	23 485 852,94
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	58 015 340,14	58 897 291,17
V a s t a a v a a y h t e e n s ä	287 289 412,83	272 817 340,47

KONSERNIN TASE, EUR	31.12.2023	31.12.2022
V a s t a t t a v a a		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	16 000 000,00	16 000 000,00
Ylikurssirahasto	6 656 717,40	6 656 717,40
Muut rahastot	188 960 128,52	188 960 128,52
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	18 035 051,79	26 303 966,60
Tilikauden voitto (tappio)	-2 934 231,52	-8 268 914,81
Oma pääoma yhteensä	226 717 666,19	229 651 897,71
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	4 230 769,20	
Siirtovelat	1 774 696,47	2 291 758,35
Laskennalliset verovelat	13 107 971,74	12 365 313,53
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	19 113 437,41	14 657 071,88
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	7 152 272,94	686 164,90
Lainat rahoituslaitoksilta	769 230,80	
Ostovelat	15 647 110,50	16 734 832,52
Muut velat	1 553 682,23	1 457 459,54
Siirtovelat	16 336 012,76	9 629 913,92
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	41 458 309,23	28 508 370,88
Vieras pääoma yhteensä	60 571 746,64	43 165 442,76
V a s t a t t a v a a y h t e e n s ä	287 289 412,83	272 817 340,47

EMOYHTIÖN TULOS- LASKELMA, EUR	1.1. – 31.12. 2023	1.1. – 31.12. 2022
LIKEVAIHTO	95 167 499,51	87 088 790,14
Liiketoiminnan muut tuotot	2 916 410,43	2 158 086,06
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-6 040 103,62	-6 469 647,45
Ulkopuoliset palvelut	-45 313 050,23	-43 155 536,07
Henkilöstökulut	-29 925 693,89	-26 215 013,93
Poistot ja arvonalentumiset	-14 149 495,51	-16 160 729,78
Liiketoiminnan muut kulut	-12 249 804,30	-11 045 315,15
Kulut yhteensä	-107 678 147,55	-103 046 242,38
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	-9 594 237,61	-13 799 366,18
Rahoitustuotot ja -kulut	456 883,69	43 485,49
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖS- SIIRTOJA JA VEROJA	-9 137 353,92	-13 755 880,69
Tilinpäätössiirrot	3 100 000,00	2 700 000,00
Tuloverot		-4 204,36
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-6 037 353,92	-11 060 085,05

EMOYHTIÖN TASE, EUR	31.12. 2023	31.12. 2022
V a s t a a v a a		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	162 149,30	144 197,77
Liittymismaksut	137 082,76	143 033,71
Liikearvo		283 974,51
Muut pitkävaikuttiset menot	3 858 160,65	3 653 532,62
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	4 157 392,71	4 224 738,61
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	1 906 750,88	1 975 849,33
Rakennusten koneet ja laitteet	11 738 360,34	13 543 033,53
Koneet ja kalusto	45 525 585,54	48 616 211,95
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 153 690,98	4 380 353,55
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	62 324 387,74	68 515 448,36
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	90 257 484,60	90 257 484,60
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä	1 000 000,00	1 000 000,00
Sijoitukset yhteensä	91 257 484,60	91 257 484,60
Pysyvät vastaavat yhteensä	157 739 265,05	163 997 671,57
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	7 950 712,77	9 277 482,18
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	2 049 400,00	2 049 400,00
Siirtosaamiset	3 594 650,98	4 935 625,37
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	5 644 050,98	6 985 025,37
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	6 019 204,85	8 321 599,38
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	17 285 330,06	18 623 161,44
Muut saamiset	112 702,82	106 119,15
Siirtosaamiset	3 029 785,74	3 044 853,01
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	26 447 023,47	30 095 732,98
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	10 000 000,00	
Rahat ja pankkisaamiset	20 357 324,10	20 194 343,77
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	70 399 111,32	66 552 584,30
V a s t a a v a a y h t e e n s ä	228 138 376,37	230 550 255,87

EMOYHTIÖN TASE, EUR	31.12. 2023	31.12. 2022
V a s t a t t a v a a		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	16 000 000,00	16 000 000,00
Ylikurssirahasto	6 656 717,40	6 656 717,40
Muut rahastot	97 964 664,00	97 964 664,00
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	77 180 575,68	88 240 660,73
Tilikauden voitto (tappio)	-6 037 353,92	-11 060 085,05
Oma pääoma yhteensä	191 764 603,16	197 801 957,08
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	3 438 458,80	3 438 458,80
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Siirtovelat	1 774 696,47	2 291 758,35
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	1 774 696,47	2 291 758,35
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	5 953 598,36	663 554,80
Ostovelat	9 716 077,69	11 972 933,37
Velat konserniyrityksille	6 330 097,36	6 769 652,27
Muut velat	1 384 479,40	939 092,96
Siirtovelat	7 776 365,13	6 672 848,24
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	31 160 617,94	27 018 081,64
Vieras pääoma yhteensä	36 373 773,21	32 748 298,79
V a s t a t t a v a a y h t e e n s ä	228 138 376,37	230 550 255,87

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA, EUR	1.1. – 31.12.2023	1.1. – 31.12.2022
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto (-tappio)	-2 706 739,86	-6 519 045,95
Oikaisut liikevoittoon		
Poistot ja arvonalentumiset	20 269 569,73	21 485 655,99
Käyttöpääoman muutos		
Saamisten lisäys (-), vähennys (+)	5 353 911,89	2 191 311,86
Vaihto-omaisuuden lisäys (-), vähennys (+)	1 326 769,41	-1 657 831,24
Velkojen lisäys (+), vähennys (-)	6 962 402,65	3 756 047,68
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	719 458,00	55 803,32
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-36 040,96	-15 258,61
Maksetut verot	-261 896,64	-257 710,02
Yhteensä	31 627 434,22	19 038 973,03
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-687 694,82	-931 923,13
Investoinnit kiinteistöihin	-23 220,99	
Investoinnit koneisiin ja kalustoon	-1 261 046,22	-973 008,74
Investoinnin televerkkoihin	-4 082 410,97	-2 335 728,85
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	-23 433 356,56	-18 454 175,90
Yhteensä	-29 487 729,56	-22 694 836,62
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaiset saamiset		521 646,80
Lyhytaikaiset velat	769 230,80	
Pitkäaikaiset velat	4 230 769,20	
Yhteensä	5 000 000,00	521 646,80
Laskelman mukainen likvidien varojen muutos	7 139 704,66	-3 134 216,79
Rahavarat tilikauden alussa 1.1.	23 485 852,94	26 620 069,73
Rahavarat tilikauden lopussa 31.12.	30 625 557,60	23 485 852,94

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA, EUR	1.1. – 31.12.2023	1.1. – 31.12.2022
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto (-tappio)	-9 594 237,61	-13 799 366,18
Oikaisut liikevoittoon		
Poistot ja arvonalentumiset	14 149 495,51	16 160 729,78
Käyttöpääoman muutos		
Saamisten lisäys (-), vähennys (+)	2 807 846,56	3 556 284,09
Pa korottomien saamisten lisäys (-)/vähennys (+)	1 340 974,39	1 272 325,63
Vaihto-omaisuuden lisäys (-), vähennys (+)	1 326 769,41	-1 657 831,24
Velkojen lisäys (+), vähennys (-)	2 553 201,41	484 284,40
Pa velkojen lisäys (+), vähennys(-)	-517 061,88	-534 802,39
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	405 570,08	30 408,89
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-7 823,44	-16 136,57
Maksetut verot		-36 364,22
Yhteensä	12 464 734,43	5 459 532,19
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-6 301 754,10	-11 397 292,74
Investointeihin saatu ulkopuolinen rahoitus		1 336 445,20
Yhteensä	-6 301 754,10	-10 060 847,54
Rahoituksen rahavirta		
Lainojen takaisinmaksut		-1 162 000,00
Pääomalainan anto		-2 000 000,00
Konserniavustukset	4 000 000,00	1 170 000,00
Omistajan sijoitus, laina Kyberleijona	582 000,00	
Yhteensä	4 000 000,00	-1 410 000,00
Laskelman mukainen likvidien varojen muutos	10 162 980,33	-6 011 315,35
Rahavarat tilikauden alussa 1.1.	20 194 343,77	26 205 659,12
Rahavarat tilikauden lopussa 31.12.	30 357 324,10	20 194 343,77

Konsernin tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu Suomen voimassaolevan kirjanpitolain säännösten mukaisesti.

Konsolidointiperiaate

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Suomen Erillisverkot oy:n sekä sen tytäryhtiöt Suomen Infratieto oy:n ja Leijonaverkot oy:n, joka edelleen omistaa 100 % Kiinteistö oy Oulun Posteljoonin, Kiinteistö oy Porin Leijonan, Kiinteistö oy Perkiöntie 2:n ja Johtotieto oy:n. Edellisten lisäksi emoyhtiö omistaa Kyberleijona oy:stä 35%. Tytäryrityksissä emoyhtiöllä on suora määräysvalta, joka syntyy, kun konserni omistaa yli puolet yhtiön äänivallasta tai sillä on muutoin oikeus määrätä tytäryrityksen taloudessa ja toiminnassa noudatettavista periaat-

teista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätöseen hankintahetkestä lähtien luovutushetkeen saakka. Konserniyritysten keskinäinen osakeomistus on eliminoitu käyttäen hankintamenomenetelmää. Hankintameno on kohdistettu hankinnan kohteen varoille ja veloille kirjaamalla ne käypiin arvoihin. Se osa, jolla tytäryhtiön hankintameno ylittää hankitun yrityksen yksilöitävissä olevien varojen ja velkojen ja ehdollisten velkojen käyvän nettoarvon, kirjataan konserniliikearvoksi. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat sekä konsernin sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Osakkuusyhtiön tulos yhdistellään konsernitilinpäätökseen omistuosuuden mukaan yhdelle riville. Ulkomaalaisen sivuliikkeiden tulokset yhdistellään Suomen rahaksi tilikauden keskikurssiin ja taseet tilinpäätöspäivän kurssiin.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu kirjanpitoon tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöksessä saatavat ja velat on arvostettu tilinpäätöspäivän keskikurssiin. Myynteihin ja ostoihin liittyvät kurssierot on käsitelty tuloslaskelmassa kyseisten erien oikaisuerinä. Kurssierot eivät ole olennaisia.

Pysyvät vastaavat

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin vähennettynä kertyneillä poistoilla.

Itse rakennettujen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintameno sisältyy osuus rakennustyölle kohdistettavista kiinteistä menoista, mutta ei korkomenoja.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistot lasketaan tasa-poistoina ja ne perustuvat arvioituun taloudelliseen pitoaikaan.

ARVIOIDUT TALOUDELLISET PITOAJAT ERI HYÖDYKERYHMILLE OVAT:

Aineettomat oikeudet ja liikearvo	3–5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	3–15 vuotta
Koneet ja kalusto	3–20 vuotta
Televerkot	5–20 vuotta
Rakennusten koneet ja laitteet	5–30 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	10–50 vuotta

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden tasearvosta tehdään arvonalennus mikäli on todennäköistä, että tulon odotukset eivät kata hyödykkeen tasearvoa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintameno tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Netto-realisointiarvo on arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot sekä myynnistä ja jakelusta aiheutuvat menot.

Rahat ja pankkisaamiset

Rahat ja pankkisaamiset sisältävät käteiset varat, pankkitilit, alle kolmen kuukauden talletukset sekä muut käteiseen rahaan rinnastettavat varat.

Liikevaihto

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan myönnettyillä alennuksilla ja myyntiin liittyvillä välillisillä veroilla. Myyntitulo kirjataan tuotoksi palvelun tai hyödykkeen luovutushetkellä. Laskutettu hintatuki esitetään osana liikevaihtoa.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitystoiminnan menot kirjataan vuosikuluksi.

Ylläpito-, korjaus- ja perusparannusmenot

Ylläpitoon ja korjauksiin liittyvät menot kirjataan vuosikuluksi. Hyödykkeen olennaiseen parantamiseen tai uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan osaksi hyödykkeen hankintamenoa. Vuokrahuoneistojen perusparannusmenot aktivoidaan muihin pitkävaikutteisiin menoihin ja poistetaan vuokra-aikana.

Eläkejärjestelyt

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty Varma Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiöön ja lisäeläkkeet OP-henkivakuutusosakeyhtiöön.

Tuloverot

Tilikauden verot sisältävät tilikauden tulosta vastaavat arvioidut verot sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisut.

Laskennalliset verot

Laskennallinen verovelka tai -saaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille väliaikaisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa. Taseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen saamisen suuruisena.

Segmentti-informaatio

Segmentti-informaatio esitetään konsernin liiketoiminnallisen segmenttijaon mukaisesti. Liiketoimintasegmenttijako perustuu konsernin sisäiseen organisaatorakenteeseen ja sisäiseen taloudelliseen raportointiin.

	Leijona- verkot	Erillisverkot	Eliminoinnit yht.	Konserni 31.12.2023	Konserni 31.12.2022
Liikevaihto	29 940 742,00	97 360 517,14	-8 493 530,66	118 807 728,48	108 932 875,45
Liiketoiminnan muut tuotot	58 132,82	2 916 410,43	-1 357 122,38	1 617 420,87	2 645 122,08
Liiketoiminnan kulut	-18 805 071,40	-95 443 683,95	11 386 435,87	-102 862 319,48	-96 611 387,48
Poistot	-5 860 116,47	-14 149 495,51	-259 957,75	-20 269 569,73	-21 485 655,99
Liiketulos	5 333 686,95	-9 316 251,89	1 275 825,08	-2 706 739,86	-6 519 045,94
Rahoitustuotot ja -kulut ja verot	-5 146 147,76	3 321 142,07	1 597 514,03	-227 491,66	-1 749 868,87
Nettotulos	187 539,19	-5 995 109,82	2 873 339,11	-2 934 231,52	-8 268 914,81

	Konserni 2023	Konserni 2022	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022
Liikevaihdon jakautuminen	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Kotimaa	109 130 309,11	102 400 617,37	85 490 080,14	80 556 532,06
Hintatuki	9 677 419,37	6 532 258,08	9 677 419,37	6 532 258,08
Yhteensä	118 807 728,48	108 932 875,45	95 167 499,51	87 088 790,14
Materiaalit ja palvelut	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Aineet ja tarvikkeet				
Ostot tilikauden aikana	-6 040 103,62	-7 935 944,82	-4 450 220,05	-7 935 944,82
Varaston muutos	-427 015,36	1 466 297,37	-1 589 883,57	1 466 297,37
Ulkopuoliset palvelut	-51 365 057,74	-48 464 710,89	-45 313 050,23	-43 155 536,07
Yhteensä	-57 832 176,72	-54 934 358,34	-51 353 153,85	-49 625 183,52

Henkilöstökulut ja henkilöstömäärä

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-26 028 228,02	-23 322 139,27	-24 674 318,48	-22 217 043,83
Eläkemaksut	-4 623 865,16	-3 806 381,28	-4 402 399,23	-3 631 234,46
Muut henkilösivukulut	-899 980,69	-388 363,33	-848 976,18	-366 735,64
Yhteensä	-31 552 073,87	-27 516 883,88	-29 925 693,89	-26 215 013,93

Johdon palkat ja palkkiot

Toimitusjohtaja	-247 218,18	-240 989,00
Johtoryhmä yhteensä	-1 489 396,71	-1 139 185,00
Hallitus yhteensä	-231 800,00	-203 300,00

	Konserni 2023	Konserni 2022	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022
Henkilöstömäärä keskimäärin vuoden aikana	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Kokoaikaisia	357	343	344	330
Määräaikaisia	16	10	14	10
Yhteensä	373	353	358	340
Henkilöstömäärä	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Kokoaikaisia	370	351	355	338
Määräaikaisia	14	13	12	12
Yhteensä	384	364	367	350
Poistot ja arvonalentumiset	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Suunnitelman mukaiset poistot				
Aineettomat oikeudet	-73 364,17	-107 653,60	-73 364,17	-107 653,60
Liikearvo	-283 974,51	-283 974,50	-283 974,51	-283 974,50
Muut pitkävaikutteiset menot	-1 807 247,32	-1 137 496,33	-894 309,46	-730 656,85
Rakennukset ja rakennelmat	-1 688 244,70	-1 547 547,22	-92 319,45	-92 459,95
Rakennusten koneet ja laitteet	-5 942 532,57	-5 687 880,53	-2 818 772,14	-2 736 698,31
Koneet ja kalusto	-2 481 631,96	-2 736 494,40	-1 994 181,28	-2 224 677,16
Televerkot	-7 992 574,50	-9 984 609,41	-7 992 574,50	-9 984 609,41
Suunnitelman mukaiset poistot yhteensä	-20 269 569,73	-21 485 655,99	-14 149 495,51	-16 160 729,78
Arvonalentumiset				
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-20 269 569,73	-21 485 655,99	-14 149 495,51	-16 160 729,78
Liiketoiminnan muut kulut	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Henkilöstömenot	-1 906 968,46	-1 903 049,36	-1 445 827,90	-1 336 787,94
Toimitilakulut	-2 725 108,33	-2 702 767,28	-2 335 721,42	-2 629 092,61
ATK-laitte- ja ohjelmakulut	-1 856 609,91	-2 148 878,80	-1 855 436,36	-2 040 128,98
Matkakulut	-1 890 947,73	-1 350 925,94	-1 676 857,50	-1 225 330,06
Markkinointikulut	-288 614,60	-281 128,39	-267 712,92	-261 823,20
Konsultointi	-2 957 785,73	-3 783 466,44	-2 534 436,37	-1 457 529,34
Muut	-1 852 034,14	-1 989 929,05	-2 133 811,83	-2 094 623,02
Yhteensä	-13 478 068,90	-14 160 145,26	-12 249 804,30	-11 045 315,15

	Konserni 2023	Konserni 2022	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2022
Tilintarkastuspalkkiot	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Tilintarkastus	-33 732,35	-28 699,45	-27 687,20	-22 021,85
Veroneuvonta	-2 190,00	-7 135,00	-547,50	-4 635,00
Muut palvelut	-23 719,97	-48 187,60	-15 604,26	-48 187,60
Yhteensä	-59 642,32	-84 022,05	-43 838,96	-74 844,45
Rahoitustuotot ja -kulut	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	-52 407,90	-599 018,05		
Muut korkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä			60 222,70	4 995,96
Muilta	699 145,37	83 675,90	405 347,38	54 626,10
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Saman konsernin yrityksille			-193,74	-8 332,63
Muille	-80 863,73	-13 942,88	-8 492,65	-7 803,94
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	565 873,74	-529 285,03	456 883,69	43 485,49
Tuloverot	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Tilikauden verot	-50 707,19	-305 616,10		-4 204,36
Laskennallisen verovelan muutos	-742 658,20	-914 967,74		
Yhteensä	-793 365,39	-1 220 583,84		-4 204,36
Lähipiiritapahtumat			1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Palvelujen myynnit			3 564 531,57	4 063 488,61
Palvelujen ostot			-3 995 540,37	-3 852 129,18
Konserniavustus			3 100 000,00	2 700 000,00

KONSERNI

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut pitkävaik. menot	31.12.2023 Yhteensä	31.12.2022 Yhteensä
Hankintameno 1.1.	374 450,39	283 974,51	4 582 148,66	5 240 573,56	5 375 666,29
Lisäykset	37 897,43		1 099 680,46	1 137 577,89	1 028 058,13
Siirrot erien välillä	47 467,32		1 855 036,83	1 902 504,15	365 973,57
Hankintameno 31.12.	459 815,14	283 974,51	7 536 865,95	8 280 655,60	6 769 697,99
Tilikauden poisto	-73 364,17	-283 974,51	-1 807 247,32	-2 164 586,00	-1 529 124,43
Kirjanpitoarvo 31.12.	386 450,97	0,00	5 729 618,63	6 116 069,60	5 240 573,56

KONSERNI

Aineelliset hyödykkeet	Maa-alueet	Rakennukset	Rakennusten koneet ja laitteet	Koneet ja kalusto	31.12.2023 Yhteensä	31.12.2022 Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3 264 398,04	58 981 634,26	68 070 725,47	8 078 565,14	138 395 322,91	138 397 182,30
Lisäykset		23 220,99	1 014 098,95	292 704,30	1 330 024,24	1 098 933,60
Siirrot erien välillä		6 305 371,14	3 688 139,28	520 757,93	10 514 268,35	8 871 129,16
Hankintameno 31.12.	3 264 398,04	65 310 226,39	72 772 963,70	8 892 027,37	150 239 615,50	148 367 245,06
Tilikauden poisto		-1 688 244,70	-5 942 532,57	-2 481 631,96	-10 112 409,23	-9 971 922,15
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 264 398,04	63 621 981,69	66 830 431,13	6 410 395,41	140 127 206,27	138 395 322,91

Aineelliset hyödykkeet	Televerkot	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennako- maksut ja keskeneräiset hankinnat	31.12.2023 Yhteensä	31.12.2022 Yhteensä
Hankintameno 1.1.	43 027 339,97	3 994,00	22 242 348,77	65 273 682,74	59 336 680,13
Lisäykset	4 100 109,22		32 350 859,55	36 450 968,77	29 959 629,22
Siirrot erien välillä	2 427 966,87		-14 844 739,37	-12 416 772,50	-9 237 102,73
Vähennys			-3 242 569,88	-3 242 569,88	-4 800 914,47
Hankintameno 31.12.	49 555 416,06	3 994,00	36 505 899,07	86 065 309,13	75 258 292,15
Tilikauden poisto	-7 992 574,50			-7 992 574,50	-9 984 609,41
Kirjanpitoarvo 31.12.	41 562 841,56	3 994,00	36 505 899,07	78 072 734,63	65 273 682,74
Aineelliset hyödykkeet yhteensä konserni				218 199 940,90	203 669 005,65

EMO

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut pitkävaik. menot	31.12.2023 Yhteensä	31.12.2022 Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 513 809,72	851 923,52	7 362 135,10	9 727 868,34	8 462 010,01
Lisäykset	31 049,05		1 099 680,46	1 131 229,51	1 028 058,13
Siirrot erien välillä	53 815,70			53 815,70	237 800,20
Hankintameno 31.12.	1 598 674,47	851 923,52	8 461 815,56	10 912 913,55	9 727 868,34
Kertyneet poistot	-1 226 578,24	-567 949,01	-3 708 602,48	-5 503 129,73	-4 380 844,78
Tilikauden poisto	-73 364,17	-283 974,51	-895 052,43	-1 252 391,11	-1 122 284,95
Kirjanpitoarvo 31.12.	298 732,06	0,00	3 858 160,65	4 157 392,71	4 224 738,61

EMO

Aineelliset hyödykkeet	Rakennukset ja rakennelmat	Rakennusten koneet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskeneräiset	31.12.2023 Yhteensä	31.12.2022 Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3 433 345,04	31 977 732,86	172 397 739,51	4 380 353,55	212 189 170,96	201 697 882,70
Lisäykset	23 221,00	1 014 098,95	4 392 813,52	1 329 726,01	6 759 859,48	10 729 088,46
Siirrot erien välillä			2 502 572,88	-2 556 388,58	-53 815,70	-237 800,20
Hankintameno 31.12.	3 456 566,04	32 991 831,81	179 293 125,91	3 153 690,98	218 895 214,74	212 189 170,96
Kertyneet poistot	-1 457 495,71	-18 434 699,33	-123 781 527,56		-143 673 722,60	-128 635 277,77
Tilikauden poisto	-92 319,45	-2 818 772,14	-9 986 012,81		-12 897 104,40	-15 038 444,83
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 906 750,88	11 738 360,34	45 525 585,54	3 153 690,98	62 324 387,74	68 515 448,36

Sijoitukset

	31.12.2023	31.12.2022
Tytäryhtiöosakkeet	90 257 484,60	90 257 484,60
Osakkuusyhtiöosakkeet	1 000 000,00	1 000 000,00
Yhteensä	91 257 484,60	91 257 484,60

Suomen Erillisverkko Oy omistaa 35 % Kyberleijona Oy:stä joka on yhdistelty konsernitilinpäätökseen omistusosuuden mukaisesti. Kyberleijona Oy omistaa 100 % SSH Secure Collaboration Oy:stä.

Kyberleijona Oy

	31.12.2023	31.12.2022
Liikevaihto	964 170,91	510 663,74
Tilikauden tulos	1 620 912,36	652 273,14
Oma pääoma	19 506 432,55	17 885 520,19
Taseen loppusumma	26 722 169,07	27 113 699,91

Suomen Erillisverkot Oy antoi 2 000 000,00 euron pääomailainan 100 % omistamalleen tytäryhtiö Suomen Infratieto Oy:lle 19.12.2022. Laina on kirjattu Suomen Infratieto Oy:n vieraaseen pääomaan omana eränään oman pääoman jälkeen. Pääomailainalla ei ole eräpäivää. Sopimuksen mukainen vuotuinen korko on kiinteä 3 % per vuosi. Jos pääomailainalle tulevaa korkoa ei voida maksaa korko siirtyy maksettavaksi ensimmäisen sellaisen tilinpäätöksen perusteella, jonka mukaan maksuedellytykset täyttyvät.

	KONSERNI 2023	KONSERNI 2022	EMOYHTIÖ 2023	EMOYHTIÖ 2022
Saamiset	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	7 460 910,61	9 531 178,42	6 019 204,85	8 321 599,38
Saamiset saman konsernin yrityksiltä			17 285 330,06	18 623 161,44
Muut saamiset	3 973 701,31	6 259 128,82	112 702,82	106 119,15
Siirtosaamiset	4 409 465,45	5 407 682,02	3 029 785,74	3 044 853,01
Yhteensä	15 844 077,37	21 197 989,26	26 447 023,47	30 095 732,98
Siirtosaamisten olennaiset erät	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Tuloverot		32 159,86		32 159,86
Alv-saaminen	1 161 084,82	1 917 555,08	217 421,50	601 154,43
Muut siirtosaamiset	3 248 380,63	3 457 967,08	2 812 364,24	2 411 538,72
Yhteensä	4 409 465,45	5 407 682,02	3 029 785,74	3 044 853,01
Oma pääoma	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Osakepääoma	16 000 000,00	16 000 000,00	16 000 000,00	16 000 000,00
Ylikurssirahasto	6 656 717,40	6 656 717,40	6 656 717,40	6 656 717,40
Muut rahastot				
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	188 960 128,52	188 960 128,52	97 964 664,00	97 964 664,00
Rahastot 31.12.	195 616 845,92	195 616 845,92	104 621 381,40	104 621 381,40
Edellisten tilikausien voitto (tappio) 1.1.	18 035 051,79	26 303 966,60	77 180 575,68	88 240 660,73
Tilikauden voitto (tappio)	-2 934 231,52	-8 268 914,81	-6 037 353,92	-11 060 085,05
Tilikauden voitto (tappio) oikaisun jälkeen 31.12.	-2 934 231,52	-8 268 914,81	-6 037 353,92	-11 060 085,05
Kertyneet voitot (tappiot) 31.12.	15 100 820,27	18 035 051,79	71 143 221,76	77 180 575,68
Oma pääoma yhteensä	226 717 666,19	229 651 897,71	191 764 603,16	197 801 957,08
Laskelma jakokelpoisista varoista	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Pääomapalautuksena jaettavissa oleva SVOP-rahasto	188 960 128,52	188 960 128,52	97 964 664,00	97 964 664,00
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	18 035 051,79	26 303 966,60	77 180 575,68	88 240 660,73
Tilikauden voitto (tappio)	-2 934 231,52	-8 268 914,81	-6 037 353,92	-11 060 085,05
Jakokelpoisia varoja yhteensä	204 060 948,79	206 995 180,31	169 107 885,76	175 145 239,68

	KONSERNI 2023	KONSERNI 2022	EMOYHTIÖ 2023	EMOYHTIÖ 2022
Pitkäaikainen vieras pääoma	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Muut velat	4 230 769,20			
Siirtovelat	1 774 696,47	2 291 758,35	1 774 696,47	2 291 758,35
Laskennalliset verovelat	13 107 971,74	12 365 313,53		
Yhteensä	19 113 437,41	14 657 071,88	1 774 696,47	2 291 758,35

Leijonaverkot Oy:llä on pankkilainaa 5.000.000,00€, josta 1 153 386,00€ eräännyy yli 5 vuoden päästä. Rahoituslainoihin sisältyy kovenanttiehtoja. Sovitut erityisehdot liittyvät konsernin omistus- ja määräysvallan pysyvyyden turvaamiseen.

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Lyhytaikainen vieras pääoma	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Saadut ennakot	7 152 272,94	686 164,90	5 953 598,36	663 554,80
Lainat rahoituslaitoksilta	769 230,80			
Ostovelat	15 647 110,50	16 734 832,52	9 716 077,69	11 972 933,37
Velat saman konsernin yrityksille			6 330 097,36	6 769 652,27
Muut velat	879 889,87	768 785,00	838 166,06	758 933,76
Siirtovelat	16 336 012,76	9 629 913,92	7 776 365,13	6 672 848,24
ALV-velka	673 792,36	688 674,54	546 313,34	180 159,20
Yhteensä	41 458 309,23	28 508 370,88	31 160 617,94	27 018 081,64

Suomen Erillisverkot Oy on saanut tilikauden aikana Valtiovarainministeröstä investointiavustusta 3,1 Meur Virve varavoiman koventamiseen sekä Euro QCI hankkeeseen 2,7 Meur (VM 50 % ja EU 50 %). Aiemmat siirtyneet ennakot (VM) tilikauden alussa olivat 0,6 M€. Tilikauden aikana on käytetty 484 770,71 eur. Loppuosa avustuksista 5 953 598,54eur tullaan käyttämään seuraavien tilikausien aikana ja on kirjattu saatuihin ennakkoihin.

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Siirtovelkojen olennaiset erät	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Palkanlaskennan velat	5 877 440,22	5 665 756,66	5 521 122,09	5 187 607,03
Muut siirtovelat	10 458 572,49	3 964 157,26	2 255 243,04	1 485 241,21
Yhteensä	16 336 012,71	9 629 913,92	7 776 365,13	6 672 848,24

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Vastuositoumukset	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Vuokra				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	8 351 032,00	8 148 646,49	8 002 030,00	7 320 454,00
Vuotta pidemmän ja enintään viiden vuoden kuluttua maksettavat	7 046 887,00	10 821 049,94	5 642 972,00	9 592 731,00
Myöhemminä tilikausina maksettavat	6 969 561,00	6 202 274,99		144 802,00
Yhteensä	22 367 480,00	25 171 971,42	13 645 002,00	17 057 987,00

	KONSERNI 2023	KONSERNI 2022	EMOYHTIÖ 2023	EMOYHTIÖ 2022
Leasing				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	693 245,51	590 199,59	674 766,00	577 502,00
Myöhemminä tilikausina maksettavat	502 236,00	722 038,53	502 236,00	719 817,00
Yhteensä	1 195 481,51	1 312 238,12	1 177 002,00	1 297 319,00
Limiittisaldotilanne				
Konsernitilin limiitti yhteensä			1.1.-31.12.2023 20 900 000,00	1.1.-31.12.2022 20 900 000,00
Käytetty limiitti				-10 054 823,77
Limiitin käyttövara			20 900 000,00	10 845 176,23

Muut liitetiedot

Erittely kiinnitetystä haltiaavelkakirjoista / panttikirjoista

Kiinnityspäivä	Haltija	Yhteensä
16.4.2007	Kiinteistö Oy Oulun Posteljooni	27 000 000,00
20.4.2007	Kiinteistö Oy Porin Leijona	6 000 000,00
12.2.1999	Kiinteistö Oy Perkiöntie 2	840 930,00

Tytäryhtiöt	Konsernin omistusosuus %	Kotipaikka
Johtotieto Oy	100	Helsinki
Kiinteistö Oy Oulun Posteljooni	100	Oulu
Kiinteistö Oy Porin Leijona	100	Pori
Kiinteistö Oy Perkiöntie 2	100	Helsinki
Leijonaverkot Oy	100	Espoo
Suomen Infratieto Oy	100	Espoo

Osakkuusyhtiöt

Kyberleijona Oy	35	Helsinki
-----------------	----	----------

Olellaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Leijonaverkot oy myi omistamansa Kyberleijona oy:n osakkeet sekä yhden viestiaseman koneet ja laitteet emoyhtiölleen Suomen Erillisverkot oy:lle 1.1.2024.

Hallituksen esitys voittoa koskeviksi toimenpiteiksi sekä esitys mahdollisesta muun vapaan oman pääoman jakamisesta

Hallitus esittää, että tilikauden tappio 6 037 353,92 euroa siirretään edellisen vuoden voittovaroihin ja osinkoa ei jaeta.

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUS

Espoo 21 / 3 / 2024

Ilpo Nuutinen
Hallituksen puheenjohtaja

Jani Pitkäniemi
Hallituksen varapuheenjohtaja

Minna Bloigu
Jäsen

Tuula Haataja
Jäsen

Leena Helffors
Jäsen

Sara Kajander
Jäsen

Hannu Kauppinen
Jäsen

Ahti Kurvinen
Jäsen

Miikka Rainiala
Jäsen

Jarmo Vähätiitto
Jäsen

Timo Lehtimäki
Toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.
Sähköisen allekirjoituksen päivämäärällä
BDO Oy, Tilintarkastusyhteisö

Eeva Koivula
JHT, KHT

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITTEIDEN LAJEISTA SEKÄ NIIDEN SÄILYTÄVÄISYYSKATEGORIOISTA

Kirjanpito- ja tositteiden kirjat

Päiväkirja	Elektronisena
Pääkirja	Elektronisena
Tasekirja	Erikseen sidottuna
Tase-erittelyt	Elektronisena
Reskontraerittelyt	Elektronisena

Tositelajit

Jeeves

Tilikausi	Integroitu lähde: tyyppi	Alin varmistusnro	Ylin tos.nro	Integroitu lähde: tyyppi
2023	0	42000001	42000600	Manuaalinen syöttö
2023	1	10000001	10000244	Myyntilaskusummat
2023	6	20000001	20000582	Suoritukset
2023	11	30000001	30009114	Ostolasku
2023	12	130000	130211	Toim.laskun maksu
2023	20	900000	901433	Jakotosite
2023	25	60000001	60000012	Käyttöomaisuuskirjanpito
2023	200	1	1	Avaava saldo
2023	210	44000001	44000024	IP - Jaksotus
2023	220	50000001	50000055	Palkkatositteet
2023	400	51000001	51000102	M2-tiliointi
2023	500	40000000	40001145	Tito tiliointi

